

Fågelrapporten för Västmanland firar 40-årsjubileum

Regionala rapportkommittén: Markus Rehnberg, Anders Carlberg, Gunilla Hammarström, Lillebror Hammarström, Jörgen Lindberg, Thomas Pettersson och Roland Thuvander.

Embryot till något som har kommit till att bli en lång rad av årliga sammanställningar över fågelobservationer gjorda i landskapet Västmanland presenterades år 1976. Årets rapport blir således den 40:e som har tagits fram av rapportkommittén (rrk) i Västmanland. Ett litet jubileum således och värt en liten extra utvikning!

Den allra första fågelrapporten från rrk presenterades i Meddelanden från Västmanlands Ornitologiska Förening (MVOF Årg. 7, nr. 2). Rapporten upptog sju sidor och behandlade i huvudsak fågelobservationer gjorda under 1975. Totalt inkluderades observationer för cirka 90 arter.

Särskilt noterbart var bl.a. landskapets första fynd av både större skrikörn och medelhavstenskuvätta (senare ombestämd till nunnestenskuvätta, även det ett förstafynd) samt det tredje fyndet av vassångare. Vidare kan man framhäva flera observationer av vitryggig hackspett. Och att turkduvans population uppskattades till ca 60 par fördelat på 13 olika orter och att antalet sjungande kärrsångare uppgick till hela nio stycken, vilket då ansågs ha varit fler än det tidigare sammanlagda antalet i Västmanland. Noterbart var även flockar om 3000-4000 snösparvar i Sala kommun i månadsskiftet mars-april.

Rapportens omfång och dess innehåll har sedan den första rapporten stadigt ökat. Toppen tycks dock ha uppnåtts åren 2007 och 2008, då rapporten upptog hela 79 av tidsskriftens sidor. Sidantalet är dock inte bara beroende av den skrivna textmassan. In räknas även hur man har valt att presentera innehållet, vald textstorlek samt antalet inkluderade figurer och bilder.

Under dessa 40 år har rrk bytt ut sina fjäder ett antal gånger och genom åren har 28 herrar och en dam varit delaktiga i rapportarbetet. Flest år i rrk har vikts av Kalle Källebrink med sina 34 år. Han följs dock tätt av både Thomas Pettersson (31 år) och Roland Thuvander (30 år), som båda fortfarande är högst delaktiga i rrk:s arbete. Det kan vara värt att notera att allt rapportkommittéarbete sker helt ideellt.

Fjäderbytena har även medfört att sättet som fågelrapporterna har tagits fram på har skiftat genom åren. De 30 första åren skickade de enskilda observatörerna sina fågelrapporter till en av VOF utsedd rapportmottagare. Denna person hade det mödosamma ansvaret att ta emot, sammanställa och arkivera samtliga observationer som skickades in till rrk. Därefter fördelades skrivandet till övriga i rrk. Inledningsvis samlades också inkomna rapporter, som tidsaldern medgav, i ett antal välfyllda pärmar som förvarades hos rapportmottagaren.

Då datorerna på allvar gjorde sitt intåg under 1980-talet började pärmarna ta en allt större hyllplats. Datorns intåg underlättade rrk:s arbete men medförde också att allt gammalt material skulle överföras till en för ändamålet avsedd databas. Nästa stora steg i rapportarbetet kom år 2004 då rrk valde att helt övergå till

att använda den internetbaserade Svalan som sitt universalverktyg för rapportmottagning och framställning av rapport. I Artportalen/Svalan sker idag allt rkr arbete. De rapporter som läggs in av enskilda observatörer kontrolleras och kvalitetssäkras. Skrivna fågelrapporter hanteras och bedöms och fågelrapporten författas och sammanställs.

Svalans intåg har även inneburit ett styvt jobb i att försöka komplettera tillgängliga data i Svalan med äldre data från VOF:s gamla arkiv. Här har Thomas Pettersson lagt ner ett stort arbete med att få de fågeldata som finns i Artportalen så komplett som möjligt. Art för art läggs samtliga kända uppgifter in och administreras. Så här långt finns bl.a. samtliga rariteter komplett inlagda, men också en rad andra arter, t.ex. flertalet vadararter. Thomas enorma arbete kan även beskådas i Västmanlands fåglar. En sida på Internet som underhålls och uppdateras kontinuerligt:

hem.bredband.net/thomaspettersson/VF.htm

Mycket har som sagt förändrats genom åren. En sak har dock varit sig lik genom alla år och det är att fågelrapporten bygger på de observationer av fåglar som den i huvudsak ideellt verksamma allmänheten delger rapportkommittén. Utan era fågelrapporter skulle denna sammanställning bli betydligt tunnare.

Årets rapportsammanställning är lik sina föregångare i den mån att den behandlar fågelobservationer gjorda inom landskapet Västmanland. Grundarbetet till fågelrapporten har som tidigare år lagts i Artportalen. Inkomna observationer har där granskats och administrerats kontinuerligt.

Fågelrapporten ska ses som en gemensam produkt av rapportkommittén. Under arbetets gång har dock olika personer ansvarat för olika arter eller artgrupper. Medarbetarnas namn redovisas därför i anslutning till respektive art. Ansvaret för produktens slutliga utseende har legat på Markus Rehnberg som också har försökt att summera fågelåret 2014.

Figur 1. Det rapporteringsområde som behandlas i denna fågelrapport utgörs av landskapet Västmanland. Den kommunvisa administrationen har i Artportalen hanterats av Anders Carlberg (Nora), Gunilla Hammarström (Kungsör & Arboga), Lillebror Hammarström (Lindsberg & Skinnkatteberg), Jörgen Lindberg (Köping), Thomas Pettersson (Västerås, Hallstahammar, Surahammar & Ludvika), Markus Rehnberg (Sala, Fagersta & Norberg) och Roland Thuvander (Örebro, Ljusnarsberg & Hällefors).

Rapportens utformning

Till sin utformning är årets rapport lik sina närmaste föregångare. Observationerna är uppdelade kommunvis och de flesta lokalangivelserna hänvisar till det delområde (vilket oftast är likställt med socken eller församling) där lokalerna är belägna. Kommunerna förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg som här förkortas med Nb.

För vissa arter (eller raser) redovisas inom parentes fyra siffror. Dessa står för medianen (inte medelvärde!) av antalet fynd (i vissa fall antalet ex. eller antalet fågeldagar [FD], se nedan) eller häckningar (H = konstaterad häckning; h = trolig häckning) i Västmanland, perioderna 1984-1993, 1994-2003, 2004-2013 och 2014.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel, oavsett om det är samma individ, som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagar. Motsvarande gäller för t.ex. 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. I brist på bättre alternativ används måttet för arter med större datamängder, i huvudsak för jämförelser mellan olika år. På motsvarande sätt används t.ex. FD10, FD100 etc. som beskriver ”10-fågeldagar”, ”100-fågeldagar” osv.

Samtliga i fågelrapporten uppräknade fynd är kontrollerade och bedömda av Rrk Västmanland. Vissa observationer har dessutom granskats i särskild ordning av Rrk och sådana fynd är markerade med en asterisk (*). Dessa innefattar även ett antal arter och raser som ska granskas av BirdLife Sveriges raritetskommitté (Rk) före publicering. Endast av Rk godkända fynd återfinns i denna rapport, vilka är markerade med en dubbel asterisk (**).

Systematik och namnsättning

Inga förändringar som berör den västmanländska faunan har meddelats sedan föregående rapport.

Ägretthäger.

FOTO: TOMMY NORDSTRÖM

Förändringar i rapportmallen

Ägretthägern är i normalfallet inte någon svårbestämd art. Den har ökat i sitt uppträdande både i Västmanland och i Sverige som helhet. Till och med 2014 har rrk hållit fast vid att samtliga fynd ska dokumenteras skriftligt.

Tyvärr har vi dock kunnat notera att många av de sentida fynden aldrig blir beskrivna enligt ställda krav och har därför strukits. I några fall har fynd ändå ”slunkit” igenom tack vare att det finns fotografier knutna till observationen eller om det har funnits fler än en observatör. För att undvika att fler fynd måste strykas pga. att de inte beskrivits skriftligt har rrk från och med 2015 valt att inte längre ställa något blankettkrav på observationer av ägretthäger. ■

Stäpphök i Frövisjön

FOTO: JOHAN BRENNANDER

Fågelåret 2014

Förstafynd för Sverige

Fågelåret 2014 blev ett år då det hände mycket i de västmanländska fågelmarkerna. Sedan tidigare har landskapet kunnat stoltsera med tre stycken förstafynd för Sverige, nämligen dvärgrördrom vid Västerås före 1823, flodsångare vid Yxe i Lindes 1937 och nunnestenskvätta vid Näs i Fläckebo 1975. I år kom så äntligen ett fjärde fynd.

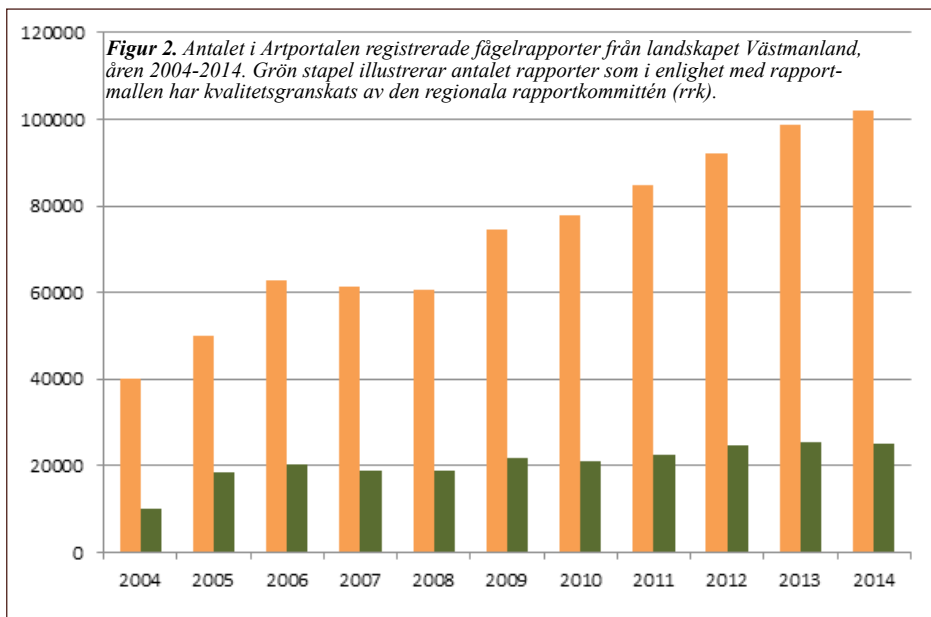
Sedan åtminstone år 2010 har en prärietranan turnerat runt i Europa. Flera vintrar har spenderats bland europeiska tranor i Spanien. Övrig tid har tranan fört ett kringflackande liv och bland annat hunnit med att besöka Finland, Estland, Norge och Danmark. Det fanns därmed en förhoppning om att tranan en dag även skulle dyka upp i Sverige, men var skulle det i så fall ske? Den 27 april kom rapporter om att prärietranan hade lämnat norra Tyskland. Osäkra uppgifter lämnades nästföljande dag från både Danmark och Skåne.

Den 29 april befann sig Daniel Green vid Sörsalbo för att bl.a. titta på vadare. En ensam tranan i vattenbrynet rönt till en början inget större intresse och det var inte förrän tranan tog till vingarna och gav ifrån sig ett annorlunda läte som Daniel lyfte på kikaren. Snabbt konstaterades att det var prärietranan som nu hade landat i Västmanland! Tranan försvann dock spårlöst, men kunde till mångas glädje återfinnas vid en närliggande lokal några timmar senare.

Som kuriosita kan nämnas att avståndet (fågelvägen) mellan fyndplatserna för landskapets tredje (nunnestenskvätta) och fjärde (prärietranan) sverigefynd, uppgår till endast 1,5 kilometer, men avståndet i år (39) blev dock betydligt större!

Många rapporter

Årets upptäckter av framför allt prärietranan, svartand och jungfrutrana bidrog starkt till att fågelrapporteringen i landskapet tog ett skutt till en helt ny nivå. Totalt har nära 102 000 (!) rapporter om fåglar i Västmanland registrerats i artportalen, vilket också är första gången som antalet rapporter under ett och samma år

har passerat 100 000. Ungefär 25 %, dvs. 25 300, utgör sådant som har efterfrågas i enlighet med den regionala rapportmall och som ligger till grund för denna sammanställning.

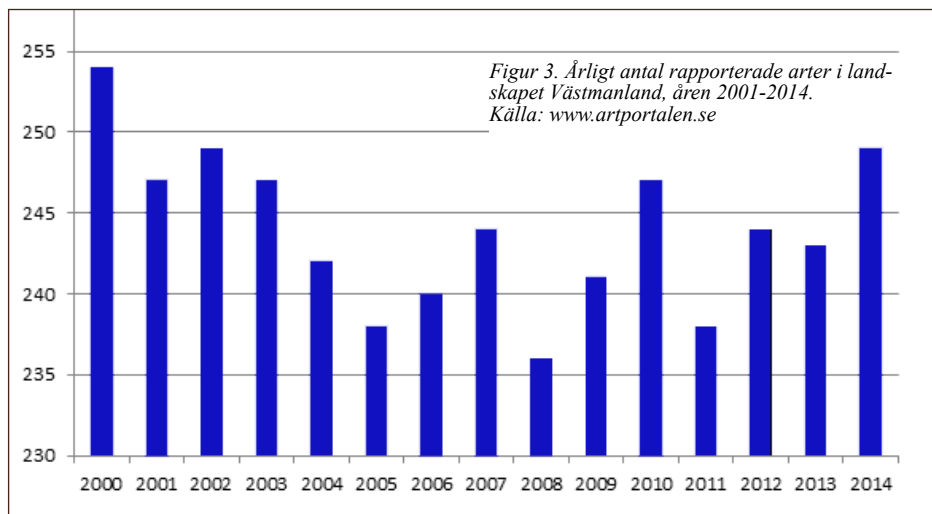
Spännande fågelfynd

Tidigare har vi nämnt prärietranan som en av årets stora begivenheter i landskapet, men även i övrigt bjöd fågelåret på en hel del spännande fågelfynd. Vid Frövisjön i Skultuna upptäcktes i slutet av maj en svartand (*Anas rubripes*). Svartanden är en nordamerikansk art som vid endast två tidigare tillfällen har

tycks något ha hänt i södra Tyskland. Inga nya positioner har lämnats sedan början av april 2014 och det är osäkert om ”Tönn” fortfarande lever. En sak är dock säker, vi lär knappast få någon mer hjälp att spåra honom via datorn. I fyra år gavs vi chansen men vi lyckades aldrig beskåda Tönn live i Västmanland!

Vintern

Vintern avsatte väl knappast några bestående minnen utan blev väl mest som man har vant sig under senare år. Det finns dock några hållpunkter värda att nämna. Till exempel

noterats i Sverige. Med de båda tilläggen uppgår siffran över antalet funna arter i landskapet Västmanland till 333.

Övriga lite mer ovanliga inslag i listorna var fjällgås (10 ex.), ägretthäger (4 ex.), svart stork (2 ex.), vit stork, stäpphök (6 ex.), aftonfalk (2 ex.), jungfrutrana (3:e fyndet), vittrut, vitvingad tärna (1 fynd å 2 ex.), härfågel, vitryggig hackspett, berglärka, vassångare (5 ex.), lundsångare (4 ex.), tajgasångare och kornsparv (2 ex.).

Tönn

Saknas i årets sammanställning gör dock ”Tönn”, den estniska och satellitmottagarförsedda större skrikörn som har passerat landskapet varje år sedan 2010. På sin väg norrut

uppträdde rödhaken i ett antal som vi inte har upplevt i landskapet tidigare. Och på Mälarens is slogs det ett nytt rekord! I början av februari inräknades hela 68 havsörnar vid Ängsö. Till det negativa kan räknas att vi nu för andra vintern i rad inte lyckades hitta någon övervintrande smådopping i någon vinteröppen vak i landskapet.

Våren

Likt flera tidigare vårar under 2000-talets nåddes kulmen för vårens sädgåsrastning redan i inledningen av mars. Därefter skedde en svag avmattnings fram till och med början av maj, då rastningen i stort var över för denna gång.

Gåsrastningen i landskapet har förändrats mycket sedan insamlingen av fågelrapporter

inleddes i mitten av 1970-talet. Då kom flockstorleken sällan över 50 individer, ett antal som idag knappt rapporteras. Samtidigt var inslaget av andra arter mycket litet. Bläsgåsen har sedan dess blivit 100 gånger vanligare, spetsbergsgåsen 380 gånger vanligare och tundrasädgås var det väl knappast ingen som ens hade hört talas om. Även inslaget av hybrider har ökat kraftigt på senare år. Det är främst konstellationer mellan grågås och kanadagås samt vitkindad gås och kanadagås som uppmärksammas.

Sommaren

För många av våra häckande fåglar står det dock rätt klart att allt färre anstränger sig lite extra för att ta reda på om tranorna eller sångsvanarna fortfarande häckar på myren eller i myrsjön. Sångsvanen har i år konstaterats häcka med 19 par, vilket om man ska tolka inkommet data är en tydlig nedgång. Det blir också allt svårare att kunna delge hur många par av t.ex. skrattnås eller fisktärna som häckar i landskapet från år till år. Här har vi på senare år varit beroende av speciella inventeringsinsatser, t.ex. riktat mot Mälarens fåglar.

Man hade kunnat hoppas att det kraftiga inflöde av röd glada som inträffade under sommaren 2013 även skulle sätta sitt avtryck på 2014, men så blev inte riktigt fallet. Antalet observationer i landskapet var högre än normalt, men inga häckningsförsök har kommit till vår kännedom.

Flertalet av våra hackspettar hittas numera i den nationella rödlistan. En spett som dock går emot strömmen är göktytan som uppvisar en positiv trend.

I brandens spår

I slutet av juli började det brinna på ett hygge mellan Ramnäs och Fläckebo. Med vindens hjälp spred sig elden snabbt i de sommartorra markerna och i media rapporterades det flitigt om "katastrofbranden" som hotade att ödelägga flera samhällen i framför allt Surahammars och Norbergs kommuner. När röken slutligen skingrades hade elden konsumerat mossor, lavar, buskar och träd på en yta som uppgick till nära 14 000 hektar. Den största branden i

mannaminne!

Området där elden härjade var redan innan branden till stor del ödemark. Ett komplex av myrar, sjöar, torra hållmarker och utbredda granskogar. Skogsbolagen hade dock fått härja fritt vilket har inneburit att den äldre skogen succesivt har bytts ut mot yngre produktions-skogar. Åtminstone innan branden hyste området en ganska betydande skogshönspopulation och det var på vårvintrarna ett givet resmål för den som ville lyssna efter pärlugglor. Vilken effekt branden kommer att ha på områdets fågelfauna lär vi nog ganska snart bli varse eftersom forskning redan är i full gång i området.

Avslutet

Året kröntes med att "borgmästaren" (vilket är en äldre benämning på vittrut) kom på besök. Det första besöket på nära åtta år.

Återblicken

För att återkoppla till den historiska utveckling som gavs inledningsvis kan vi konstatera att det även under 2014 noterades två nya arter för landskapet och i likhet med 1975 var en av dessa även ny för Sverige. Man kan också konstatera att det går dåligt för flera av våra fältsparvar och några ansamlingar av snösparvar i likhet med de som sågs 1975 har inte setts på många år i landskapet. I år inräknades som mest 60 individer! Att det går dåligt för våra fältsparvar går nu även att notera i rödlistan där merparten är rödlistade idag.

Kärrsångaren är sedan länge etablerad i landskapet och nu tycks även vassångaren knacka allt hårdare på porten och en etablering i landskapet tycks nu vara nära förestående. Häckning eller åtminstone häckningsförsök har förmodligen redan genomförts i något av Mälarens många vassområden. Sett till den fyndbilden vi har tycks den dock ha svårare att hitta lämpliga områden i landskapets västra kommuner där något fynd ännu inte har gjorts.

Vi avslutar återblicken med den vitryggiga hackspetten som i mitten av 1970-talet ännu häckade på några platser i landskapet. Under 1980-talet och en liten bit in på 1990-talet gjordes 2-12 fynd per år. Därefter har antalet

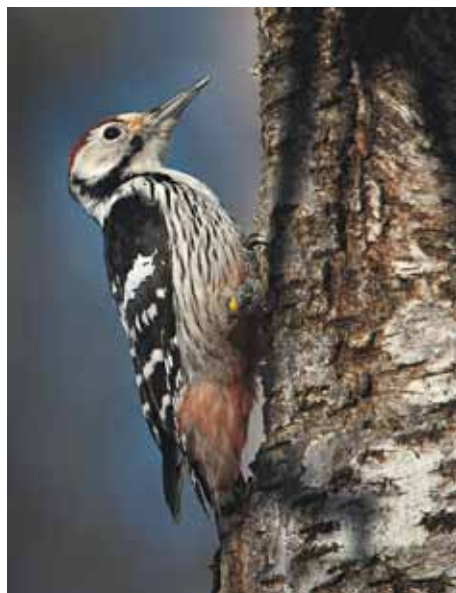

fynd avtagit markant och under 2000-talet har fram t.o.m. 2013 endast tre fynd gjorts. Ett omfattande återintroduceringsprogram har inletts och man har placerat ut ungar på några platser i Värmland och i Uppland. En av dessa utsläppta har under året noterats i Nora kommun och utgör det första fyndet av arten i Västmanland sedan 2007.

Riksinventeringsarten

Under denna rubrik har vi tidigare gett en kort resumé av resultatet från det gångna årets riksinventering. Inför 2014 valde BirdLife Sverige att skrinlägga riksinventeringarna på obestämd framtid. Ingen riktad inventering mot någon specifik art har därför genomförts.

Markus Rehnberg

VITRYGGIG HACKSPETT

FOTO: TOMMY NORDSTRÖM

I rapporten använda förkortningar

ad.	adult	ex.	exemplar
f/ff	hona/honor	f:g	församling
honf.	honfärgad	juv.	juvenil
K	kalenderår	k:a	kyrka
k:n/k:r	kommun, -er	m.	i mitten
m/mm	hane/hannar	pr.	I början
pull.	pullus/pulli	r.	rastande
sj.	sjungande	s:n	socken
so. dr.	sommardräkt	sp.	spelande
str.	Sträckande.	subad.	subadult
tr.	trummande	ult.	i slutet
vi. dr.	vinterdräkt		

I anslutning till flera av fågelnamnen finns den aktuella hotkategorin i enlighet med Rödlistade arter i Sverige 2015 (ArtDatabanken 2015). Den rödlista som presenterades i april 2015 inkluderade bl.a. flera arter som vi fortfarande betraktar som tämligen vanliga, men som nu anses vara nationellt hotade (VU) eller nära hotade (NT). Till dem sällar sig bl.a. duvhök (NT), ängsplärka (NT), gulspurv (VU), kungsfågel (VU), buskskvätta (NT), gröngöling (NT) och stare (VU).

Bland arter som tar klivet ut ur rödlistan finns bl.a. gräshoppsångare, svarthakedopping, turkduva, drill-snäppa och hämpling. Nedan följer en förklaring till använda förkortningar.

Förklaring till förkortningarna

NT	Nära hotad (Near Threatened)
VU	Sårbar (Vulnerable)
EN	Starkt hotad (Endangered)
CR	Akut hotad (Critically Endangered)
RE	Nationellt utdöd (Regionally Extinct)

I anslutning till vissa av artnamnen anges även med "F1" om arten är upptagen i bilaga 1 till EG:s fågeldirektiv.

Artlistan

FOTO: CHRISTER PETERSSON
DÄR INGEN FOTOGRAF ANGES

Knölsvan *Cygnus olor*

(19 H, 12 H, 5 H, 7 H)

Sju (7) häckningar rapporterades vilka fördelade sig på Västerås (3), Köping (1), Ljusnarsberg (1) Ludvika (1) och Hällefors (1) k.r.

I december gjordes tolv (12) fynd om sammanlagt 63 ex.

Följande större (minst 10 ex.) ansamlingar har rapporterats:

Vä: 15 str. (NO) Rudö, Rytterne, 7.3 (Pontus Lindberg). 12 r. Rastholmen, Asköviken, V-Barkarö, 12.3 (Torbjörn Hegedüs, m.fl.). Som mest 24 r. Asköviken 26.10 (Torbjörn Hegedüs). 18 r. Asköviken 2.11 (Weine Erlandsson m.fl.). 10 r. Frövisjön, Skultuna, 9.11 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 23 r. Asköviken 16.11 (Torbjörn Hegedüs). 19 r. Asköviken 4.12 (Robert Ekberg).

Li: 17 r. Hinsebergsviken, Väringen, Näsby, 23.2 (Jan-Erik Malmstigen). 10 r. Hinsebergsviken 24.2 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen).

Lu: 11 r. Grängesbergsviken, Södra Hörken 2.12 (Sten-Erik Bohlin).

Lillebror Hammarström

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus* - F1

(16 ex., 36 ex., 56 ex., 77 ex.)

Vårsträcket passerade under perioden 24.2-29.3, då sammanlagt minst 63 individer iakttogs. Dessa fördelade sig på Västerås (20), Kungsör (2), Sala (3), Surahammars (17), Lindesbergs (9), Nora (5) och Fagersta (7) k.r. Under hösten gjordes följande sju fynd.

Vä: 1 ad. + 2 1K r. Frövisjön, Skultuna, 2.11 (Håkan Johansson, Inge Larsson). 1 ad. r. Frövisjön 7.11 (Pontus Lindberg).

Su: 1 ad. r. Lisjö ängar, Sura, 2.11 (Ralf Lundmark). 5 ad. str. (SV) Gnien, Ramnäs, 5.11 (Ralf Lundmark). 1 ad. str. (SV) Ramnäs, Ramnäs, 6.11 (Ralf Lundmark, Ingela Back). 1 ad. r. Gnien 1.12 (Ralf Lundmark).

Fa: 2 ad. str. (S) Åmänningen, Västervåla, 3.11 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Sångsvan *Cygnus cygnus* - F1

(22 h, 31 h, 32 h, 20 h)

Tjugo (20) häckningar eller troliga häckningar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (1), Sala (6), Surahammar (6), Lindesberg (1), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1) och Häl-

lefors (2). Större flockar (över 500 ex.) har under året rapporterats från Västerås, Sala och Surahammar. Störst antal under vårsträcket var 970 ex. vid Björnhålet, Västerfärnebo, 13.3 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). Under höststräcket rapporterades en större ansamling; 1324 str. (SV) Gnien, Ramnäs, 5.11 (Ralf Lundmark).

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades betydligt färre sångsvanar än på flera år, endast ca 117 fåglar. Den kommunvisa fördelningen var följande: Västerås (23), Hallstahammar (7), Köping (7), Arboga (7), Sala (13), Surahammar (15), Lindesberg (5), Nora (15), Norberg (1), Fagersta (2) och Hällefors (22). I december var antalet rapporterade sångsvanar mycket större än under den första vinterperioden; sammanlagt ca 1553 sångsvanar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (709), Hallstahammar (119), Köping (37), Kungsör (104), Sala (273), Surahammar (148), Lindesberg (18), Nora (59), Norberg (11), Fagersta (12), och Skinnskatteberg (63). Antalet häckningar eller troliga häckningar är det lägsta på många år! Rapport om säkra och troliga häckningar fortsätter att minska! Under 2014 rapporterades bara 20 säkra eller troliga häckningar. Kan vi nu konstatera att sångsvanen minskar som häckfågel i landskapet eller blir vi allt sämre på att kontrollera och rapportera häckningar?

Lillebror Hammarström

Sädgås *Anser fabalis*

Sädgäsen är under våren observerad mellan den 16.2 och 2.6 samt under hösten mellan 4.9 och 24.12. Under våren fanns vid något tillfälle minst 500 rastande sädgäss vid följande lokaler:

Vä: Max 800 r. Frövisjön, Skultuna, 5.3 (Pentti J. Tatti m.fl.). 600 r. Bocksjön, Tortuna, 4.3 (Pentti J. Tatti).

Sa: 575 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 6.3 (Berndt Söderlund). Max 1150 r. Hällby, Västerfärnebo, 9.3 (Eva Johansson m.fl.). 695 r. Nötmyran, Västerfärnebo, 13.3 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 600 r. Hassmyra, Fläckebo, 19.3 (Berndt Söderlund). 780 r. Gussjöbäck, Fläckebo, 30.3 (Berndt Söderlund). 510 r. Vedarsbo, Fläckebo, 30.3 (Berndt Söderlund).

Li: Max 760 r. Nederby, Fellingsbro, 4.3 (Sven-Olof Eriksson m.fl.). 500 r. Österhammarssjön, Fellingsbro, 5.3 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling). Max 900 r. Sörbysjön, Fellingsbro, 13.3 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).

Inga större sträckssiffror rapporterades under våren.

Under höstflyttningen finns en (1) rapport om större rastande flockar (minst 500 ex.).

Vä: 600 r. Asköviken, V-Barkarö, 5.10 (Torbjörn Hegedüs, Johan Karlsson).

Sommarfynd (1.6-31.7).

Vä: 1 r. Asköviken, V-Barkarö, 2.6 (Robert Ekberg, Janne Virking).

Vinterfynd: (1.1-28.2 samt 1-31.12).

Inga sädgäss noterades i januari, men redan den 16 februari noterades vårens två första sädgäss. Dessa följdes av många fynd fram t.o.m. månadsskiftet. Under december gjordes följande fynd.

Ha: 2 r. Kolbäck 24.12 (Ulf Gårdenfors).

Ku: 50 str. (V) Kungsudden, K. Barkarö, 24.12 (Börje Wennerström).

Su: 3 str. (S) Gnien, Ramnäs, 1.12 (Mikael Målberg, Rose-Marie Målberg). 35 str. (S) Surahammar, Sura 6.12 (Mikael Målberg, Rose-Marie Målberg).

Lillebror Hammarström

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus*

(0 ex., 2 ex., 20 ex., 42 ex.)

Sammanlagt har tretton fynd av sädgäss uppvisande karaktärer för rasen *Anser fabalis rossicus* (s.k. tundra-sädgås) gjorts under året. Dessa fördelade sig på våren (12 fynd; 27.2-5.5) och hösten (1 fynd; 18.9). Totalt rörde uppträdandet minst 42 ex. Samtliga fynd:

Vä: 1-3 r. Frövissjön, Skultuna, 23.3 och 30.3 (Markus Rehnberg). 1 r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö, 4.4 (Janne Virking). Max 3 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 18.4 (Åsa Ekberg, m.fl.).

Kö: 1 ex. Lindöberget, Munktorp, 16.3 (Daniel Brehmer). 1 ad. r. Norsa, Munktorp, 18.9 (Jörgen Lindberg).

Sa: 6 r. Svedboäng, Västerfärnebo, 27.2 (Lennart Andersson m.fl.). 7 r. Hällby, Västerfärnebo, 23.3 (Berndt Söderlund). 8 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 28.3 (Kalle Källebrink). 1 r. Hällby 1.5 (Johan Södercrantz m.fl.). 1 ex. Sörsalbo 4.5 (Johan Södercrantz m.fl.).

Su: 2 r. Gnien, Ramnäs, 9-10.4 (Ralf Lundmark). 7 str. (N) Gnien 10.4 (Ralf Lundmark). 1 r. Gnien 2.5 och 5.5. (Inge Larsson).

Lillebror Hammarström

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

(23 FD, 113 FD, 546 FD, 1519 FD)

Spetsbergsgåsen är observerad 23.2-29.5 samt 15.9-15.12. Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (431), Hallstahammar (21), Köping (12), Sala (543), Surahammar (297), Lindesberg (68), Nora (4), Fagersta (141) och Skinnskatteberg (2). Den månadsvisa fördelningen var följande: januari (0), februari-mars (666), april (559), maj (161), juni-augusti (0), september (21), oktober (32), november (68), december (9).

Större (> 10 ex.) flockar eller ansamlingar:

Vä: 70 r. Frövissjön, Skultuna, 10.3 (Eva Johansson m.fl.). 17 ex. Frövissjön 11.3 (Markus Rehnberg). 11 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 18.3 (Pontus Lindberg). 16 ex. Frövissjön 30.3 (Pontus Lindberg m.fl.). 10 r. Lövsta-pumpen, Asköviken 18-19.4 (Åsa Ekberg m.fl.).

Sa: Max 14 r. Hällby, Västerfärnebo, 7-9.3 (Kalle Källebrink m.fl.). Max 24 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 11-13.3 (Kalle Källebrink m.fl.). 12 r. Nötmyran, Västerfärnebo, 13.3 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 30 r. Vargbacken, Västerfärnebo, 14.3 (Daniel Green). 34 r. Sörsalbo 22.3 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). Max 34 r. Hällby 23-28.3 (Berndt Söderlund m.fl.). 42 r. Sörsalbo 28.3 (Kalle Källebrink). 12 r.

Gussjöbäck, Fläckebo, 30.3 (Berndt Söderlund). 43 r. Hällby 2.4 (Berndt Söderlund). 15 r. Hällby 10.4 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 17 r. Hällby 12.4 (Berndt Söderlund m.fl.). 10 r. Sörsalbo 12.4 (Johan Brenander, Tommy Ryding). 16 r. Västerby, Västerfärnebo, 3.5 (Björn Dellming, Niklas Aronsson). 11 r. Gussjöbäck 12.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 12 r. Österäng, Kumla, 4.11 (Kalle Källebrink). 11 r. Österäng 9.11 (Håkan Johansson). 16 r. Österäng 11.11 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Li: 50 ex. Sjömosjön, Fellingsbro, 4.4 (Ulla Olsson, Torbjörn Larsson).

Fa: 70 str. (N) Backgården, Västansfors, 9.3 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 56 str. (NO) Framnäs, Västervåla, 27.4 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Lillebror Hammarström

Bläsgås *Anser albifrons*

(30 FD, 155 FD, 609 FD, 1842 FD)

Bläsgåsen blev tidsmässigt observerad mellan 23.2-7.6 och 18.9-20.12. Antalet fågeldagar fördelade sig på Västerås (770), Hallstahammar (46), Köpings (58), Kungsör (17), Sala (866), Surahammar (67), Lindesbergs (16) samt Fagersta (2) k.r. Fyndens månadsvisa fördelning var januari (0), februari (76), mars (741), april (820), maj (123), juni (1), juli-augusti (0), september (2), oktober (60), november (14) och december (5).

Följande sommar- (1) respektive vinterfynd (5) har rapporterats:

Sa: 1 1K Hällby, Västerfärnebo, 8.12 (Berndt Söderlund). 1 1K r. Näs, Fläckebo, 14.12 (Kalle Källebrink). 1 1K Sörsalbo, Västerfärnebo, 16-17.12 (Eva Johansson m.fl.).

Su: 1 1K r. Gnien, Ramnäs, 19.12 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Gnien 20.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.).

Kö: 1 ex. Norsa, Munktorp, 7.6 (Göran Nilsson).

Under året har en mängd större flockar, ansamlingar och sträckssummor (minst 10 ex.) rapporterats. Största ansamlingarna (över 25 ex.):

Vä: 29 r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö 5.3 (Mats Magnussen).

Sa: Max 62 r. Hällby, Västerfärnebo, 23.3- 30.4 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 30 r. Västerby, Västerfärnebo, 1.5 (Tommy Holmgren).

Su: 29 str. (S) Gnien, Ramnäs, 15.10 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Fjällgås *Anser erythropus* - CR/F1

(2 ex., 10 ex., 5 ex., 10 ex.)

Mellan 16.3 och 11.4 gjordes flera fynd vid olika lokaler i Västerås kommun av vad som skulle kunna vara en alternativt två kringflackande individer. Vid Asköviken, V.-Barkarö, noterades 1 ad. 14.3 (Janne Virking). 1 ad. 4.4 (Johan Brenander m.fl.) samt 1 ad. r. 8.4 (Pontus Lindberg m.fl.). Vid Trådarängarna i Irsta noterades 1 ad. r. 22.3 (Johan Brenander m.fl.), 1 ad. 29.3-1.4 (Johan Brenander m.fl.), 1 ex. 6.4 (Henrik Dahl, Per

Jonsson) samt 1 r. 10-11.4 (Björn Lindkvist m.fl.). Vid Sandskärsviken i V.-Barkarö noterades 1 ad. r. 27-28.3 (Eva Johansson m.fl.) samt 1 ex. 4-5.4 (Johan Karlsson m.fl.). I övrigt gjordes tre fynd.

Vä: 2 ad r., Dingtuna, 11.10 (Johan Brenander). 3 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, 16-19.10 (Jan Hellström m.fl.).

Kö: 3 ex. Bäfteby, Munktorp, 26.10 (Göran Nilsson).

Lillebror Hammarström

Grågås *Anser anser*

(6 H, 31 H, 76 H, 44 H)

Konstaterade häckningar har rapporterats från nitton (19) lokaler om sammanlagt minst 44 par. Häckningarna fördelade sig enligt följande: Västerås (9 lokaler/13 par), Köping (1/17), Kungsör (2/6), Sala (3/3), Surahammar (1/1), Lindsberg (2/2) och Nora (1/2).

Större ansamlingar (minst 500 ex.) har under våren (16.3-28.5) noterats enligt följande:

Vä: 700 r. Trädarängarna, Irsta, 16.3 (Markus Rehnberg m.fl.). 1300 ex. Asköviken, V.-Barkarö 25.5 (Robert Ekberg). 500 ex. Asköviken 28.5 (Kjell-Olof Hedlund).

Under hösten (2.9-23.10) noterades många större (minst 500 ex.) ansamlingar. De största (minst 1000 ex.) enligt följande:

Vä: Max 2750 r. Asköviken 4.9-5.10 (Robert Ekberg m.fl.). 1000 ex. Dingtuna, Dingtuna, 14.10 (Henry Hedlund, Inger Hedlund).

Ha: Max 1500 r. Strömsvik, Kolbäck, 3-21.9 (Ulf Carlson, Daniel Hedenbo). Max 1500 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 24.9-13.10 (Ulf Carlson, Daniel Hedenbo).

Kö: 1000 r. Norsa, Munktorp, 2.9 (Staffan Ekelund). 1500 r. Stavbyskärr, Munktorp, 13.10 (Ralf Lundmark).

Ku: 1500 r. Suggorna, K. Barkarö, 28.9 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Sa: 2500 ex. Fläcksjön, Fläckebo, 11.9 (Håkan Johansson).

Li: 1200 r. Ullersättersviken, Näsby, 5.10 (Jan-Erik Malmstigen).

Från den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades följande fynd:

Vä: 1-4 ex. Asköviken, V.-Barkarö, 1-8.1 (Niclas Lignell m.fl.).

Ha: 1 ex. Strömsvik, Kolbäck, 1.1 (Christer Andersson, Catarina Pettersson). 2 r. Borgåsund, Kolbäck, 6.1 (Kaj Engberg). 2 r. Vattentornet, Kolbäck, 7.1 (Ulf Öhlander). 2 ex. Strömsholm, Kolbäck, 7.1 (Ralf Lundmark, Ulf Carlson). 12 str. (SO) Vretbacken, Hallstahammar, 11.1 (Daniel Hedenbo, Erik Berg).

I december rapporterades ovanligt många grågäss fördelat på Västerås (19), Hallstahammar (35), Köping (2), Kungsör (3), Sala (89), Surahammar (12) och Lindsberg (2).

Lillebror Hammarström

Prutgås *Branta bernicla*

(2, 5, 6, 8)

Under året har åtta (8) fynd om sammanlagt 143 ex. rapporterats.

Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö, 4-5.4 (Johan Brenander m.fl.). 1 ex. Nordanby, Västerås, 7.4 (Henrik Hamrefors).

Ha: 4 r. Klovstenen, Kolbäck, 13.10 (Ralf Lundmark).

Su: 11 str. (SV) Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 14.9 (Ralf Lundmark). 43 str. (S) Gnien, Ramnäs, 22.9 (Ralf Lundmark). 64 str. (S) Gnien 15.10 (Ralf Lundmark). 3 str. (SV) Gnien 5.11 (Ralf Lundmark).

Fa: 16 str. (S) Hedkärra, Västanfors, 15.10 (Bo Persson).

Lillebror Hammarström

Vitkindad gås *Branta leucopsis* - F1

Den vitkindade gåsen blev under året observerad mellan 25.2 och 19.12. Det har inkommit två (2) rapporter om säkra eller troliga häckningar:

Ha: 1 häckning (4 ungar) Skanssjön, Hallstahammar, 10.6 (Torbjörn Dahlgren).

Li: 1 häckning (1 ungar) Valfisken, Väringen, Näsby, 4.7 (Jan-Erik Malmstigen).

Följande större (minst 50 ex.) ansamlingar och sträcksummor har rapporterats:

Ha: 200 ex. Ärby, Hallstahammar, 12.10 (Stefan Johansson). 600 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 13.10 (Ulf Carlson, Daniel Hedenbo). 185 r. Klovstenen, Kolbäck, 13.10 (Ralf Lundmark). 52 r. Lagårdssjön 20.10 (Henry Hedlund). 54 r. Lagårdssjön 29.10 (Ulf Carlson).

Kö: 60 ex. Bäfteby, Munktorp, 2.11 (Göran Nilsson).

Ku: 60 ex. Suggorna, K. Barkarö, 28.9 (Anders Hutter, Anita Hutter). 50 ex. Jägaråsen, K. Barkarö, 26.10 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Su: 110 str. (S) Gnien, Ramnäs, 15.10 (Ralf Lundmark).

Fa: 65 str. (N) Brandbo, Västanfors, 27.4 (Roland Narfström).

Lillebror Hammarström

Kanadagås *Branta canadensis*

(16 FD300, 29 FD300, 48 FD300, 146 FD300)

Den månadsvisa fördelningen på 300-fägeldagarna (FD300) var januari (0), februari (10), mars (30), april-augusti (0), september (4), oktober (9), november (27) och december (66).

Följande större (minst 500 ex.) ansamlingar har rapporterats:

Ha: 1000 r. Skanssjön, Hallstahammar, 14.9 (Daniel Hedenbo). Max 800 ex. Strömsvik, Kolbäck, 11-13.12 (Daniel Hedenbo m.fl.). 1000 r. Kvalsta, Berg, 13.12 (Kaj Engberg). Max 1100 ex. Storängen, Kolbäck, 14-19.12 (Christer Andersson m.fl.). Kö: 570 r. Malmön, Köping, 26.10 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 700 r. Norrberga, Munktorp, 8.11 (Per Eriksson, Lena Öling).

Sa: Max 800 r. Hällby, Västerfärnebo 7-9.3 (Kalle Källebrink m.fl.). 580 r. Nötmyran, Västerfärnebo, 9.3 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 570 r. Västertullsta, Kila, 28.10 (Markus Rehnberg). Max 600 r. Österäng, Kumla, 4-5.11 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). Max 1750 ex. Hällby, Västerfärnebo 14.11- 9.12 (Berndt Söderlund m.fl.).

Su: 1335 r. Gnien, Ramnäs 7.3 (Ralf Lundmark, Lennart Eriksson [Ramnäs]). 813 str. (SV) Gnien 5.11 (Ralf Lundmark).

Li: 960 r. Nederby, Fellingsbro, 20.12 (Anders Carlberg, Roland Thuvander).

No: 850 ex. Norasjön, Nora, 19.10 (Håkan Lavebratt).

Lillebror Hammarström

Gåshybrider

Grågås X kanadagås *Anser anser* * *Branta canadensis*

Under året har 65 fynd av denna korsning rapporterats. Dessa fördelar sig på Västerås (14), Hallstahammar (10), Köping (3), Sala (16), Surahammar (11), Lindesberg (5) och Nora (6). Att uppskatta antalet individer är förstås vanskligt, men gissningsvis rörde det sig om cirka 116 ex. Antalet fynd och individer av dessa hybrider har detta året ungefär fördubblats jämfört med åren innan.

Vitkindad gås x kanadagås *Branta leucopsis* * *Branta canadensis*

Vä: 1 r. Trädarängarna, Irsta, 23.3 (Markus Rehnberg).

Ha: 1 ex Skanssjön, Hallstahammar, 10.3 (Kristina Åkerlund, Görgen Åkerlund). 1 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 21.3 (Daniel Hedenbo). 7 ad+13 pull. Skanssjön 29.6 (Daniel Hedenbo). 12 ex. Skanssjön 10.9 (Daniel Hedenbo). 40 r. Skanssjön 14.9 (Daniel Hedenbo). 3 ex. Lagårdssjön 13.10 (Daniel Hedenbo). 3 ex. Lagårdssjön 4.12 (Daniel Hedenbo).

Kö: 1 r. Köpingsån, Köping, 16.10 (Per Jonsson).

Sa: 3 r. Hällby, Västerfärnebo, 23-27.3 (Berndt Söderlund).

Su: 3 r. Gnien, Ramnäs, 5.3 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

No: 2 r. Oskarsvik, Nora, 5-11.4 (Anders Carlberg).

Hä: 1 ex. Sikforsviken, Sör-Älgen, Hällefors, 15.3 (Nils Hultman).

Lillebror Hammarström

Gravand *Tadorna tadorna*

(5 ex., 8 ex., 7 ex., 18 ex.)

Ar: 7 r. Arboga 24.5 (Ulf Eriksson). 1 r. Nyckelgrundet, Arboga, 31.8 (Petter Simonsson).

Su: 1 par str. (Ö) Gnien, Ramnäs, 29.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 par r. Sörsjön, Sura, 1.5 (Ralf Lundmark). 2 1K str. (SV) Gnien 16.8 (Ralf Lundmark).

Fa: 2 mm + 1 f Brandboviken, Västanfors, och Åmänningen vid Framnäs, Västervåla, 27.4 (Roland Narfström m.fl.).

Lu: 1 m Hötjärn 12-14.4 (Karin Björklund, Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Bläsand *Anas penelope*

(4 h, 12 h, 13 h, 9 h)

Observerad 24.2-14.12. Ingen konstaterad häckning rapporterad, men arten är funnen under häckningstid (21.5-15.7) vid 8 lokaler, motsvarande ca 9 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövik, Västerås-Barkarö (3 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (12 mm, 2 ff).

Kö: Norsa, Munktorp (4 mm).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (2 mm).

Su: Felingen, Ramnäs (1 m). Turkiesjön, Ramnäs (2 mm). Gnien, Ramnäs (4 mm).

Lu: Jan-Mattsdammen (1 m, 1 f).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövik, V-Barkarö, 21.3-19.4, som mest 231 r. 11.4 (Robert Ekberg). Askövik 28.9-26.10, som mest 140 r. 6.10 (Janne Virking). Frövisjön, Skultuna, 13-17.4, som mest 150 r. 13.4 (Markus Rehnberg). 125 r. Frövisjön 11.10 (Pontus Lindberg).

Ha: 100 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 13.10 (Daniel Hedenbo).

Sa: 110 r. Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo, 2.4 (Berndt Söderlund). Fläcksjön, Fläckebo, 30.4-5.5, som mest 260 r. 5.5 (Berndt Söderlund).

Vinterfynd, i samtliga fall tidiga vårfynd respektive sena höstfynd:

Vä: 1 par r. Askövik, V-Barkarö, 24.2 (Robert Ekberg). 1 m + 2 ff r. Askövik 2.12 (Janne Virking). 1 honf. r. Frövisjön, Skultuna, 14.12 (Markus Rehnberg).

Sa: 1 m + 2 ff r. Västerfärnebo, Västerfärnebo, 25.2 (Carl Tholin).

Su: 6 r. Gnien, Ramnäs, 1-2.12 (Ralf Lundmark m.fl.).

Thomas Pettersson

Snatterand *Anas strepera*

(1 h, 5 h, 10 h, 15 h)

Observerad 8.3-16.11. En konstaterad häckning har rapporterats:

Vä: 1 f + 6 pulli Askövik, V-Barkarö, 23.7 (Torbjörn Hegedüs).

Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid 9 lokaler, motsvarande ytterligare ca 14 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Sjöboden, Ängsö (1 m, 1 f). Askövik, V-Barkarö (5 mm, 4 ff). Frövisjön, Skultuna (5 mm, 2 ff).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m, 1 f).

Kö: Norsa, Munktorp (5 mm, 3 ff). Sjöboda, Munktorp (1 m, 1 f).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (4 mm, 1 f).

Su: Högbyrö, Gnien, Ramnäs (1 m).

Li: Arbogaån vid Västvalla, Fellingsbro (1 m, 1 f).

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: 10 (7 mm, 3 ff) r. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna, 30.3-6.4 (Robert Ekberg m.fl.). 11 r. Asköviken, V.-Barkarö, 5-6.10 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).

Sa: 12 (kön ej uppgivet) r. Fläcksjön, Fläckebo, 4.5 (Lars-Gunnar Brävander).

Blott tolfte konstaterade häckningen i Västmanland genom tiderna, men tredje året i rad med ungfuglar vid Asköviken. De första fynden för året redan 8 mars är de tidigaste någonsin, bortsett från enstaka vinterfynd.

Thomas Pettersson

Kricka *Anas crecca*

(15 FD100, 77 FD100, 57 FD100, 78 FD100)

Observerad 25.2-4.12. Större (minst 500 ex.) ansamlingar:

Vä: Asköviken, V.-Barkarö, 6-13.4, som mest 800 r. 13.4 (Torbjörn Hegedüs).

Su: Gnien, Ramnäs, 3-10.4, som mest 758 r. 10.4 (Ralf Lundmark).

Vinterfynd, i samtliga fall tidiga vårfynd respektive sena höstfynd:

Vä: 2 par r. Asköviken, V.-Barkarö, 25.2 (Janne Virking). 2 honf. Asköviken 2.12 (Janne Virking).

Sa: 1 par r. Gussjöbäck, Fläckebo, 25.2 (Berndt Söderlund m.fl.).

Su: 1 f r. Gnien, Ramnäs, 25-28.2 (Inge Larsson m.fl.). 1 honf. r. Östersjön, Sura, 1.12 (Ralf Lundmark).

Li: 1 r. Hagaberg, Frövi, Näsby, 4.12 (Jan-Erik Malmstigen).

Thomas Pettersson

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Större (minst 500 ex.) ansamlingar har rapporterats enligt följande:

Vä: Ångkraftverket, Västerås, 18-23.1, som mest 1000 ex. 18.1 (Janne Virking).

Sa: Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo, 9.3-2.4, som mest 1 020 r. 28.3 (Kalle Källebrink). 500 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 12.3 (Berndt Söderlund). 850 r. Fläcksjön vid Näs, Fläckebo, 19.3 (Berndt Söderlund). 650 r. Nötmyran, Västerfärnebo, 28.3 (Kalle Källebrink).

Su: 500 r. Gnien, Ramnäs, 31.3 (Ralf Lundmark m.fl.).

Li: 550 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 19.3 (Sven-Olof Eriksson).

Thomas Pettersson

Svartand *Anas rubripes*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna, 27-28.5 (Stefan Risberg m.fl.)**.

Svartanden förekommer huvudsakligen i östra Nordamerika, men enligt David Sibley (2003) mer talrikt längs atlantkusten. Hybridisering med gräsand är inte ovanligt förekommande, vilket kan för-

svåra artbestämningen avsevärt. De nordligt häckande svartänderna flyttar söderut om vintern. I Europa är svartanden en mycket sporadisk gäst, med fynd framför allt på Island och Brittiska öarna. Flera av de individer som har dykt upp i Europa har stannat kvar en längre tid och i några fall även hybridiserat med gräsand. I Sverige finns sedan tidigare två fynd av arten; Skåne i november 1973 samt Västerbotten i maj 1997. Den senare dessutom upptäckt på samma datum som fågeln vid Frövisjön, dvs. den 27 maj. Under 2014 gjordes även landets fjärde fynd, då en svartand dök upp i Nordvästskåne i november.

Markus Rehnberg

Stjärtand *Anas acuta* - VU

(1 h, 2 h, 1 h, 2 h)

Observerad (1.1-) 1.3-5.11. Fynd under omständigheter som kan tyda på häckning:

Vä: 3 honf. Asköviken, V.-Barkarö, 11.7 (Torbjörn Hegedüs).

Kö: 1 f Norsa, Munktorp, 3-10.7 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Vinterfynd:

Vä: 1 f Svartån vid Prästbron, Västerås, 1.1-11.4 (Anders Dahllöv m.fl.).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar och sträcksummer:

Vä: 24 (12 mm, 12 ff) r. Granfjärden, Ångsö, 27.4 (Bernt Larsson). 26 (kön ej uppgivet) r. Granfjärden 27.4 (Ingrid Åkerberg, Weine Erlandsson).

Sa: 22 (11 mm, 11 ff) r. Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo, 10.4 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Su: 20 (10 mm, 10 ff) r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 30.3 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 32 str. (S) Gnien 23.9 (Ralf Lundmark).

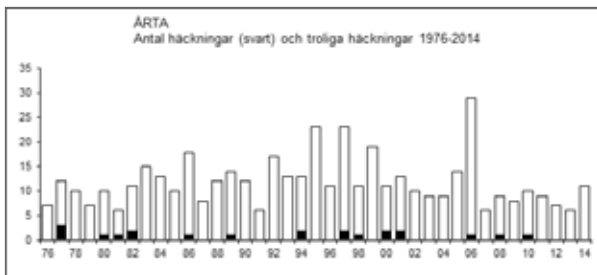
Med största sannolikhet samma hona som genomförde sin tredje övervintring i Västerås. Hon uppvaktades av en hanne som anlände 22.3 och paret sågs senast 11.4.

Thomas Pettersson

Årta *Anas querquedula* - VU

(13 h, 12 h, 9 h, 11 h)

Observerad 8.4-17.8. Någon konstaterad häckning rapporterades inte i år heller, senast gjordes det 2010, men årtan är funnen vid 9 lokaler under häckningstid

(16.5-31.7), motsvarande ca 11 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Asköviken (3 mm, 3 ff). Frövisjön, Skultuna (4 mm, 1 f).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (2 mm).

Kö: Norsa, Munktorp (1 m, 1 f).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (1 m, 1 f).

Su: Lisjö ångar, Sura (2 mm). Gnien, Ramnäs (2 mm).

Li: Ullersättersviken, Näsby (1 m, 1 f). Finnåkerssjön, Fellingsbro (1 m, 1 f).

Inga större (minst 10 ex.) ansamlingar rapporterades i år. Antalet troliga häckningar var i år något fler än under de närmast föregående åren, men situationen är klart bekymmersam.

Thomas Pettersson

Skedand *Anas chrypeata*

(12 h, 20 h, 16 h, 16 h)

Observerad 31.3-28.10. Fyra konstaterade häckningar:

Vä: 1 f+ som mest 9 pulli Asköviken, V.-Barkarö, 8.6-23.7 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1 f+ 5 pulli Frövisjön, Skultuna, 30.7 (Johan Karlsson).

Su: 2 ff+ som mest 9+4 pulli Gnien, Ramnäs, 8.6-13.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.).

Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid 12 lokaler, med sammanlagt 16 troliga och säkra häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Frövisjön, Skultuna (7 mm, 2 ff). Asköviken (8 mm, 3 ff).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m). Strömsholm, Kolbäck (1 m).

Kö: Norsa, Munktorp (3 mm, 1 f).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (7 mm, 1 f).

Su: Gnien, Ramnäs (8 mm, 1 f). Lisjö ångar, Sura (2 mm). Turkiesjön, Ramnäs (1 m).

Li: Finnåkerssjön, Fellingsbro (1 m, 1 f).

No: Gyttorps reningsdamm, Nora (3 mm, 1 f).

Hä: Grythyttviken, Grythyttan (1 m).

Större (minst 15 ex.) ansamlingar:

Vä: 15 honf. r. Frövisjön, Skultuna, 3.8 (Markus Rehnberg).

Thomas Pettersson

Brunand *Aythya ferina* - VU

(9 h, 10 h, 7 h, 7 h)

Observerad (4.1) 7.3-23.9 (25.11). Någon konstaterad häckning har inte rapporterats, och senast det hände var 2006. Men under häckningstid 2014 (1.5-30.6) rapporterades den från 7 lokaler, motsvarande lika många troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Asköviken, V.-Barkarö (1 m). Frövisjön, Skultuna (2 mm, 1 f).

Kö: Norsa, Munktorp (1 m).

Sa: Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo (1 m, 1 f). Fläcksjön, Fläckebo (2 mm, 1 f).

Lu: Jan-Matsdammen (2 mm). Södra Hörken (1 m).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar har inte rapporterats sedan 1990-talet. Vinterfynd, det femte någonsin i Västmanland:

Ha: 1 m Skanssjön, Hallstahammar, 4.1 (Per Hagström, Torbjörn Dahlgren).

Vi kan konstatera att det går stadigt utför för brunanden som häckande i landskapet.

Thomas Pettersson

Vigg *Aythya fuligula*

Observerad 1.1-30.12. Endast nio (9) konstaterade häckningar rapporterades, kommunvis fördelade: Västerås (2), Nora (3), Ljusnarsberg (1), Ludvika (3). Ansamlingar med minst 100 viggas rapporterades enligt följande:

Vä: Asköviken, V.-Barkarö, 8-10.3, som mest 177 r. 9.3 (Åsa & Robert Ekberg m.fl.).

Ha: 100 r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 13.3 (Ulf Carlson).

175 r. Klovstenen 13.10 (Ralf Lundmark).

Kö: 380 r. Galten vid Stavbyskärr, Munktorp, 13.10 (Ralf Lundmark).

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes följande fynd (121 ex.):

Vä: Asköviken, V.-Barkarö, 1-11.1, som mest 80 ex. 10.1 (Robert Ekberg). Västeråsfjärden, Västerås, 1-14.1, som mest 22 ex. (19 mm, 3 ff) 10.1 (Pentti J. Tatti). 3 mm Kvicksund, Rytterne, 9.2 (Kjell Ingeström).

Ha: 15 r. Galten vid Sävholmen 1.1 (Ulf Carlson). 1 m Borgåsund, Kolbäck, 11.1 (Per Hedenbo).

Fynd i december (269 ex.):

Vä: Västeråsfjärden, Västerås, 1-30.12, som mest 32 ex. (29 mm, 3 ff) 22.12 (Pentti J. Tatti). Asköviken, V.-Barkarö, 2-14.12, som mest 12 ex. (7 mm, 5 honf.) 2.12 (Robert Ekberg). Ridöfjärden vid Dyudden, Irsta, 6-14.12, som mest 52 ex. 6.12 (Bengt Stridh). 16 r. Granfjärden vid Nybynäs, Kärbo, 9.12 (Bjarne Eriksson).

Ha: 10 (4 mm, 6 honf.) r. Freden, Säby, 8.12 (Inger Hedlund, Henry Hedlund).

Kö: Galten vid Malmön, Köping, 6-14.12, som mest 96 r. 13.12 (Joachim Karlsson).

Su: 1 m r. Östersjön, Sura, 9.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 47 r. Väringen, Näsby, 2.12 (Sven-Olof Eriksson).

No: Norasjön, Nora, 3-10.12, som mest 3 ex. 3.12 (Peter Bernövall).

Thomas Pettersson

Bergand *Aythya marila* - VU

(8, 7, 9, 22)

Vä: 2 par r. Västeråsfjärden, Västerås, 21.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 par r. Lilla Aggarö, Kärrbo, 21.5 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg). 1 m r. Frövisjön, Skultuna, 19-27.9 (Berndt Söderlund m.fl.). 3 (1 m, 2 1K) r. Frövisjön 23.9 (Torbjörn Hegedüs, Henry Hedlund). 1 f str. (Ö) Frövisjön 24.9 (Zsombor Károlyi). 1 honf. r. Frövisjön 24.9 (Esbjörn Nordlund). 1 1K Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 4.10 (Lars Ström). 1 honf. r. Skultunasågen, Skultuna, 10.10 (Bernt Larsson). 1 honf. r. Asköviken, V.-Barkarö, 30.10 (Anders Dahlöf). 2 ad. ff r. Asköviken 2.11 (Jan Hellstrand m.fl.).

Ha: 2 honf. r. Freden, Säby, 2.11 (Daniel Hedenbo m.fl.). 1 f r. Haggsholmen, Kolbäck, 2.11 (Daniel Hedenbo m.fl.). 1 f r. Freden 3.11 (Ulf Carlson).

Kö: 1 par r. Galten vid Rågsäcken, Munktorp, 20.4 (Ralf Lundmark).

Sa: 2 (kön ej uppgivet) r. Storsjön, Möklinta, 30.5 (Daniel Green).

Su: 1 par r. Västersjön, Sura, 18.5 (Ralf Lundmark, Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 m r. Östersjön, Sura, 4.10 (Ralf Lundmark). 1 f r. Lisjöviken, Sura, 1.11 (Ralf Lundmark).

Li: 1 f r. Ullersättersviken, Näsby, 11.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Fa: 1 f r. Ämänningen vid Framnäs, Västervåla, 23.5 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 2 (1 ad f, 1 1K) r. Kårnäsvisken, Ämänningen, Västervåla, 3.11 (Ralf Lundmark).

Lu: 1 honf. r. Hötjärn 11-14.11 (Sten-Erik Bohlin, Bertil Rahm).

Ovanligt många fynd.

Thomas Pettersson

Ejder *Somateria mollissima* - VU

(2, 4, 4, 7)

Vä: 3 (1 m, 2 ff) r. Västeråsfjärden, Västerås, 29.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 honf. r. Asköviken, V.-Barkarö, 2.11 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).

Su: 1 m r. Gläpen, Sura, 1.5 (Ralf Lundmark).

No: 14 (11 mm, 3 ff) r. Vikern, Nora, 12.5 (Roland Thuvander, Anders Carlberg).

Fa: 1 m r. Ämänningen vid Framnäs, Västervåla, 30.4 (Jan Hellström m.fl.). 2 mm str. (N) Framnäs 1.5 (Bo Persson).

Lu: 10 (5 mm, 5 ff) r. Södra Hörken 27.4 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Alfågel *Clangula hyemalis*

(6, 8, 8, 26)

Vä: 3 (2 mm, 1 f) r. Frövisjön, Skultuna, 11-15.5 (Nils Arvidsson m.fl.).

Ha: 1 m r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 26.4 (Johan Brenander, Ulf Carlson). 1 1K r. Borgåsund, Kolbäck, 2.11 (Daniel Hedenbo m.fl.).

Kö: 1 1K r. Galten vid Rågsäcken, Munktorp, 13.10 (Ralf Lundmark).

Su: 2 (1 m, 1 f) r. Sörsjön, Sura, 30.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.). 1 f r. Östersjön, Sura, 18.5 (Ralf Lundmark). 7 honf. r. Gläpen, Sura, 16.10 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 1 f r. Gnien, Ramnäs, 16.10 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 1K r. Gnien 23.10 (Ralf Lundmark). 1 1K r. St. Nadden, Ramnäs, 2.11 (Ralf Lundmark). 1 m r. Magsjön, Sura, 22.11 (Ralf Lundmark). 1 m r. Sörsjön 28.11 (Ralf Lundmark). 1 f r. Gnien 28.11 (Ralf Lundmark).

Li: 1 m r. Ullersättersviken, Näsby, 12-17.5 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).

No: 3 mm r. Vikern, Viker, 18.4 (Roland Thuvander, Anders Carlberg). 1 m r. Norasjön, Nora, 16.11 (Håkan Lavebratt). 5 (1 m, 4 honf.) r. Norasjön 28.11 (Håkan Lavebratt).

Fa: 3 (2 mm, 1 f) r. St. Aspen, Västanfors, 11.5 (Bo Persson m.fl.). 3 honf. r. St. Aspen 16.5 (Leif Lejdelin m.fl.). 3 (1 m, 1 f, 1 1K) r. St. Aspen 15.10 (Roland Narfström).

Sk: 11 r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg, 15.5 (Leif Edberg, Sören Björklind). 1 f r. Nedre Vättern 15.11 (Leif Johansson).

Lu: 2 (1 m, 1 honf.) r. Södra Hörken 16.10 (Bertil Rahm). 1 honf. r. Röda dammen 21.10 (Sten-Erik Bohlin). 1 honf. r. Hötjärn 11-22.11 (Bertil Rahm, Sten-Erik Bohlin).

Hä: 1 r. Torrvärpsund, Grythyttan, 11.10 (Nils Hultman, Karin Bergh).

Thomas Pettersson

Sjöorre *Melanitta nigra*

(24, 61, 115, 172)

Observerad 11.4-7.6 och 4.10-22.12.

Vä: 45 obs. av 754 ex. 18.4-21.5, som mest 72 r. Blacken, Rytterne, 26.4 (Richard Lager), 61 r. Granfjärden, Ängsö, 27.4 (Markus Rehnberg m.fl.) och 50 r. Granfjärden 4.5 (Pontus Lindberg). 1 honf. r. Asköviken, V.-Barkarö, 14.11 (Robert Ekberg).

Ha: 15 obs. av 180 ex. 17.4-16.5.

Kö: 10 r. Västlandasjön, Kolsva 1.5 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 1 r. Malmön, Köping, 18-22.10 (Jörgen Lindberg m.fl.). 1 r. Skedvisjön, V. Skedvi, 26.10 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Ku: 27 r. Galten vid Broken, K. Barkarö, 13.10 (Ralf Lundmark).

Sa: 8 obs. av 83 ex. 16.4-30.5.

Su: 13 obs. av 98 ex. 18.4-18.5. 29 r. Virsboisjön, Ramnäs, 2.11 (Ralf Lundmark, Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 honf. r. Östersjön, Sura, 22.11-1.12 (Ralf Lundmark).

Li: 14 obs. av 103 ex. 16.5-31.5.

No: 9 obs. av 79 ex. 11.4-10.5. 1 honf. r. Gyttores reningsdamm, Nora, 15-16.11 (Anders Carlberg). 8 honf. r. Älvsängen, Viker, 15.11 (Roland Thuvander). 6 r. Norasjön, Nora, 22.11 (Anders Carlberg, Håkan Lavebratt). 45 r. Norasjön 27.11 (Håkan Lavebratt,

Roland Thuvander). 1 honf. r. Norasjön 13.12 (Anders Carlberg, Håkan Lavebratt). 1 1K r. Norasjön 22.12 (Anders Carlberg).

Fa: 28 obs. av 537 ex. 21.4-7.6, som mest 123 r. Ämningen vid Framnäs, Västervåla, 27.4 (Staffan Liljeqvist m.fl.), 70 r. samma lokal 30.4 (Jan Hellström m.fl.) och 66 r. samma lokal 14.5 (Jan Hellström, Staffan Liljeqvist). 4 r. Ämningen, Västervåla, 5.10 (Leif Lejdin). 15 r. Brandboviken, Västansfors, 17.10 (Roland Narfström). 15 r. Brandboviken 23.11 (Roland Narfström).

Sk: 9 obs. av 101 ex. 18.4-22.5. 21 r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg, 14.11 (Leif Edberg).

Lj: 3 (1 m, 2 ff) r. Yxsjön 13.5 (Sten-Erik Bohlin).

Lu: 6 obs. av 93 ex. 26.4-10.5.

Hä: 6 r. Jeppetorp, Grythyttan 27.4 (Nils Hultman). 9 r. Hammarn, Grythyttan, 11.5 (Nils Hultman). 7 r. Björskognäs, Grythyttan, 4.10 (Nils Hultman m.fl.).

Ett rekordhögt antal fynd, vilket är något överraskande med tanke på den vikande tendensen sedan början av seklet.

Thomas Pettersson

Svärta *Melanitta fusca* - NT

(4, 12, 17, 27)

Vä: 1 par r. Granfjärden, Ängsö, 21.4 (Ralf Lundmark). 10 (6 mm, 4 ff) r. Granfjärden, Ängsö, 27.4 (Johan Brenander m.fl.). 1 m r. Asköviken, V.-Barkarö, 13-20.5 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1 par r. L. Käringgrundet, Ängsö, 21.5 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg). 1 m r. Flottgrundet, Ängsö, 21.5 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg). 1 par r. Kärrbofjärden, Kärrbo, 21.5 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg).

Hä: 1 m r. Skanssjön, Hallstahammar, 20.4 (gm Ulf Carlson). 1 par r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 27.4 (Ulf Carlson).

Sa: 1 honf. r. Fläcksjön, Fläckebo, 14-17.12 (Kalle Källebrink m.fl.).

Su: 2 str. (N) Gnien, Ramnäs, 12.5 (Ralf Lundmark).

Li: 5 (4 mm, 1 f) r. Råsvalen, Linds, 12.5 (Mats Andersson).

No: 1 str. (S) Norasjön, Nora, 12.1 (Håkan Lavebratt). 1 r. Åsbojsjön, Nora, 17.4 (Anders Carlberg). 9 (6 mm, 3 ff) r. Norasjön 9.10 (Anders Carlberg). 1 1K r. Älvsången, Viken, 9.11 (Anders Carlberg). 1 honf. r. Norasjön 27.11 (Roland Thuvander).

Fa: 1 par r. Ämningen vid Framnäs, Västervåla, 21.4 (Sören Emet m.fl.). 2 förbfl. Framnäs 25.4 (Staffan Liljeqvist). 4 (3 mm, 1 f) r. Framnäs 27.4 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 m r. Framnäs 11.5 (Bo Persson). 6 (3 mm, 3 ff) r. Framnäs 14.5 (Jan Hellström, Staffan Liljeqvist). 7 r. Framnäs 23.5 (Sören Emet m.fl.). 1 m str. (NV) Brandbo, Västansfors, 1.6 (Roland Narfström). 1 m r. Ämningen vid Kaffeholmarna, Västervåla, 3.11 (Ralf Lundmark). 9 (5 mm, 4 ff) r. Brandboviken, Västansfors, 13.11 (Roland Narfström).

Sk: 1 m r. Långsvan vid Årsbäcken, Gunnilbo, 14.5 (Per Eriksson, Lena Öling).

Lu: 6 (3 mm, 3 ff) r. Södra Hörken vid Hörksbyn 9.5 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Knipa *Bucephala clangula*

(7 FD50, 39 FD50, 17 FD50, 17 FD50)

Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträckssummor:

Sa: 100 r. Fläcksjön, Fläckebo, 5.5 (Berndt Söderlund).

No: 135 r. Fåsjön vid Bergsmanshyttan, Nora, 1.11 (Anders Carlberg).

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 168 knipor, kommunvis fördelade: Västerås (18), Hallstahammar (4), Köping (2), Arboga (34), Sala (17), Surahammar (5), Lindsberg (56), Nora (14), Fagersta (7), Skinnskatteberg (3), Hällefors (8). Från december rapporterades sammanlagt ca 123 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (49), Hallstahammar (4), Köping (2), Kungsör (4), Sala (23), Surahammar (12), Lindsberg (9), Nora (12), Fagersta (1), Skinnskatteberg (3), Hällefors (4).

Thomas Pettersson

Salskrake *Mergus albellus* - F1

(286 FD, 581 FD, 546 FD, 626 FD)

Förutom vinterfynden, se nedan, observerad 9.3-1.5 och 23.9-14.12. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på året (256) resp. efteråret (370): Västerås (130/258), Hallstahammar (9/3), Köping (6/19), Kungsör (1/0), Sala (58/10), Surahammar (32/76), Lindsberg (10/4), Nora (1/0), Fagersta (2/0), Ljusnarsberg (2/0), Ludvika (1/0), Hällefors (4/0).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: Asköviken, V.-Barkarö, 28-30.10, som mest 33 honf. 29.10 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg).

Su: 27 (1 m, 26 honf.) r. Lisjöviken, Sörsjön, Sura, 2.11 (Ralf Lundmark).

Inget sommarfynd (1.6-31.8) rapporterat, men väl några vinterfynd:

Vä: 1 honf. Asköviken, V.-Barkarö, 6-11.1 (Åsa & Robert Ekberg m.fl.). Asköviken 1-14.12, som mest 5 honf. 1.12 (Robert Ekberg).

Kö: 1 m Malmö, Köping, 1.1 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 2 mm + 1 f Malmö 11.1 (Mikael Rhönnsd m.fl.). 1 m Malmö 20.2 (Kjell Ekelund).

Su: 2 mm + 2 ff Gläpen, Sura, 1.12 (Ralf Lundmark).

Li: 1 f Björkhammar, Linds, 19.2 (Jan Myhlback).

Efter det exceptionellt rikliga uppträdandet hösten 2013 var vi i år tillbaka till mer genomsnittliga antal.

Thomas Pettersson

Småskrake *Mergus serrator*

(74 FD, 202 FD, 273 FD, 473 FD)

Observerad 15.3-8.12. Elva (11) konstaterade häckningar (1 H, 2 H, 3 H, 11 H):

Li: 1 f (8 pulli) Långvattnet, Ramsberg, 1.8 (Leif Carlsson).

No: 1 f (6 pulli) Fåsjön vid Oskarsvik, Nora, 1-2.7 (Jörgen Fritzon, Edvin Klein).

Fa: 1 f (9 pulli) Brandboviken, Västanfors, 19.6 (Roland Narfström). 2 ff (12 pulli) Granöarna, Åmänningen, Västervåla, 22.7 (Jan-Olov Lundqvist). 1 f (3 pulli) Oljeön, Åmänningen, Västervåla, 24.7 (Staffan Liljeqvist).

Lu: 3 ff (6+8+5 pulli) Södra Hörken vid Hörksbyn 7.6-12.8 (Bertil Rahm).

Hä: 1 f (5 1K) Torrvärpen vid Hammarn, Grythyttan, 27.7 (Nils Hultman). 1 f (3 1K) Sör-Älgen vid Kastenshult, Grythyttan, 3.8 (Karin Bergh).

Dessutom gjordes följande fynd gjordes under häckningstid (1.6-15.8):

Fa: 1 f Kaffeholmarna, Åmänningen, Västervåla, 1.6 (Staffan Liljeqvist).

Lj: 5 ex. Övre Lövasen 5.8 (Anders Öberg).

Hä: 2 mm + 3 ff Lunds fjärden, Grythyttan, 10.6 (Christina & Jonny Kvist). 2 ex. Lunds fjärden 3.8 (Jonny Kvist).

Kommunvis fördelning av fågeldagarna: Västerås (58), Hallstahammar (14), Köping (17), Sala (5), Surahammar (6), Lindsberg (22), Nora (28), Fagersta (161), Skinnskatteberg (6), Ljusnarsberg (11), Ludvika (53), Hällefors (92). Månadsvis fördelning: januari-februari (0), mars (7), april (246), maj (123), juni (23), juli (8), augusti (21), september (24), oktober (6), november (13), december (2). Höga (minst 10 ex.) sträckssummor och ansamlingar:

Fa: 26 (21 mm, 5 ff) r. Åmänningen vid Framnäs, Västervåla, 26.4 (Leif Lejdelin m.fl.). 12 (7 mm, 5 ff) r. St. Aspen, Västanfors, 26.4 (Jan Hellström, Sören Emet). 19 (10 mm, 9 ff) r. Framnäs 27.4 (Leif Lejdelin m.fl.).

Thomas Pettersson

Storskrake *Mergus merganser*

(10 H, 9 H, 9 H, 6 H)

Sex (6) konstaterade häckningar rapporterade:

Li: 1 f (3 pulli) Östra Öskevik, Linds, 8.7 (Hans Norelius). 1 f (11 pulli) Usken, Linds, 31.5-9.7 (Hans Norelius).

No: 1 f (4 pulli) Dammen, Älvsången, Viken, 26.6 (Anders Carlberg).

Fa: 1 f (21 (!) pulli) St. Aspen, Västanfors, 13.5-20.7 (Roland Narfström m.fl.). 1 f (10 pulli) Åmänningen vid Framnäs, Västervåla, 23.5 (Leif Lejdelin).

Hä: 1 f ruvande Loka brunn, Grythyttan, 19.5 (Jonny Kvist).

Större (minst 300 ex.) ansamlingar och sträckssummor:

Vä: 300 r. Brunnsviken, Kärbo, 13.11 (Bjarne Eriksson). 535 r. Grisfjärden, Ängsö, 25.11 (Robert Ekberg).

Kö: Västlandsjön, V. Skedvi, 8-16.11, som mest 800 r.

8.11 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo, 25.10-29.11, som mest 420 r. 29.11 (Berndt Söderlund).

Su: 1189 str. (SV) Gnien, Ramnäs, 5.11 (Ralf Lundmark).

Fa: 410 r. St. Aspen, Västanfors, 29.11 (Roland Narfström, Bo Persson).

Fynd under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes av sammanlagt ca 951 fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (522), Hallstahammar (14), Köping (168), Kungsör (6), Arboga (10), Sala (1), Surahammar (15), Lindsberg (54), Nora (48), Fagersta (65), Skinnskatteberg (19), Ludvika (9), Hällefors (20). I december sågs sammanlagt ca 1 240 storskrakar, kommunvis fördelade: Västerås (635), Hallstahammar (23), Köping (136), Kungsör (12), Surahammar (89), Lindsberg (197), Nora (51), Fagersta (74), Skinnskatteberg (16), Hällefors (7).

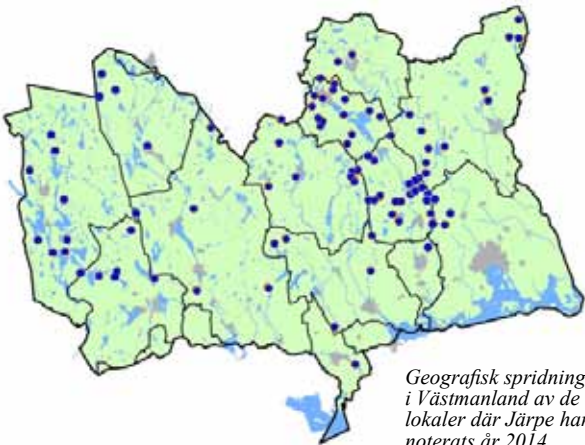
Thomas Pettersson

Järpe *Tetrastes bonasia* - F1

(14 H, 4 H, 4 H, 2 H)

Två (2) konstaterade häckningar med minst tre ungar i vardera kull. Båda i Fagersta kommun. Därutöver en trolig häckning i Nora kommun där varnande fågel hörts under häckningstid. Totalt är järpe rapporterad från 91 olika lokaler. På flera/många av dessa är det nog troligt att det skett ytterligare häckningar.

Anders Carlberg

Geografisk spridning i Västmanland av de lokaler där Järpe har noterats år 2014.

Örre *Lyrurus tetrix* - F1

Sju (7) spellokaler med minst fem tuppar vardera har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Sala (2), Nora (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (2). På ytterligare 24 lokaler har minst fem tuppar påträffats, men då har inget spel noterats. Troligtvis är flera av dessa lokaler också spelplatser eller så finns spelplatser i lokalernas närhet. Sammanlagt har spel

hörts eller fåglar påträffats under häckningstid (1.4-30.6) vid 109 olika lokaler.

Anders Carlberg

Tjäder *Tetrao urogallus* - F1

Sex (6) konstaterade häckningar har rapporterats från Västerås (2), Fagersta (3) och Hällefors (1). Även åtta (8) spelplatser har rapporterats i Västerås (1), Köpings (2), Skinnskattebergs (2), Fagersta (1) och Ljusnarsbergs (2) k.r. Utöver dessa konstaterade häckningar och spelplatser har tjäder setts på åtskilliga lokaler, där det säkert förekommer ytterligare spel och häckningar.

Anders Carlberg

Rapphöna *Perdix perdix* - NT

Funnen på femton (15) lokaler, vilka fördelar sig på Västerås (5), Hallstahammar (1), Köping (4), Sala (1), Lindesbergs (2) och Hällefors (2) k.r. Vid Asköviken och utanför Fellingsbro verkar det finnas små livskraftiga stammar kvar. Det är som tidigare år svårt att veta hur många rapphöns som släpps ut årligen runt om i Västmanland.

Anders Carlberg

Vaktel *Coturnix coturnix* - NT

(12 ex., 38 ex., 101 ex., 121 ex.)

Med reservation för att det kan förekomma en del dubbelräkning blev årets sammanlagda summa 118 spelande vaktlar och dessutom 3 observerade honor, med följande kommunvisa fördelning: Västerås (31), Hallstahammar (11), Köping (18), Kungsör (12: 9 mm och 3 ff), Arboga (5), Sala (18), Surahammar (2), Lindesberg (18), Örebro (1), Norberg (2), Fagersta (1) och Skinnskatteberg (2).

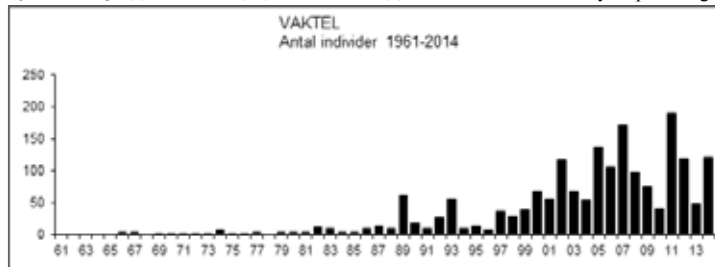
Med sammanlagt 121 observerade vaktlar blev år 2014 ett relativt bra år. Framför allt om man jämför med året innan då bara 48 spelande vaktlar rapporterades. Antalet spelande vaktlar varierar väldigt mycket mellan åren och beror troligtvis, som vi tidigare skrivit, främst på det rådande väderläget under vaktlarnas vårflyttning.

Anders Carlberg

Smålom *Gavia stellata* - NT/F1

(15 h, 56 h, 33 h, 36 h)

Smålommar observerades mellan 23.3 och 13.10. Trettiosex (36) troliga häckningar rapporterades från Lindesbergs (6), Nora (4), Norbergs (1), Fagersta (5), Ljusnarsbergs (3), Hällefors (16) och Ludvika (1) k.r.

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Lu: Större ansamling har rapporterats vid tre tillfällen under våren (24-27.4) med som mest 26 ex. 26.4 och sex tillfällen under sommaren mellan 9.7 och 12.8 med som mest 27 ad. 19.7. Samtliga observationer är från Södra Hörken vid Hörksbyn i Grängesberg (Bertil Rahm).

Sammanlagt 26 pulli är noterade i Artportalen vilket tyder på god häckningsframgång för arten detta år.

Roland Thuvander

Storlom *Gavia arctica* - F1

(34 h, 43 h, 54 h, 89 h)

Storlommen är rapporterad mellan 10.1 och 21.11. Åttonio (89) troliga häckningar rapporterades i Köpings (5), Örebro (1), Sala (9), Surahammars (9), Lindesbergs (14), Nora (4), Norbergs (12), Fagersta (9), Skinnskattebergs (6), Ljusnarsbergs (4) och Hällefors (16) k.r.

Vinterfynd:

Hä: 1 r. Torrvärpen, Grythyttan, 10-13.1 (Gunde Persson m.fl.).

Roland Thuvander

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

(7 ex., 7 ex., 16 ex., 13 ex.)

Någon konstaterad häckning har inte rapporterats, men häckningsförsök kan ändå ha ägt rum på en lokal:

Vä: 1-2 ad. Frövisjön, Skultuna, 16.4-16.8, bl.a. parning 26.4 (Ralf Lundmark) och sång vid flera tillfällen. Ett fynd av två årsungar 14.8 (Pentti J. Tatti) behöver inte nödvändigtvis gälla fåglar som har fötts på lokalen.

Övriga fynd:

Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö, 31.3 (Janne Virking). 1 r. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna, 4.4 (Jesper Andersson m.fl.). 1 r. Asköviken 29.7 (Torbjörn Hegedüs). 1-2 ex. Frövisjön vid tio tillfällen 10.9-11.10 (Berndt Söderlund m.fl.). 1 r. Munkängen, Västerås, 14.12 (Johan Brenander) och 25.12 (Mats Magnussen).

Sa: 1 r. Centralbrottet, Strå, Sala, 14.4 (Niklas Eriksson).

Su: 1 1K r. Sägdammen, Ramnäs, 21.9 (Ralf Lundmark).

Li: 1 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 13.4 (Bo Dahlström m.fl.).

No: 1 ad. r. Gyttores reningsdamm, Nora, 4-5.4 (Anders Carlberg). 1 r. Gyttores reningsdamm 22.10 (Anders Carlberg).

Ett genomsnittligt uppträdande, men det kan noteras att övervintrande smådopping saknades för andra vintern i rad, efter att ha varit en årlig företeelse i tio år dessförinnan.

Thomas Pettersson

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Observerad 12.3-12.12. Större kolonier (minst 10 par):

Vä: Asköviken 1.4-6.6, som mest 186 ex. 13.4 (Torbjörn Hegedüs).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar i övrigt:

Vä: 320 (!) r. Blacken, Rytterne, 10.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg). 60 r. L. Blacken, Rytterne, 13.10 (Ralf Lundmark). 520 (!!) r. Blacken 13.10 (Ralf Lundmark). 51 r. Granfjärden, Ängsö, 19.11 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg).

Vinterfynd:

Vä: 1 ex. Västeråsfjärden, Västerås, 1-12.12 (Per Hedenbo m.fl.).

Anmärkningsvärda höstansamlingar i aldrig tidigare skådad omfattning.

Thomas Pettersson

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

(7 ex., 7 ex., 13 ex., 8 ex.)

Häckningar:

Vä: 1 par (ruvande) Frövisjön, Skultuna, 11.4-14.6 (Lennart Andersson m.fl.).

Övriga fynd:

Vä: 1 r. Frövisjön 12.8 (Inge Larsson).

Kö: 1 r. Norsa, Munktorp, 11-12.5 (Peter Ekelund m.fl.).

Li: 2 r. Ullersättersviken, Näsby, 11-12.5 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).

Nb: 1 ad. Noren, Norberg, 2-16.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Sk: 1 r. Långsven vid Årsbacken, Gunnilbo, 21.4 (Per Eriksson, Lena Öling).

Femte året i följd med häckningsförsök vid Frövisjön. I övrigt ett förhållandevis lågt antal observerade individer i jämförelse med senare år.

Thomas Pettersson

Svarthakedopping *Podiceps auritus* - F1

(15 h, 12 h, 15 h, 16 h)

Observerad 13.4-19.11. Sexton (16) häckningar, eller troliga häckningar, på fem (5) lokaler rapporteras med följande kommunvisa fördelning: Västerås (1+12=13), Surahammar (1), Lindesberg (1+1=2). Övriga observationer under vårflyttningen, 13.4-13.5:

Vä: 1 r. Sjöboden, Ängsö, 22.4 (Ralf Lundmark, Pontus Lindberg). 1 r. Galten vid Svinskär, Rytterne, 26.4 (Johan Brenander). 1 r. Västeråsfjärden vid Björnöandan, Västerås, 11.5 (Markus Rehnberg).

Ha: 3 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 15.4 (Ulf Carlsson m.fl.). 1 r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 26.4 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 r. Norsa, Munktorp, 6.5

(Daniel Brehmer). 1 r. Norsa 13.5 (Göran Nilsson).

Sa: 1 r. Fläcksjön, Fläckebo, 30.4-1.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Su: 1 r. Öketjärn, Ramnäs, 16.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 r. Gnien, Ramnäs, 3.5 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Li: 1 r. Usken, Lindes, 18.4 (Hans Norelius).

No: 1 r. Älvtälången, Vikar, 27.4 (Anders Carlberg m.fl.).

Fa: 2 r. St. Aspen, Västansfors, 17-18.4 (Bo Persson m.fl.).

Hä: 1 r. Vangsviken, Grythyttan, 28.4 (Jonny Kvist m.fl.). 1 r. Grythyttteviken, Grythyttan, 29.4 (Nils Hultman m.fl.). 1 r. Vangsviken 30.4 (Jonny Kvist). 1 r. Vangsviken 5.5 (Jonny Kvist).

Höstfynd (fr.o.m. 1.9):

Vä: 1-2 1K Frövisjön, Skultuna, 1-10.9 (Pentti J. Tatti m.fl.). 4 r. Blacken, Rytterne, 13.10 (Ralf Lundmark). 2 r. Granfjärden, Ängsö, 19.11 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg).

Lu: 1 r. Jan-Mattsdammen 9.9 (Sten-Erik Bohlin). 3 r. Södra Hörken vid Hörksbyn 2.10 (Bertil Rahm).

Svarthakedoppingens framtid som häckande fågelart i Västmanland ter sig alltmör ovisst. Visserligen kan man anta att flera häckningslokaler inte blev kontrollerade 2014, men tre fjärdedelar av paren som rapporterats härrör från en och samma lokal, Frövisjön.

Thomas Pettersson

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

(0 H, 98 H, 362 H, 405 H)

Fem (5) kolonier med sammanlagt 405 aktiva bon, alla i Mälaren, innebär en ökning jämfört med 2013, men trendbrottet 2009 (447 bon) kvarstår fortfarande som tydligt. De häckande fåglarna representeras av rasen *Ph. c. sinensis* ("mellanskarv"). Vinterfynd:

Vä: 2 ex. Kvikksund, Rytterne, 6.1 (Kjell Ingeström). 2 2K+ Fulleroxfjärden, V-Barkarö, 6.1 (Niclas Lignell). Västeråsfjärden, Västerås, 1-13.1, som mest 8 ex. 1.1 (Fredrik Engström). Västeråsfjärden 1-30.12, som mest 15 ex. 12.12 (Janne Virking). Kvikksund, Rytterne, 6-22.12, som mest 14 ex. 6.12 (Kjell Ingeström). 1 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 14.12 (Lars Ström).

Kö: 1 r. Köpings hamn, Köping, 6.12 (Peter Ekelund). 1 r. Runnskär, Köping, 14.12 (Joachim Karlsson).

Sa: 2 r. Fläcksjön, Fläckebo, 14.12 (Kalle Källebrink,

Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Su: 1 str. (SO) Gnien, Ramnäs, 24.2 (Ralf Lundmark).
1. 1K r. Virsbosjön, Ramnäs, 1.12 (Ralf Lundmark). 1 r.
Östersjön, Sura, 8.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 1 r. St. Lindessjön, Lindes, 8.12 (Bo Ståhl).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar utanför häckningslokalerna och sträckssumor:

Vä: 70+53 str. (SV) Asköviken, V.-Barkarö, 10.9 (Robert Ekberg). 52 str. (S) Frövisjön, Skultuna, 13.9 (Bjarne Eriksson). 55 r. Prästholmen, Ångsö, 15.9 (Bjarne Eriksson). 110 r. Blacken, Rytterne, 10.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg). 64 str. (V) Blacken 13.10 (Ralf Lundmark).

Kö: 141 str. (V) Hungershall, Munktorp, 13.10 (Ralf Lundmark).

Sa: 73 str. (SV) Näs, Fläckebo, 21.8 (Berndt Söderlund).

Su: 85 str. (S) Gnien, Ramnäs, 25.8 (Ralf Lundmark).
134 str. (S) Gnien 22.9 (Ralf Lundmark). 56 str. (S) Gnien 23.9 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Rördrom *Botaurus stellaris* - NT/F1

(20 sj., 42 sj., 54 sj., 49 sj.)

Våren 2014 hördes rördrommar böla under perioden 16.3-17.6. Med den sedvanliga reservationen för dubbelräkning eller andra osäkerheter kan sammanlagt 49 revirhävande hannar bokföras, varav 29 (59 %)

i Mälaren. Kommunvis fördelade sig de bölade rördrommarna enligt följande: Västerås (23), Hallstahammar (4), Köping (7), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (4), Surahammar (1), Lindesberg (8). Övriga fynd under vår och sommar (t.o.m. 31.8):

Vä: 1 sedd Halsen, Björnö, Västerås, 12.5 (Janne Virking). 1 förbifl. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 14.5 (Lars Ström). 1 sedd Hässlösundet, Irsta, 21.5 (Fredrik Engström). 1 sedd Lövhällen, Ridön, V.-Barkarö, 4.6 (Markus Rehnberg). 1 sedd Hässlö, Västerås, 11.6 (Johan Karlsson m.fl.). 1 sedd Hässlösundet 12.6 (Anders Dahllöv). 1 sedd Hässlösundet 6.7 (Henry Hedlund m.fl.).

Su: 1 ex. lockläte Lisjöviken, Sura, 1.6 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg).

Li: färsk spår Hagaberg, Frövi, Näsby, 20.2 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling). 1 sedd Österhammarsjön, Fellingsbro, 1.5 (Mattias Rudenvall). 1 sedd Ullersättersviken, Näsby, 28.5 (Sven-Olof Eriksson).

Nb: 1 ex. lockläte Hästbäck, Karbenning, 18.3 (Torbjörn Jansson).

Höstfynd (fr.o.m. 1.9):

Ha: 1 ex. St. Sumpen, Kolbäck, 26.9 (Ralf Lundmark).

Su: 1 ex. lockläte Lisjöviken, Sura sn, 4.10 (Ralf Lundmark).

Li: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby, 4.10 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling).

En liten återhämtning efter de senaste årens minskning.

Thomas Pettersson

Ägretthäger *Egretta alba* - F1

(0 ex., 1 ex., 3 ex., 4 ex.)

Vä: 1 ex. Asköviken, V.-Barkarö, 17.5 (Pontus Lindberg m.fl.)*. 1 ex. Asköviken 27.5 (Torbjörn Dahlgren m.fl.)*.

Su: 1 ex. Gnien, Ramnäs, 12.8 (Mikael Mälberg m.fl.)*.

Li: 1 ex. Västvalla, Fellingsbro, 3.5 (Johan Wretenberg)*.

Kö: 1 ex. Norsa, Munktorp, 4.5 (Lennart Andersson)*.

Femte året i följd med fynd av ägretthäger i Västmanland.

Tillägg:

Li: 1 r. Frövi, Näsby, 10.2 2012 (Ann-Marie Porat gm Jan-Erik Malmstigen)*.

Thomas Pettersson

Gråhäger *Ardea cinerea*

(109 H, 101 H, 52 H, 71 H)

Elva (11) kolonier rapporterade med sammanlagt 71 konstaterade häckningar fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (3 kolonier/57 par), Hallstahammar (1/1), Kungsör (1/2), Surahammar (1/5), Nora (1/1), Norberg (1/1), Fagersta (2/3), Hällefors (1/1). Under den första vinterperioden (1.1-28.2) sågs ca 12 individer, kommunvis fördelade: Västerås (3), Köping (3), Arboga (3), Sala (1), Lindesberg (1), Nora (1). I

december sågs ca 19 gråhäger, kommunvis fördelade: Västerås (8), Hallstahammar (3), Köping (1), Kungsör (1), Sala (1), Surahammar (4), Fagersta (1).

Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Svart stork *Ciconia nigra* - RE/F1

(1 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)

Ha: 1 ad. förbifl. Näs, Hallstahammar, 19.7 (Torbjörn Dahlgren).

Li: 1 str. (V) Rynninge, Fellingsbro, 20.4 (Tomas Axén Haraldsson).

Med ovanstående fynd har svart stork noterats fem av åren på 2000-talet, senast 2012. Fyndet i Hallstahammar var det första att rapporteras från den kommunen.

Markus Rehnberg

Vit stork *Ciconia ciconia* - CR/F1

(2 ex., 2 ex., 1 ex., 1 ex.)

Ku: 1 str. (S) Stora Skären, Björskog, 7.9 (Patrik Rhönnsad).

Höstfynd är ovanligt.

Thomas Pettersson

Bivråk *Pernis apivorus* - NT/F1

(24 h, 40 h, 58 h, 60 h)

Observerad 3.5-13.9. Sextio (60) lokaler med fynd under häckningstid (1.6-15.8) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (11), Hallstahammar (3), Köping (3), Arboga (2), Sala (5), Surahammar (4), Lindesberg (8), Nora (6), Norberg (2), Fagersta (6), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (2), Ludvika (1), Hällefors (6). Högre (minst 10 ex.) sträckssummor:

Su: 12 str. (S) Gnien, Ramnäs, 26.8 (Ralf Lundmark).

Antalet lokaler med fynd under häckningstid är klart lägre än förra årets rekordnotering (76), men ändå ett rätt högt antal under den senaste tjugoförårsperioden.

Thomas Pettersson

Brun glada *Milvus migrans* - EN/F1

(2 ex., 4 ex., 6 ex., 7 ex.)

Vä: 1 str. (N) Farstuholmen, Rytterne, 13.4 (Sten Ljungars). 1 str. (N) Rudö, Rytterne, 13.4 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg).

Ha: 1 str. (N) Lagårdssjön, Kolbäck, 20.5 (Ulf Carlsson). 1 förbifl. Strömsholms slott, Kolbäck, 9.8 (Christer Andersson, Catarina Pettersson).

Su: 1 str. (N) Gnien, Ramnäs, 18.5 (Ralf Lundmark). 1 str. (S) Åliden, Ramnäs, 12.7 (Ralf Lundmark). 1 str. (N) Felingen, Ramnäs, 15.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 str. (SV) Gnien 30.8 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Som brukligt gjordes ett antal ströfynd, främst under flyttningstider men också under häckningstid i ett par fall. I övrigt ingen indikation på häckning.

Thomas Pettersson

Röd glada *Milvus milvus* - F1

(2 ex., 4 ex., 7 ex., 21 ex.)

Sammanlagt 21 fynd gjordes i år, tidsmässigt väl spridda från mars till augusti samt två i oktober. Fynden var dessutom geografiskt relativt väl spridda i framför allt östra och södra Västmanland. Det är mycket svårt att bedöma antalet inblandade individer, men en mycket välvillig tolkning landar på 21 ex.:

Vä: 1 ex. Stenbrobacke, Romfartuna, 23.3 (Markus Rehnberg). 1 ex. Råby, Dingtuna, 14.4 (Tore Dahlberg). 1 ex. Trädrarängarna, Irsta, 1.5 (Kenneth Olausson). 1 2K+ str. (S) Frövisjön, Skultuna, 4.10 (Håkan Johansson).

Ha: 1 ad. Skällby, Hallstahammar, 19.7 (Erik Berg).

Kö: 1 ex. Malmön, Köping, 7.5 (Daniel Brehmer). 1 ad. Mista, Köping, 6-7.6 (Kenneth Nordberg m.fl.).

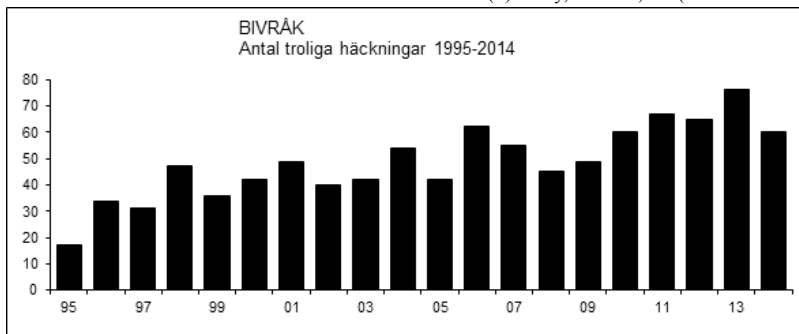
Ku: 1 ex. Uknö, Björskog, 20.8 (Olle Sköld).

Sa: 1 ex. Hällby, Västerfärnebo, 23.3 (David Kihlberg, Berndt Söderlund). 1 ex. Västerby, Västerfärnebo, 1.5 (Johan Månsson m.fl.).

Ar: 1 ex. Viby, Arboga, 5.10 (Lars Karlsson m.fl.).

Su: 1 ex. Lillängen, Ramnäs, 17.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 ex. Åsen, Ramnäs, 28.4 (Ralf Lundmark). 1 ad. Glåpen, Sura, 5.5 (Ralf Lundmark). 1 ad. str. (S) Sörby, Ramnäs, 3.8 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Li: 1 ex. Hälla, Fellingsbro, 21.4 (Johan Wretenberg). 1 ex. Rynninge, Fellingsbro, 3.6 (Bo Runesson). 1 ex. Blixterboda, Fellingsbro, 20.6 (Mattias Rudenvall). 1 ex. Grindtorp, Lindes, 13.7

(Hans Norelius, Eva Edmert). 1 ex. Äbyhammar, Fellingsbro, 10.8 (Mattias Rudenvall).

Fa: 1 ex. Hjortbo, Västanfors, 12.5 (Sören Emet).

Efter förra årets närmast invasionsartade uppträdande blev årets mer måttligt, men ändå det näst bästa i modern tid.

Thomas Pettersson

Havsörn *Haliaeetus albicilla* - F1/NT

Nio (9) konstaterade häckningar med totalt 10 ungar rapporterades, samt iakttagelser av adulta fåglar under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning på ytterligare fem (5) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (4), Sala (3), Surahammar (4), Lindesberg (2), Fagersta (1), Ljusnarsberg (1). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: Granfjärden, Ängsö, 29.1-13.2, som mest 68 (!) ex. 8.2 (Pontus Lindberg m.fl.).

Ansamlingen vid Granfjärden innebär en ny rekordnotering.

Thomas Pettersson

Brun kärrhök *Circus aeruginosus* - F1

Observerad 22.3-29.10. Häckningar, säkerställda såväl som troliga (18 h, 29 h, 47 h, 53 h), rapporterades enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (14), Hallstahammar (6), Köping (5), Kungsör (1), Sala (7), Surahammar (7), Lindesberg (7), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1), Ludvika (1). Större (minst 5 ex.) ansamlingar utanför häckningslokalerna:

Vä: 6 ex. Hedensberg, Tillberga, 13.8 (Magnus Liljefors).

Sena (fr.o.m. 16.10) fynd:

Vä: 1 IK Asköviken, V.-Barkarö, 18-29.10 (Åsa Ekberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Blå kärrhök *Circus cyaneus* - NT/F1

(328 FD, 269 FD, 370 FD, 266 FD)

Sammanlagt 266 fågeldagar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (62), Hallstahammar (10), Köping (38), Kungsör (1), Sala (33), Surahammar (96), Lindesberg (12), Nora (4), Norberg (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (2) och Hällefors (2). Den månadsvisa fördelningen var som följer: januari (5), februari (1), mars (15), april (32), maj (16), juni (1), juli (0), augusti (8), september (65), oktober (85), november (28), december (10). Fynd under den första vinterperioden (1.1-28.2).

Vä: 1 m Rälken, Haraker, 6.1 (Anders Dahllöv). 1 honf. Lövsta, Dingtuna, 15.1 (Janne Virking). 1 ad. m Tillberga k:a, Tillberga, 19.2 (Eva Johansson).

Ha: 1 f Valsta, Hallstahammar, 4.1 (Ulf Carlson).

Su: 1 ad. m Gnien, Ramnäs, 2.1 (Sören Larsson, Greta Larsson). 1 honf. funnen död Gnien 4.1 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Fynd i december:

Ha: 1 honf. str. (S) L. Sättra, Hallstahammar, 13.12 (Daniel Hedenbo).

Kö: 2 honf. Rasgårde, Munktorp, 7.12 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 1 honf. Rasgårde 21.12 (Peter Ekelund). 1 honf. Rasgårde 25.12 (Peter Ekelund).

Sa: 1 honf. Näs, Fläckebo, 16.12 (Berndt Söderlund).

Su: 1 m Lisjö, Sura, 1.12 (Ralf Lundmark). 1 f Västersjön, Sura, 1.12 (Ralf Lundmark). 1 ad. m Lisjö 16.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 m Lisjö 21.12 (Ralf Lundmark).

Sommarfynd (1.6-31.7) gjordes på en (1) lokal, men inte under några särskilda omständigheter som tyder på häckning:

Vä: 1 ad. m Hässlö, Västerås, 8.6 (Jan-Erik Crotto, Anita Nässén).

Andelen adulta (3K+) hannar för respektive period: januari-februari (3/6=50%), mars-maj 23/63=37%), juni-augusti (3/9=33%), september-november (32/178=18%), december (3/10=30%). Höga (minst 5 ex.) sträcksummor eller större ansamlingar:

Su: 5 (2 mm, 1 f, 2 1K) r. Gnien, Ramnäs, 8.10 (Ralf Lundmark m.fl.).

Ett magert år, särskilt under värflyttningen. Däremot tyder den låga andelen adulta hannar (24 %, det lägsta värdet sedan vi började mäta 1995!) på en hygglig häckningsframgång. Varifrån de nu kommer de blåhökar som vi ser i Västmanland.

Thomas Pettersson

Stäpphök *Circus macrourus* - F1

(0 ex., 1 ex., 2 ex., 6 ex.)

Vä: 1 m str. (N) Löt, Rytterne, 14.4 (Robert Ekberg m.fl.)*. 1 1K str. (S) Vedbobacken, Västerås, 4.10 (Niclas Lignell)*. 1 1K Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 6.10 (Janne Virking)*.

Ku: 1 ad. m Barkaröskären, K. Barkarö, 7.9 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström)*.

Su: 1 ad. m Gnien, Ramnäs, 9.9 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.)*.

Li: 1 ad. m Nederby, Fellingsbro, 19.8 (Sven-Olof Eriksson)*.

Sex granskade och godkända fynd 2014 av lika många individer är en mer än rekordåret 2012. Det innebär samtidigt att sammanlagt 43 fynd har gjorts i Västmanland genom tiderna. Under de senaste tjugo åren har fynd gjorts samtliga år utom tre.

Thomas Pettersson

Ob. stäpp-/ängshök *Circus macrurus/pygargus*

Vä: 1 m Vångsta, Dingtuna, 7.7 (Stefan Johansson).

Thomas Pettersson

Ängshök *Circus pygargus* - EN/F1

(0 h, 1 h, 0 h, 0 h)

Som vanligt ett fåtal observationer, även under häck-

ningstid. I år fanns dock för första gången sedan år 2000 en något starkare indikation på häckningsförsök, då ett par uppehöll sig några dagar i maj vid en tidigare häckningslokal i centrala Västmanland.

Övriga fynd (3, 19, 16, 17):

Vä: 1 ad. m Slagårda, Lillhärad, 9.5 (Niclas Ahlberg).
1 ad. m str. (NO) Frövisjön, Skultuna, 9.5 (Gunnar Lignell). 1 ad. m Skultuna k:a, Skultuna, 17.6 (Gunnar Lignell). 1 honf. Hedensberg, Tillberga, 19.7 (Sebastian Agerberg).

Kö: 1 ad. m Köpingsön, Köping, 11.5 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 1 m Skedviån, V. Skedvi, 7.6 (Bernt Bergsten). 1 1K Davids backe, Himmata, 24.8 (Staffan Ekelund).

Ku: 1 f Granhagen, Björskog, 8.6 (Patrik Rhönnsstad).

Ar: 1 ex. (kön ej uppgivet) Hagbylund, Medåker, 11.5 (Bengt Neiss m.fl.).

Sa: 1 ad. m Engarn, Kumla, 30.4 (Anders Barkengren gm Kalle Källebrink) och 5.5 (Bo Hellberg, Kenneth Lidén). 1 3K+ f Västeräng, Kumla, 18.8 (Petter Haldén).

Su: 1 3K+ m Gnien, Ramnäs, 5.5 (Ralf Lundmark).
1 ad. f Gnien 16.5 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 1 f Gnien 29.5 (Ralf Lundmark). 1 f str. (NO) Lillängen, Ramnäs, 9.6 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 1 f Hagaberg, Frövi, Näsby, 19.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Thomas Pettersson

Duvhök *Accipiter gentilis* - NT

(-, 3 H, 4 H, 1 H)

Endast en (1) konstaterad häckning rapporterades i år, nämligen från Surahammars k:n. Därtill rapporterades adulta fåglar under häckningstid (1.4-30.6) på ytterligare 13 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (4), Hallstahammar (1), Köping (2), Sala (3), Surahammar (1), Nora (1), Fagersta (1). Det sammanlagda antalet fågeldagar var 429 och de fördelade sig månadsvis under året enligt följande: januari (48), februari (30), mars (50), april (39), maj (23), juni (8), juli (8), augusti (36), september (43), oktober (51), november (40), december (53).

Thomas Pettersson

Sparvhök *Accipiter nisus*

Fyra (4) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade på Västerås (1), Nora (2) och Fagersta (1). Högre (minst 10 ex.) sträcksummor:

Su: 11 str. (S) Gnien, Ramnäs, 3.10 (Ralf Lundmark).
13 str. (S) Gnien 11.10 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 12 str. (S) Gnien 15.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Ormvråk *Buteo buteo*

Från perioden 1.1-15.2 rapporterades ca 40 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (16), Hallstahammar (4), Köping (7), Arboga (2), Sala (3), Surahammar (3), Lindsberg (4), Norberg (1), Fagersta

(2). Från december rapporterades sammanlagt ca 33 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (12), Hallstahammar (1), Köping (3), Kungsör (3), Arboga (1), Sala (3), Surahammar (5), Lindsberg (3), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1). Ljusa ormvråkar, s.k. "börreingevråkar":

Vä: 1 ex. Tjärn, Ängsö, 28.9 (Markus Rehnberg).

Sa: 1 ex. Hågebäckens, Västerfärnebo, 5-16.7 (Yngve Hareland, Lotta Hedkvist).

Höga (minst 25 ex.) sträcksummor och stora ansamlingar:

Kö: 30 str. (N) Hucksta, Odensvi, 29.3 (Johan Frölinghaus).

Su: 25 r. Gnien, Ramnäs, 13.9 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 34 str. (S) Gnien 23.9 (Ralf Lundmark). 81 str. (S) Gnien 11.10 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Thomas Pettersson

Fjällvråk *Buteo lagopus* - NT

(-, 449 FD, 686 FD, 1547 FD)

Sammanlagt 1547 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (238), februari (148), mars (217), april (53), maj (3), juni-juli (0), augusti (3), september (43), oktober (564), november (134), december (144). Under perioden 1.1-15.2 rapporterades ca 75 fjällvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15), Hallstahammar (8), Köping (16), Kungsör (3), Arboga (2), Sala (19), Surahammar (2), Lindsberg (5), Nora (1), Norberg (1), Skinnskatteberg (3). Från december rapporterades ca 52 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15), Hallstahammar (6), Köping (9), Arboga (1), Sala (7), Surahammar (10), Lindsberg (2), Skinnskatteberg (1), Hällefors (1). Inget sommarfynd (16.5-15.8) rapporterades i år. Höga (minst 15 ex.) sträcksummor:

Su: 32 str. (S) Gnien, Ramnäs, 14.10 (Ralf Lundmark).
257 (!) str. (S) Gnien 15.10 (Ralf Lundmark). 62 str. (SO) Sura skans, Sura, 20.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Kungsrn *Aquila chrysaetos* - NT/FI

(92 FD, 83 FD, 132 FD, 112 FD)

Fågeldagarna hade följande kommunvisa fördelning: Västerås (9), Hallstahammar (2), Köping (6), Sala (10), Surahammar (28), Lindsberg (16), Örebro (1), Nora (7), Norberg (7), Fagersta (9), Skinnskatteberg (8), Ljusnarsberg (1), Hällefors (8). Den månadsvisa fördelningen var: januari (30), februari (13), mars (16), april (5), maj (4), juni-juli (0), augusti (1), september (3), oktober (12), november (17), december (11). Särskilt anmärkningsvärda fynd:

Su: 4 (3 1K, 1 4K-) str. (S) samt 1 1K stationär Gnien, Ramnäs, 5.11 (Ralf Lundmark).

Li: 1 ad. förbif. Hagabergsliden, Lindsberg, Linds, 5.8 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Thomas Pettersson

Fiskgjuse *Pandion haliaetus* - F1

(-, 36 H, 34 H, 44 H)

Observerad 30.3-16.9. Fyrtiofyra (44) konstaterade häckningar har rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (6), Köping (6), Kungsör (6), Sala (1), Surahammar (4), Lindesberg (4), Nora (2), Fagersta (2), Skinnskatteberg (9), Ljusnarsberg (1), Hällefors (3).

Thomas Pettersson

Tornfalk *Falco tinnunculus*

(12 h, 28 h, 94 h, 154 h)

Sextiosju (67) konstaterade häckningar och ytterligare 87 lokaler med observation under häckningstid (1.5-31.7), fördelade kommunvis: Västerås (1+10), Hallstahammar (0+3), Köping (22+4), Kungsör (7+2), Arboga (7+1), Sala (2+15), Surahammar (6+6), Lindesberg (6+10), Örebro (0+2), Nora (4+5), Norberg (0+4), Fagersta (1+5), Skinnskatteberg (8+3), Ljusnarsberg (0+3), Ludvika (2+0), Hällefors (2+14). Under övriga året 620 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-30.4; 167) respektive efteråret (1.8-31.12; 453), kommunvis: Västerås (33/65), Hallstahammar (4/11), Köping (16/36), Kungsör (1/7), Arboga (3/6), Sala (26/23), Surahammar (20/208), Lindesberg (18/25), Nora (9/8), Norberg (1/4), Fagersta (21/13), Skinnskatteberg (9/10), Ljusnarsberg (0/2), Hällefors (18/35). Från perioden 1.1-28.2 rapporterades 3-4 tornfalkar enligt följande:

Vä: 1 m Frövissjön, Skultuna, 1-30.1 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 m Kvarnbro, Romfartuna, 11-28.1 (Niclas Lignell m.fl.). 1 ex. Viggby, Romfartuna, 23.2 (Johan Brenander).

Kö: 1 ex. Hålltuna, Köping, 2.2 (Stefan Hage).

Sa: 1 ex. Norrvad, Möklinta, 9.1 (Stefan Karlsson, Yngve Wiklund).

Fynd i december:

Vä: 1 ex. Kvarnbro, Romfartuna, 13-14.12 (Johan Karlsson m.fl.).

Thomas Pettersson

Aftonfalk *Falco vespertinus*

(0 ex., 2 ex., 1 ex., 2 ex.)

Su: 1 IK Gnien, Ramnäs, 24.8 (Ralf Lundmark, Hanna Lundmark). 1-2 IK Gnien 6-10.9 (Ralf Lundmark m.fl.).

Även om någon aftonfalk inte sågs under nästan två veckor efter det första fyndet, bedömer vi att fynden rör två individer.

Thomas Pettersson

Stenfalk *Falco columbarius* - F1

(72 FD, 99 FD, 132 FD, 118 FD)

Fynd under häckningstid (1.6-31.7):

Vä: 1 ad. m Nygård, Skultuna, 29.6 (Anette & Rune Berglinn).

Hä: 2 ex. (kön/ålder ej uppgivet) Varnäs, Grythyttan, 26.7 (Christina & Jonny Kvist).

Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (53) resp. efteråret (65): Västerås (12/13), Hallstahammar (2/3), Köping (0/3), Sala (9/0), Surahammar (6/36), Lindesberg (6/2), Örebro (2/1), Nora (1/1), Norberg (2/0), Fagersta (8/0), Skinnskatteberg (0/1), Ludvika (2/0), Hällefors (3/5). Månadsvis fördelning: januari (0), februari (1), mars (4), april (25), maj (22), juni (1), juli (2), augusti (10), september (32), oktober (19), november (2), december (0). Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):

Vä: 1 honf. Rudö, Rytterne, 18.2 (Lars Ström, Robert Ekberg).

Thomas Pettersson

Lärkfalk *Falco subbuteo*

(-, 53 h, 77 h, 81 h)

Observerad 20.4-5.10. Åttioen (81) lokaler med fynd under häckningstid (16.5-15.8) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (17), Hallstahammar (3), Köping (3), Kungsör (2), Arboga (4), Sala (8), Surahammar (7), Lindesberg (14), Nora (3), Norberg (1), Fagersta (7), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (2), Hällefors (8). Ett ovanligt tidigt fynd av flygga årsungar:

Fa: 2 ad. + 2 IK Brandbo, Västanfors, 5.7 (Bo Persson).

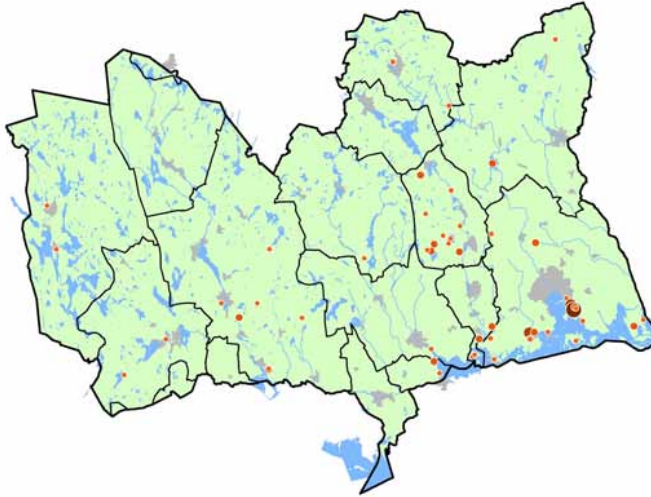
Thomas Pettersson

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* - NT/F1

(- FD, - FD, 156 FD, 104 FD)

Ett par, en 3K hanne utsatt i Västerås 2012 och en omärkt 2K hona, visade intresse för en potentiell boplat i Västerås i början av maj, men något häckningsförsök kom inte till stånd. Honan försvann rätt omgående och hannen sågs därefter sporadiskt fram till mitten av juni. I övrigt inga fynd som indikerar häckning. Somrarna 2011-2014 har sammanlagt 19 handuppfödda årsungar satts ut i Västerås stad samt tre i Köping 2014 (Green 2011, Urby 2012, Anonym 2013, Anonym 2014, Westman 2014). Dessa har lett till mängder av observationer, särskilt under 2012. Relativt många vinterfynd gjordes för tredje året i rad:

Vattenrall i Västmanland år 2014

Vä: 1 3K+ Lövsta, Dingtuna, 11.2 (Henry Hedlund, Inger Hedlund). 1 ex. Önstensborg, Västerås, 25.2 (Mats Magnussen).

Sa: 1 ex. Lorthagen, Västerfärnebo, 27.2 (Lennart Andersson).

Su: 1 ad. m str. (N) Gnien, Ramnäs, 23.2 (Ralf Lundmark).

Ör: 1 ex. Torpa, Ervalla, 23.2 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Fågeldagarna (104; observationerna kring det eventuella häckningsförsöket borträknade) hade följande kommunvisa fördelning, fördelade på föråret (40) respektive efteråret (64): Västerås (15/23), Hallstahammar (3/3), Köping (1/21), Kungsör (1/3), Sala (9/0), Surahammar (3/12), Lindesberg (3/0), Örebro (2/0), Nora (2/1), Fagersta (1/2). Den månadsvisa fördelningen var: januari (0), februari (5), mars (4), april (7), maj (24), juni (0), juli (9), augusti (26), september (21), oktober (8), november-december (0).

Thomas Pettersson

Vattenrall

Rallus aquaticus

(-, 59 h, 69 h, 68 h)

Observerad (1.1) 25.3-1.12.

Konstaterade häckningar:

Vä: 2 1K Tornudden, Askövik, V.-Barkarö, 9.7 (Kjell-Olof Hedlund).

Kö: 1 pull. Norsa, Munktorp, 18.8 (Staffan Ekelund).

Sammanlagt 68 fåglar under häckningstid (16.4-31.7), flertalet sjungande, rapporterades från 47 lokaler med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15 lokaler/26 ex.), Hallstahammar (3/5), Köping (1/1), Kungsör (2/3), Sala (2/3), Surahammar (10/14), Lindesberg (7/9), Nora (2/2), Norberg (2/2), Skinnskatteberg (1/1), Hällefors (2/2). Vinterfynd:

Vä: 1 ex. Fullerö, V.-

Barkarö, 8.2 (Jan Stavlin d. g. Daniel Green).

Li: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby, 1-7.1 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.) och 4-13.2 (Roland Thuvander, Bo Dahlström). 1 ex. Ullersättersviken, Näsby, 25.2 (Bo Dahlström). 1 ex. Hagaberg, Frövi, 1.12 (Jan-Erik Malmstigen).

Thomas Pettersson

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* - VU/F1

(22 ex., 23 ex., 16 ex., 30 ex.)

Samtliga fynd:

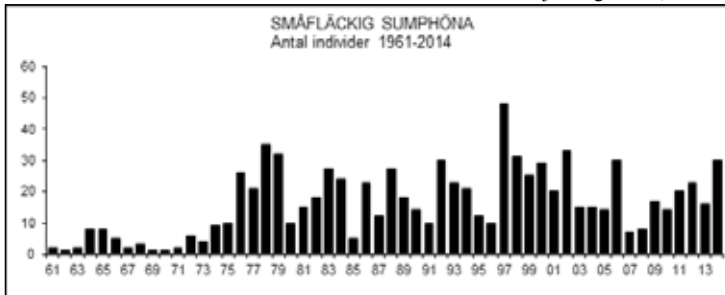
Vä: 1-4 sj. Askövik, V.-Barkarö, 14.4-2.7 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 sj. Hässlösundet, Irsta, 9.5 (Johan Karlsson m.fl.).

Ha: 1 sj. Utnäslöt, Säby, 23.4 (Ulf Carlson, Stefan Johansson). 1 sj. Lagårdssjön, Kolbäck, 9.5-16.6 (Christer Andersson m.fl.). 1 sedd Tornudden, Askövik, V.-Barkarö, 22.5 (Robert Ekberg). 1 sj. Frövisjön, Skultuna, 28.5-6.6 (Anders Hellgren m.fl.).

Ku: 1 sj. Kungsudden, K. Barkarö, 18-27.4 (Börje Wennerström).

Sa: 1 sj. Gorgen, Västerfärnebo, 19-20.5 (Jan Fahlström). 1-2 sj. Fläcksjön, Fläckebo, 21.5-18.6 (Bo Persson m.fl.).

Su: 1 r. Gläpen, Sura, 26.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 sj. Gläpen 1.5 (Ralf Lundmark). 1 sj. Gnien, Ramnäs, 14.5-6.7

(Mikael Mälberg m.fl.). 1 sj. Kolbäcksan vid Ståltorp, Sura, 16.5 (Ralf Lundmark). 1 sj. Västersjön, Sura, 16.5 (Ralf Lundmark). 1 sj. Sägdammen, Ramnäs, 18-22.5 (Ralf Lundmark). 1 sj. Turkiesjön, Ramnäs, 27.5 (Ralf Lundmark). 1 sj. Norrsjön, Sura, 15.6 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg). 1 sj. Lisjö ångar, Sura, 15.6 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg).

Li: 1 sj. Lindesby, Lindes, 21.5 (Mats Andersson, Ally Andersson). 1 sj. Västra Bor, Lindes, 23.5 (Mats Andersson). 1 sj. Finnäkerssjön, Fellingsbro, 30.5 (Jan-Erik Malmstigen, Sven Larsson). 1 sj. Sörbysjön, Fellingsbro, 30-31.5 (Johan Andersson m.fl.). 1 sj. Tjärnen, Ramsberg, 11.7 (Åke Rydholm).

No: 1 sj. Södra Ås våtmark, Nora, 30.6-5.7 (Anders Carlberg m.fl.).

Nb: 1 sj. Bråfors, Norberg, 8-11.6 (Torbjörn Jansson m.fl.). 1 sj. Långsjön, Karbenning, 19.6 (Torbjörn Jansson).

Sk: 1 sj. Sillbomossen, Skinnskatteberg, 10-11.6 (Claes-Göran Carlsson).

Årssumman är hög, den högsta sedan 2002. Möjligen kan vi se en tendens till allt fler spelande sumphöns de allra senaste åren.

Thomas Pettersson

Kornknarr *Crex crex* - NT/FI

(32 sj., 56 sj., 89 sj., 103 sj.)

Ingen konstaterad häckning rapporterad, men sammanlagt 103 revirhävdande fåglar hördes under perioden 16.5-2.8, kommunvis fördelade: Västerås (13), Hallstahammar (7), Köping (8), Kungsör (4), Arboga (6), Sala (16), Surahammar (1), Lindesberg (24), Nora (6), Norberg (3), Fagersta (5), Skinnskatteberg (10). Årssumman är rätt genomsnittlig sett till de senaste tjugo åren, men klart lägre än förra årets rekordnotering.

Thomas Pettersson

Rörhöna *Gallinula chloropus*

(- h, - h, - h, 12 h)

Observerad 29.3-10.10 (30.12). Sex (6) konstaterade häckningar, kommunvis fördelade på Västerås (4), Hallstahammar (1) och Sala (1). Därutöver iakttagen under häckningstid på ytterligare sex lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (3), Hallstahammar (1), Surahammar (1), Fagersta (1). Vinterfynd:

Vä: 1 1K Ångkraftverket, Västerås, 12-30.12 (Daniel Hedenbo m.fl.).

Thomas Pettersson

Sothöna *Fulica atra*

Observerad (21.2) 9.3-23.11 (6.12). Större ansamlingar (minst 50 ex.) har rapporterats från två lokaler:

Vä: Frövissjön, Skultuna, 30.4-18.7, som mest 70 ex. 18.7 (Berndt Söderlund). 76 ex. Sjöboden, Ängsö, 4.8 (Joachim Karlsson).

Vinterfynd:

Li: 1 ex. Bottenån, Lindes, 21.2 (Jan Myhlback).

No: 1 ex. Åsbojsjön, Nora, 6.12 (Anders Carlberg).

Thomas Pettersson

Trana *Grus grus* - FI

(-, 50 h, 85 h, 27 h)

Under året har tjugo-sju (27) häckningar, eller troliga häckningar rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Köping (2), Sala (5), Surahammar (8), Lindesberg (3), Örebro (1), Norberg (1), Skinnskatteberg (2) och Hällefors (59).

Höga (minst 100 ex.) sträcksummor:

Vä: 162 str. (SV) Askövik, Västerås-Barkarö 23.9 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg). 700 str. Ängsö slott, Ängsö 30.9 (Sten-Ove Sandell).

Kö: 180 str. (N) Hucksta, Odensvi 29.3 (Johan Frölinghaus).

Su: 251 str. (S) Gnien, Ramnäs 26.8 (Ralf Lundmark). 108 str. (S) Gnien, Ramnäs 27.8 (Ralf Lundmark). 191 str. (SV) Gnien, Ramnäs 13.9 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). Tot. 600 str. (SV) Gnien, Ramnäs 22.9 (Ralf Lundmark m.fl.). 207 str. (S) Gnien, Ramnäs 23.9 (Ralf Lundmark). 145 str. (SV) Stormossen, Ramnäs 30.9 (Ralf Lundmark). 310 str. (S) Gnien, Ramnäs 11.10 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Li: 300 str. Väslingby, Fellingsbro 11.10 (Inga-Britt Ericsson).

Fa: 140 str. Brandbo, Västansfors 13.9 (Roland Narfström). 101 str. (S) Björksta, Fagersta, Västansfors 30.9 (Jan Hellström). 455 str. (S) Sacken, Västervåla 11.10 (Roland Narfström).

Lillebror Hammarström

Prärietrana *Grus canadensis*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Sa: 1 r. Sörsalbo, Björnhålet, Hällby och Västerby, Västerfärnebo, 29.4-6.5 (Daniel Green m.fl.).**

Ny art för Västmanland och Sverige! Enligt den karta som illustreras i Joseph del Hoyo m.fl. (1996) är prärietrans häckningsområde tämligen splittrat. Det sträcker sig dock från nordöstra Sibirien och vidare genom arktiska Kanada till Hudson Bay och The Great Lakes i öster. Dessa fåglar övervintrar framför allt i södra USA och norra Mexiko. I sydöstra USA och på Kuba finns även tre populationer (läs raser) som uppträder som stannfåglar och stannar kvar i dessa området året runt. Med en uppskattad population på ca 500 000 individer är prärietrana den mest talrika av världens samtliga tranor. Trots det stora antalet är det färre än tio som har lyckats ta sig ända till Europa. Sedan åtminstone 2010 finns i Europa en prärietrana som har turnerat runt och bidragit till fynd i bl.a. Spanien, Tyskland, Finland, Estland, Norge och Danmark samt nu även i Sverige.

Markus Rehnberg

Jungfrutrana *Grus virgo*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Vä: 1 r. Frövissjön, Skultuna, 12-13.6 (Markus Rehnberg m.fl.).**

Att både jungfrutrana och prärietrana dyker upp i landskapet samma år är verkligen en unik händelse. Vad som förmodligen var samma individ sågs även i Västergötland, Närke och i Norge innan den slutligen begav sig söderut och noterades i Tyskland i augusti. Sedan tidigare finns tolv fynd av jungfrutrana i Sverige. Två av dessa har noterats i Västmanland; Långforsen i Sala 18.4 1976 samt Asköviken 13.5 2001 (Lettstrand & SOF 2011).

Markus Rehnberg

Strandskata *Haematopus ostralegus*

(49 FD, 114 FD, 162 FD, 178 FD)

Ingen konstaterad häckning har rapporterats. Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (107), Hallstahammar (1), Köping (13), Kungsör (6), Sala (4), Surahammar (1), Lindesberg (20), Nora (11), Fagersta (13), Skinnskatteberg (2).

Månadsvis fördelning: mars (5), april (45), maj (82), juni (29), juli (9), augusti (8).

Större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 8 r. Tranropsudd, Fagerön, Ängsö, 16.5 (Per Hedenbo). 5 r. Dyudden, Irsta, 20.5 (Bengt Stridh). 5 str. (O) Kvicksund, Rytterne, 3.6 (Pontus Lindberg). 5 ex. Kvicksund 1.8 (Kjell Ingeström).

Jörgen Lindberg

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

(26 h, 34 h, 21 h, 15 h)

Femton (15) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från följande kommuner: Västerås (1), Köping (2), Sala (2), Surahammar (2), Lindesberg (2), Nora (2), Norberg (1), Fagersta (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1).

Utanför häckningstid föreligger 178 fågeldagar fördelade på perioderna 15.4-30.4 (115) och 1.8-15.9 (63) samt kommunvis: Västerås (50/5), Köping (23/40), Kungsör (10/0), Sala (5/0), Surahammar (2/17), Lindesberg (7/1), Nora (2/0) och Fagersta (11/0), Ludvika (3/0), Hällefors (2/0).

Jörgen Lindberg

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

(184 FD, 164 FD, 381 FD, 929 FD)

Fågeldagarna fördelade kommunvis: Västerås (369), Hallstahammar (1), Köping (139), Arboga (5), Sala (9), Surahammar (377), Lindesberg (6), Nora (1), Skinnskatteberg (2), Ludvika (20).

Den månadsvisa fördelning är följande: januari-februari (0), mars (2), april (18), maj (58), juni (12), juli (12), augusti (674), september (149), oktober (4), november-december (0).

Följande större (minst 50 ex.) ansamlingar har rapporterats:

Su: 56 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 24.8 (Ralf Lundmark, Hanna Lundmark).

Jörgen Lindberg

Fjällpipare *Charadrius morinellus* - F1

(1, 2, 8, 4)

Vä: 4 r. Hällby, Tillberga, 15.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Ha: 2 r. Bolunda, Kolbäck, 10.5 (Ulf Carlson, Inge Larsson).

Su: 1 m r. Storängen, Ramnäs, 5.5 (Ralf Lundmark).

Li: 5 r. Vässlingby, Fellingsbro, 19.5 (Eva Eriksson gm Sven-Olof Eriksson).

Jörgen Lindberg

Ljungpipare *Pluvialis apricaria* - F1

(- h, 8 h, 7 h, 5 h)

Fem (5) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats. Den kommunvisa fördelningen av dessa var: Lindesberg (3), Nora (1) och Hällefors (1). Årets största ansamling noterades i Västerås k:n.

Vä: 500 r. Ekeby, Tortuna, 1.5 (Markus Rehnberg).

Jörgen Lindberg

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

(-, 11, 42, 67)

Vä: Vid Frövisjön gjordes mellan 5.8 och 14.10 sammanlagt 27 fynd om minst 68 ex. I övrigt noterad enligt följande: 27 str. (SV) Kvicksund, Rytterne, 31.7 (Pontus Lindberg). 39 str. (SV) Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 23.8 (Pontus Lindberg). 2 str. (SV) Hässlö flygplats, Västerås, 24.8 (Marcus Teveberg). 1 ad. Skultunasågen, Skultuna, 24.8 (Bernt Larsson). 1 ad. Asköviken, V-Barkarö, 24.8 (Torbjörn Hegedüs).

Ha: 1 ex. Strömsvik, Kolbäck, 27.8 (Ulf Carlson).

Kö: Vid Norsa i Munktorp gjordes mellan 1.8 och 4.10 sammanlagt 6 fynd om 7 ex. (Henry Hedlund m.fl.).

Su: Ett vårfynd: 5 ex (1+2+1+1) str. (N) Torgvägen, Ramnäs, 4.6 (Ralf Lundmark). I övrigt noterad mellan 22.7 och 24.9 vid Gnien i Ramnäs (15 fynd om 164 ex.), Torgvägen i Ramnäs (2 fynd om 71 ex.) och St. Nadden i Ramnäs (1 fynd om 4 ex.) (fl. obs.).

Li: 40 str. (S) Hagabergsliden, Lindesberg, 9.8 (Mats Andersson, Ally Andersson). 1 ad. str. (S) Kullen, Nederby, Fellingsbro, 20.8 (Sven-Olof Eriksson).

No: 2 str. (SV) Södra Ås, Nora, 16.7 (Anders Carlberg). 1 str. (SV) Södra Ås våtmark, Nora, 23.8 (Anders Carlberg). 1 str. (SV) Södra Ås 6.9 (Anders Carlberg).

Fa: 1 str. (S) Brandbo, Västanfors, 7.8 (Roland Narfström).

Lj: 1 ex. Stora sand, Ljusnarsberg, 5.8 (Stefan Risberg).

Lu: 1 ad. r. Hötjärn 10.8 (Bertil Rahm).

Jörgen Lindberg

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

(-, 48 FD100, 291 FD100, 222 FD100)

Kommunvis fördelning av årets samtliga FD100-dagar: Västerås (111), Hallstahammar (24), Köping (15),

Kungsör (3), Sala (35), Surahammar (23), Lindesberg (9), Örebro (1), Nora (1). Månadsvis fördelning: januari-mars (53), april (8), maj-juni (1), juli (14), augusti (34), september (65), oktober (32), november (10), december (5). Den största ansamlingen:

Vä: 700 ex. Frövisjön, Skultuna, 16.9 (Carl Axel Svensson).

Jörgen Lindberg

Kustsnäppa *Calidris canutus*

(10, 7, 9, 14)

Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna, 12.8 (Inge Larsson). 1 ad. r. Frövisjön, 20.8 (Markus Rehnberg, Bernt Larsson). 1 ad. r. Skultunasågen, Skultuna, 24.8 (Bernt Larsson m.fl.).

Kö: 1 ad. r. Norsa, Munktorp, 23.8 (Staffan Ekelund).

Ar: 2 1K r. Nyckelgrundet, Arboga, 31.8 (Petter Simonsson).

Su: 1 str. (N) Torgvägen, Ramnäs, 4.6 (Ralf Lundmark). 2 str. (N) Torgvägen 5.6 (Ralf Lundmark). 1 ad. str. (S) Högbybaden, Gnien, Ramnäs, 11.8 (Ralf Lundmark). 9 ad. str. (S) Gnien 18.8 (Ralf Lundmark). 8 str. (S) Gnien 20.8 (Ralf Lundmark). 6 ex. str. (S) Högbybaden, Gnien, 24.8 (Rose-Marie Mälberg m.fl.). 5 ad. r. Högbybaden 24.8 (Hanna Lundmark m.fl.). 3 ad. r. Högbybaden, 25.8 (Ralf Lundmark, Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 ad. Gnien 26.8 (Pontus Lindberg m.fl.).

Jörgen Lindberg

Småsnäppa *Calidris minuta* - F1

(21 FD, 52 FD, 37 FD, 120 FD)

Vä: Vid Frövisjön, Skultuna, noterad mellan 23.8 och 16.9. Totalt bokfördes 42 fågeldagar. Störst antal (7 ex.) noterades 5.9 (Carl Axel Svensson, Torbjörn Hegedüs).

Kö: 1 ex. Norsa, Munktorp, 18.8 (Göran Nilsson). 1 1K r. Norsa 25.8 (Göran Nilsson, Roland Thuvander, Staffan Ekelund). 1 ex. Norsa 26.8 (Göran Nilsson). 2 1K Norsa 28.8 (Joachim Karlsson, Peter Ekelund). 2 ex. Norsa 29.8 (Göran Nilsson, Per Jonsson). 1 r. Norsa 3.9 (Staffan Ekelund).

Ar: 2 1K r. Nyckelgrundet, Arboga, 31.8 (Petter Simonsson).

Su: Vid Gnien, Ramnäs, noterad mellan 19.8 och 1.10. Totalt bokfördes 19 fågeldagar. Ett vårfynd. 1 r. Gnien 19.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). Vid Högbybaden, Ramnäs, noterad mellan 2.8 och 28.9. Totalt bokfördes 48 fågeldagar. Största antal (15 ex.) noterades 29.8 (Lennart Eriksson [Ramnäs], Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Mosnäppa *Calidris temminckii*

(101 FD, 228 FD, 217 FD, 130 FD)

Vä: 1 maj (11-22.5) noterad vid Asköviken, V.-Barkarö (5 fynd om 11 ex.) och Frövisjön, Skultuna (3 fynd om 7 ex.). Och under höstflytten (10-31.8) noterad vid Frövisjön (8 fynd om 12 ex.) och Skultunasågen i Skultuna (1 fynd om 1 ex.) (fl. obs.).

Ha: 5 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 18.5 (Ulf Carlsson).

Kö: Vid Norsa i Munktorp noterad vid 8 tillfällen om 15 ex. mellan 10-22.5 samt vid 10 tillfällen om 15 ex. mellan 10.7-31.8 (fl. obs.).

Ku: 1 ex. Kungsudden, K. Barkarö, 14.7 (Patrik Rhönnsad).

Su: Vid Gnien i Ramnäs noterad 17-20.5 (4 fynd om 10 ex.) och 30.7-31.8 (16 fynd om 40 ex.) (fl. obs.).

Li: 1 r. Fellingsbro kyrka, Fellingsbro, 9.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Jörgen Lindberg

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

(29 FD, 21 FD, 62 FD, 136 FD)

Vä: Vårfynd: 1 ad. r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö, 20.5 (Jesper Andersson, Bjarne Eriksson). I övrigt noterad mellan 19.7-31.8 vid Frövisjön i Skultuna (6 fynd om 13 ex., 19.7-31.8; fl. obs.), Skultunasågen i Skultuna (1 ad + 1 1K r. 24.8; Bernt Larsson) och Asköviken i V.-Barkarö (1 ad. r. 24.8; Torbjörn Hegedüs).

Kö: Vid Norsa i Munktorp noterad vid 14 tillfällen om 32 ex. mellan 18.8-8.9 (fl. obs.).

Su: Vid Gnien i Ramnäs noterad vid 14 tillfällen om 72 ex. mellan 18.7-30.8 (fl. obs.). Årets största ansamling noterades vid Gnien; 12 ad. + 16 1K r. Högbybaden 24.8 (Ralf Lundmark m.fl.).

Jörgen Lindberg

Kärnsnäppa *Calidris alpina*

(8 FD10, 17 FD10, 47 FD10, 96 FD10)

Under våren (30.4-30.5) gjordes sex fynd, kommunvist fördelade på Sala (2 fynd/16 ex.), Hallstahammar (1/1) och Surahammar (3/5). Uppträdandet under hösten inföll tidsmässigt mellan 3.7 och 27.10. Antalet 10-fågeldagar landade på 96 stycken och årets största flock (36 ex.) rastade på Högbybaden vid Gnien, Ramnäs, 24.8 (Ralf Lundmark)

Jörgen Lindberg

Myrsnäppa *Limicola falcinellus*

(3 ex., 6 ex., 12 ex., 13 ex.)

Vä: 1 r. Rastholmen, Askövikens, V.-Barkarö, 30.5 (Torbjörn Hegedüs). 1 r. Frövisjön, Skultuna, 13.7 (Ingrid Åkerberg). 1 ex. Frövisjön 16.7 (Anette och Rune Berglinn).

Su: 1 ex. lockläte Gnien, Ramnäs, 12.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 r. Högbymaden, Gnien, 29.5 (Ralf Lundmark). 1 r. Högbymaden 30.5 (Ralf Lundmark). 2 r. Gnien 31.5 (Ralf Lundmark). 3 r. Gnien 18.7 (Ingemar Johansson m.fl.). 1 1K r. Högbymaden 17.8 (Ralf Lundmark).

Lu: 1 r. Hötjärn 31.5 (Bertil Rahm).

Jörgen Lindberg

Brushane *Philomachus pugnax* - **VU/F1**

(42 FD50, 36 FD50, 15 FD50, 56 FD50)

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 60 r. Frövisjön, Skultuna, 30.4 (Johan Brenander m.fl.). 70 ex. Frövisjön 1.5 (Lisette Härsjö, Christoffer Härsjö). 83 r. Frövisjön 31.8 (Anna Persson m.fl.). 60 r. Frövisjön 1.9 (Pentti J. Tatti, Inge Larsson). 120 r. Frövisjön 3.9 (Pentti J. Tatti, Anders Dahllöv). 82 r. Frövisjön 4.9 (Sten-Ove Sandell). 60 ex. Frövisjön 5.9 (Leif Hägg). 120 r. Frövisjön 6.9 (Bernt Larsson m.fl.). 130 r. Frövisjön 10.9 (Pentti J. Tatti). 60 r. Askövikens, V.-Barkarö, 10.9 (Robert Ekberg). 60 ex. Frövisjön 16.9 (Carl Axel Svensson). 60 r. Frövisjön 19.9 (Berndt Söderlund).

Kö: 107 r. Norsa, Munktorp, 5.9 (Staffan Ekelund). 62 r. Erikslund, Köping, 14.9 (Jörgen Lindberg). Max 65 r. Norsa 15-18.9 (Peter Ekelund m.fl.).

Sa: 100 ex. Hällby, Västerfärnebo, 30.4 (Karl-Gustav Sjölund m.fl.). 80 r. Fläcksjön, Fläckebo, 30.4 (Berndt Söderlund m.fl.). 200 ex. Västerby, Västerfärnebo, 30.4 (Carina Häger m.fl.). 75 r. Hällby 1.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 70 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 1.5 (Bo Persson, Anna Persson).

Jörgen Lindberg

Dvärgbeckasin *Lymnocyptes minimus*

(28 FD, 31 FD, 54 FD, 49 FD)

Antalet fågeldagar fördelat kommunvis: Västerås (15), Hallstahammar (3), Köping (4), Surahammar (12), Lindesberg (2), Nora (6), Fagersta (4), Hällefors (3). Den månadsvisa fördelningen var: januari-mars (0), april (20), maj (13), juni-juli (0), augusti (2), september (4), oktober (6), november (3), december (1).

Jörgen Lindberg

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

(-, 11 FD50, 6 FD50, 4 FD50)

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Su: 65 r. Gnien, Ramnäs, 1.10 (Ralf Lundmark).

Fem vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12) finns rapporterade.

Ar: 1 r. Arbogaån, Arboga centrum, 2.2 (Lars Löfgren).

Su: 2 r. Gnien, Ramnäs, 1.12 (Ralf Lundmark). 1 ex. Gnien 2.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 2 ex. Gnien 5.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 ex. Gnien 12.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 2 r. Gnien 15.12 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Dubbelbeckasin *Gallinago media* - **NT/F1**

(10 ex., 10 ex., 14 ex., 18 ex.)

Vä: 2 sp. Lövsta-pumpen, Askövikens, Dingtuna, 10-13.5 (Inger Hedlund m.fl.).

Ha: 1 sp. Utnäslöt, Säby, 10.5 (Ulf Carlsson).

Ku: 1 m sp. Kungsudden, K. Barkarö, 9.5 (Patrik Rhönnsstad).

Su: 4 sp. Gnien, Ramnäs, 5.5-18.5 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 sp. Turkie ångar, Ramnäs, 12.5 (Ralf Lundmark). 1 sp. Västersjön, Sura, 16.5 (Ralf Lundmark).

No: 1 r. Bergsmanshyttan, Nora, 12.5 (Claes Dyst). 1 sp. Södra Ås våtmark, Nora, 13.5 (Anders Carlberg). 1 sp. Södra Ås våtmark 15-16.5 (Anders Carlberg, Håkan Lavebratt). 1 r. Södra Ås våtmark 21-23.8 (Anders Carlberg).

Fa: 1 str. (SV) Backgården, Västanfors, 20.9 (Leif Lejdelin, Jan Hellström).

Jörgen Lindberg

Morkulla *Scolopax rusticola*

Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):

Två vinterfynd finns rapporterade.

Su: 1 ex. Ursjön, Sura, 7.2 (Maj Karsten).

No: 1 r. Bushagen, Nora, 2.1 (Anders Carlberg).

Jörgen Lindberg

Rödspov *Limosa limosa* - **CR**

(5 ex., 5 ex., 6 ex., 6 ex.)

Vä: 1 ad. Askövikens, V.-Barkarö, 30.4 (Raul Vicente, Bo Holst). 2 r. Frövisjön, Skultuna, 5.9 (Torbjörn Hegedüs).

Kö: 1 r. Norsa, Munktorp, 1.5 (Gunilla Hammarström m.fl.).

Su 1 r. Gnien, Ramnäs, 16.5 (Ralf Lundmark). 1 1K str. (S) Lisjöviken, Sörsjön, Sura, 5.10 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Myrspov *Limosa lapponica* - VU/F1

(451 ex., 396 ex., 457 ex., 428 ex.)

Vårfynd:

Vä: 83 str. (N) Lövssta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 9.5 (Eva Edmert, Hans Norelius).

Su: 1 str. (N) Ramnäs 27.4 (Ralf Lundmark). 6 str. (O) Seglingsberg, Ramnäs, 9.5 (Inge Larsson). 3 str. (N) Torgvägen, Ramnäs, 4.6 (Ralf Lundmark).

Höstfynd:

Vä: 1 str. (V) Kvicksund, Rytterne, 31.7 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna, 24.8 (Johan Brenander, Henry Hedlund). 7 str. (S) Frövisjön, 24.8 (Markus Rehnberg m.fl.).

Ar: 47 str. (SV) Nästkvärn, Arboga, 7.7 (Ulf Eriksson).

Su: 158 str. (SV) Gnien, Ramnäs, 15.7 (Ralf Lundmark). 3 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 31.7 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ex. Högbymaden 1.8 (Bo Persson). 1 ad. Str. (SV) Gnien 12.8 (Ralf Lundmark). 5 ad. str. (S) Gnien 18.8 (Lennart Eriksson [Ramnäs], Ralf Lundmark). 1 ad. r. Högbymaden 18.8 (Ralf Lundmark). 12 r. Gnien 19.8 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 19 str. (S) Gnien 19.8 (Ralf Lundmark). 7 str. (S) Gnien 20.8 (Ralf Lundmark). 17 str. (S) Gnien 21.8 (Ralf Lundmark). 19 str. (S) Högbymaden 24.8 (Hanna Lundmark m.fl.). 1 str. (S) Gnien 25.8 (Ralf Lundmark). 1 r. Högbymaden 26.8 (Pontus Lindberg, Henry Hedlund).

No: 7 str. (SV) Södra Äs, Nora, 16.7 (Anders Carlberg).

Fa: 25 str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla, 30.7 (Jan Hellström m.fl.).

Hä: 1 ex. Grythytttevik, Grythyttan, 9.8 (Gunde Persson, Gunilla Steinman). 1 ex. Knuthöjdsmossen, 12.8 (Karin Bergh).

Jörgen Lindberg

Småspov *Numenius phaeopus*

(-, 117 FD, 140 FD, 242 FD)

Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (54), Hallstahammar (19), Köping (12), Kungsör (1), Sala (19), Surahammar (26), Lindsberg (12), Nora (73), Norberg (7), Fagersta (7), Ludvika (7), Hällefors (5). Månadsvis fördelning: april (11), maj (211), juni (4), juli (8), augusti (8).

Större (minst 10 ex.) flockar:

Vä: 12 str. (NO) Granfjärden, Ängsö, 4.5 (Pontus Lindberg). 11 str. (NO) Västeråsfjärden, Västerås, 5.5 (Markus Rehnberg). 11 r. Frövisjön, Skultuna, 8.5 (Markus Rehnberg).

Ha: 15 r. Rallsta, Berg, 8.5 (Johan Karlsson, Ulf Carlson).

Sa: 10 r. Hållby, Västerfärnebo, 8.5 (Bernt Larsson).

No: 36 r. Södra Äs, Nora, 7.5 (Anders Carlberg). 11 r. Bergsmanshyttan, Nora, 7.5 (Anders Carlberg). 12 r.

Skrikarhyttan, Vikers, 7.5 (Roland Thuvander).

Jörgen Lindberg

Storspov *Numenius arquata* - NT

(-, 35 h, 21 h, 10 h)

Tio (10) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (1), Köping (1), Sala (3), Lindsberg (2), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Hällefors (1). Inga större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

Årets första observationer gjordes vid Usken i Lindsberg samt vid Reningsdammarna vid Rockhammar, Lindsberg, 18.4 (Hans Norelius resp. Sven-Olof Eriksson). Den sista observationen gjordes vid Norra Ryssholmen, Norasjön, Nora, 9.10 (Anders Carlberg). Ingen större ansamling finns rapporterade (minst 10 ex.).

Jörgen Lindberg

Skogssnäppa *Tringa ochropus*

(-, 2 FD10, 12 FD10, 1 FD10)

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Sk: 10 ex. Sotebo, Skinnskatteberg, 8.4 (Leif Edberg).

Jörgen Lindberg

Svartsnäppa *Tringa erythropus*

(14 FD10, 33 FD10, 40 FD10, 17 FD10)

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Su: 21 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 12.6 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*

(14 FD10, 58 FD10, 50 FD10, 85 FD10)

Årets gluttsnäppor noterades tidsmässigt mellan 13 april (Gnien i Ramnäs; Lennart Eriksson [Ramnäs]) och 27 oktober (Frövisjön i Skultuna; Pentti J. Tatti). Den månadsvisa fördelningen av FD10 var januari-mars (0), april (16), maj (55), juni (1), juli (3), augusti (10) och september-december (0). Större (minst 40 ex.) ansamlingar:

Sa: 42 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 1.5 (Anna Persson, Bo Persson). 90 r. Sörsalbo 2.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Jörgen Lindberg

Grönbena *Tringa glareola* - F1

(16 FD50, 75 FD50, 84 FD50, 62 FD50)

Nio (9) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Sala

(2), Surahammar (1), Lindesberg (1), Nora (3), Norberg (1), Ljusnarsberg (1). Månadsvis fördelning av 62 FD50: april (18), maj (34), juni (0), juli (9), augusti (1). Lokaler med större ansamlingar (minst 100 ex.):

Vä: 110 r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö, 3.5 (Hasse Berglund m.fl.). 100 r. Trådarängarna, Irsta, 12.5 (Gunnar Lignell).

Ha: 150 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 2.5 (Ulf Carlson).

Sa: 100 r. Hällby, Västerfärnebo, 30.4 (Tomas Carlberg m.fl.). 100 r. Näs, Fläckebo, 1.5 (Johan Södercrantz, Per Lif).

Su: 150 r. Gnien, Ramnäs, 5.5 (Ralf Lundmark). 200 r. Gnien 12.5 (Ralf Lundmark, Ulf Hansson). 100 ex. Gnien 28.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.).

Li: 120 r. Hökasta, Fellingsbro, 9.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Jörgen Lindberg

Rödbena *Tringa totanus*

(3 h, 6 h, 7 h, 6 h)

Sex (6) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (1), Sala (1) resp. Surahammars (4) k.r. Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: 10 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 17.4 (Lars Ström).

Jörgen Lindberg

Roskarl *Arenaria interpres* - VU

(10 ex., 6 ex., 4 ex., 4 ex.)

Vä: 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna, 28.5 (Håkan Markstedt m.fl.).

Su: 1 r. Gnien, Ramnäs, 12.5 (Ralf Lundmark).

Li: 2 r. Ullersättersviken, Hagaberg, Frövi, Näsby, 9.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Jörgen Lindberg

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus* - F1

(20 ex., 12 ex., 11 ex., 5 ex.)

Vä: 1 f r. Frövisjön, Skultuna, 31.5 (Daniel Andersson, Markus Rehnberg).

Su: 1 f r. Turkiesjön, Ramnäs, 27.5 (Ralf Lundmark). 2 r. Lisjö ängar, Sura, 30.5 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 11.8 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Kustlabb *Stercorarius parasiticus* - NT

(2 ex., 2 ex., 3 ex., 6 ex.)

Ha: 1 1K förbifl. Billingsudd, Kolbäck, 30.9 (Ulf Carlson).

Su: 1 [mörk fas] str. (NO) Lisjö ängar, Sura, 30.5 (Ralf Lundmark). 2 1K förbifl. Gnien, Ramnäs, 25.8 (Ralf Lundmark).

Li: 1 1K förbifl. Hagaberg, Frövi, Näsby, 19.10 (Johan

Andersson).

Fa: 1 [ljus fas] str. (NO) Framnäs, Västervåla, 19.5 (Staffan Liljeqvist).

Året gav något fler kustlabbar än normalt, men uppträdandet ligger inom det normala.

Markus Rehnberg

Dvärgmås *Hydrocoloeus minutus*

(- h, - h, 18 h, 23 h)

Det tidsmässiga uppträdandet inföll i år mellan den 31.3 och 5.9, men det var endast från Asköviken som några indikationer på häckning rapporterades. Totalt inräknades minst 23 häckningar 16.4-1.7 (fl. obs.). Häckningsresultatet tycks dock ha varit skralt eftersom endast två flygga ungar har rapporterats.

I övrigt har dvärgmåsen uppträtt enligt följande:

Vä: Utöver Asköviken. 37 fynd á 216 ex. 17.4-23.6 (fl. obs.). Flertalet fynd gjordes vid Frövisjön, Skultuna, där som mest 28 ex. observerades 16.5 (Anders Dahllöv m.fl.).

Ha: 7 fynd á 10 ex. 26.4-18.5 (fl. obs.). I övrigt: 4 1K str. Klovstenen, Kolbäck, 5.9 (Leif Carlsson).

Ar: 50 ad. + 10 1K r. Nyckelgrundet, Arboga, 31.8 (Petter Simonsson).

Sa: 18 fynd á 133 ex. 29.4-12.5 (fl. obs.). Max 12 ex. r. Fläcksjön, Fläckebo, 30.4 (Magnus Åström m.fl.).

Ku: 3 1K str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 23.7 (Patrik Rhönnsstad).

Su: 17 fynd á 125 ex. 27.4-18.5 (fl. obs.). Max 32 ex. r. Gläpen, Sura, 1.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). I övrigt: 3 1K str. (S) Gnien, Ramnäs, 18.8 (Ralf Lundmark).

Fa: 1 ad. r. Framnäs, Västervåla, 6.5 (Staffan Liljeqvist). 2 1K r. St. Aspen, Västanfors, 16-17.8 (Jan Hellström m.fl.).

Hä: 1 ad. förbifl. Björskogs-näs, Grythyttan, 31.3 (Nils Hultman).

Lu: 2 1K r. Hörksbyn, Grängesberg, 7.8 (Bertil Rahm). 2 1K r. Hörksbyn 10.8 (Bertil Rahm).

Markus Rehnberg

Skrattmås *Larus ridibundus*

(3350 h, 2698 h, 1788, 2118 h)

Det tämligen höga antal skratmmåsar som fanns i Västerås hamnområde i december 2013 dröjde sig kvar in i januari. I inledningen av månaden fanns som mest 63 ex. vid Ångkraftverket den 5.1 (Markus Rehnberg). Med tilltagande kyla klingade antalet av fram till och med den 23.1, då en gammal fågel noterades vid Ångkraftverket (Mats Magnusson). I februari gjordes två fynd:

Vä: 1 ex. Ångkraftverket, Västerås, 3.2 (Sören Emet).

Kö: 2 ex. förbifl. Gamla stan, Köping, 23.2 (Daniel Brehmer).

I inledningen av mars började skratmmåsar åter att synas i landskapet, men det var först i slutet av månaden

som högre antal inräknades. Större antal (minst 500) rastande fåglar har noterats på följande platser under våren.

Vä: 1500 r. Hässlö flygplats, Västerås, 8.4 (Marcus Teveborg).

Sa: 500 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 16.4 (Johan Södercrantz).

Ku: max 4000 r. Kungsudden, K. Barkarö, 30.3-6.4 (Börje Wennerström, Patrik Rhönnstad).

Inrapporteringen av häckande skrättmåsar har tyvärr varit bristfällig. Fynd som indikerar säkra häckningsindier har rapporterats från 15 lokaler, fördelade enligt följande: Västerås (3 lokaler/1470 par), Sala (1/?), Köping (1/250), Surahammar (5/277), Lindesberg (1/20), Norberg (2/7), Nora (1/12) och Hällefors (1/82).

Efter häckningssäsongen finns några få fynd som berättar om högre rast- och sträcksfiror:

Vä: 500 r. Blacken, Rytterne, 10.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg). 4000 r. Fulleröfjärden, V-Barkarö, 13.10 (Ralf Lundmark, Richard Lager).

Fa: 831 str. (S) Bockmurholmen, Västervåla, 29.7 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Li: 1410 str. (SV) Sällingssjön, Fellingsbro, 19.7 (Mattias Rudenvall).

I december noterad vid tre lokaler, samtliga i Västerås kommun. Som mest 18 r. Västerås hamn 1-30.12 (fl. obs.).

Markus Rehnberg

Fiskmåsar *Larus canus*

Utöver vinterfynd har inga särskilt noterbara observationer gjorts i landskapet under året. I januari och februari noterades fiskmåsar i följande kommuner:

Västerås (9 lokaler/33 ex.), Sala (1/1), Hallstahammar (2/4), Surahammar (3/5), Köping (4/10), Kungsör (2/3), Fagersta (2/2) och Nora (2/2) och i december i följande kommuner: Västerås (2/25), Sala (1/1), Hallstahammar (1/1), Surahammar (2/3), Fagersta (2/6), Nora (1/28) samt Ludvika (1/3).

Markus Rehnberg

Silltrut *Larus fuscus* - NT

(25 FD, 26 FD, 39 FD, 31 FD)

Vä: 1 ad+1 3K r. Botsberga, Tortuna, 1.5 (Markus Rehnberg). 1 ad. [ssp. fuscus] förbiff. Lögarängen, Västerås, 14.6 (Janne Virking m.fl.). 1 ad. r. [ssp. fuscus] Färjkajen, Västerås, 27.6 (Fredrik Engström). 1 ad. r. Färjkajen 2.7 (Anders Dahllöv). 1 3K+ [ssp. fuscus] r. Norra Björnö, Västerås, 13.7 (Julius Grantén). 2 1K str. (V) Kvicksund, Rytterne, 30.7 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 ad. r. Flaten, V-Barkarö, 13.10 (Ralf Lundmark).

Ha: 1 ad. [ssp. fuscus] förbiff. Klovstenen, Kolbäck, 24.9 (Ulf Carlson).

Su: 1 ad. [ssp. fuscus] r. Glåpen, Sura, 2.5 (Ralf Lundmark).

Sa: 4 str. (N) Björnhålet, Västerfärnebo, 29.4 (Daniel Green).

Kö: 1 ad. r. Norsa, Munktorp, 18.4 (Jörgen Lindberg). 1 ad. r. Hungershall, Munktorp, 20.4 (Ralf Lundmark). 1 r. Norsa 3.5 (Peter Ekelund m.fl.). 1 r. Norsa 4.6 (Peter Ekelund). 1 ad. r. Norsa 15.7 (Göran Nilsson).

Ku: 1 ad. + 1 2K+ r. Frostuna, K. Barkarö, 12.6 (Olle Sköld).

Fa: 1 ad. r. Stora Aspen, Västanfors, 10.4 (Leif Lejdelin). 1 r. Stora Aspen, Västanfors, 29.4 (Bo Persson). 1 ad. str. (S) Bockmurholmen, Västervåla, 29.7 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

No: 1 ad. [ssp. fuscus] str. (NO) Södra Ås, Nora, 8.5 (Anders Carlberg). 1 ad. [ssp. fuscus] r. Nedre Järle, Järle kvarn, Nora, 11.5 (Anders Carlberg).

Lu: 1 1K r. Hörksbyn, Grängesberg, 11.9 (Bertil Rahm).

Markus Rehnberg

Ljusmantlad silltrut

Larus fuscus graellsii/intermedius/heuglini

(0 ex., 1 ex., 2 ex., 3 ex.)

Vä: 2 ad. r. Hedensberg, Tillberga, 13.5 (Markus Rehnberg).

Kö: 1 3K+ r. Häljesta, Munktorp, 11.5 (Kjell Ekelund).*

Markus Rehnberg

Gråtrut *Larus argentatus* - VU

Större antal (fler än 300 ex.) har i år endast rapporterats från fyra lokaler; Västeråsfjärden (700 ex.) samt Köpings hamn (800 ex.), Malmön (500 ex.) och Erikslund i Köping (400 ex.).

Markus Rehnberg

Vittrut *Larus hyperboreus*

(0 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)

Vä: 1 1K r. Färjkajen, Västerås, 17-24.12 (Zsombor Károlyi m.fl.).*

Senast borgmästaren noterades i landskapet var år 2007, då i Köpings kommun. Västerås hamnområde framstår alltmer som den säkraste platsen att få se denna art i landskapet, detta trots att det nästan har gått tio år sedan

föregående besök. Med denna individ har 21 vittrutar noterats i landskapet varav åtta i Västerås hamn.

Markus Rehnberg

Havstrut *Larus marinus*

Noterad under hela året. I januari och februari sammanlagt minst 17 fynd fördelat enligt följande;

Vä: 8 fynd å 29 ex. Som mest 10 ad. Västeråsfjärden, Västerås, 1-26.1 (Anders Dahllöv m.fl.).

Ha: 1 ad. + 3 2K r. Klovstenen, Kolbäck, 6-11.1 (Ulf Carlson m.fl.).

Su: 1 ad. str. (N) Gnien, Ramnäs, 24.2 (Ralf Lundmark).

Kö: 6 fynd å 10 ex. Som mest 3 r. Malmön, Köping, 24.2 (Staffan Ekelund).

Fa: 1 ad Sänkmossen, Västansfors, 25.2 (Albin Liljeqvist).

Inga större ansamlingar har rapporterats under våren och från sommaren har inga fynd som indikerar häckning rapporterats. Normalt brukar dock havstruten häcka med något enstaka par i Mälaren.

Från hösten har tre större (>9 ex.) ansamlingar noterats från Västerås (2) och Nora.

I december har havstrutar enbart rapporterats från Västerås kommun, med som mest 12 ad. + 2 1K Västeråsfjärden, Västerås, 7-25.12 (Pentti J. Tatti m.fl.). Övriga fynd är gjorda vid Ridöfjärden, V.-Barkarö (1 ad.). Fullerö brygga, V.-Barkarö (2 ad.) samt Granfjärden, Ångsö (1 ex.).

Markus Rehnberg

Skräntärna *Hydroprogne caspia* - NT/F1

(117 FD, 30 FD, 23 FD, 13 FD)

Vä: 1 ad. Lövsjär, Ångsö, 22.4 (Ralf Lundmark). 1 2K+ str. (SV) Askövik, V.-Barkarö, 24.8 (Åsa Ekberg m.fl.).

Su: 2 ad. str. (SV) Gnien, Ramnäs, 15.7 (Ralf Lundmark).

Ar: 6 ad. + 2 1K r. Nyckelgrundet, Arboga, 31.8 (Petter Simonsson).

Hä: 1 ad. str. (SV) Grythyttvik, Grythyttan, 14.8 (Gunde Persson).

Skräntärnornas antal i landskapet har verkligen dalat till en rekordlåg nivå. I Artportalen finns dock ytterligare några fynd som rimligen även bör räknas till Västmanland, men som bara har rapporterats till våra grannlandskap. I samband med sträckräkningarna vid Kvicksund noterades i år fyra skräntärnor mellan 18 och 25.7 (tre observationer). Och i Hjälmaren, där man fortfarande kan se hyfsade antal, noterades i området kring ön Valen som mest 44 ex. (enligt rapportörens egen kommentar noterades 14 ex. vid Nyckelgrundet). I det närliggande materialet finns dessutom ytterligare observationer gjorda i anslutning till nyss nämnda Nyckelgrundet och borde således även kunna räknas till Västmanland.

Markus Rehnberg

Svarttärna *Chlidonias niger* - VU/F1

(40 H, 50 H, 53 H, 46 H)

Svarttärnan är en av landskapets raraste arter. Den västmanländska populationen har på senare tid legat tämligen stabilt kring 40-60 häckande par, vilket motsvarar en dryg fjärdedel av landets totala population. Årets uppträdande var således normalt i de flesta avseenden. Uppträdandet inföll i år mellan 27.4 och 3.8 och i vanlig ordning var det ett fåtal slättsjöar i landskapets östra del som besöktes. Likt tidigare år har det dock tyvärr varit svårt att få exaktare uppgifter om hur många par som verkligen häckar i landskapet. Årets uppskattning landar på 46 par fördelat på Askövik (20), Fläcksjön (20), Frövisjön (3) och Gnien (3). Samtliga fynd:

Vä: Askövik, V.-Barkarö, 27.4-29.7. Som mest 48 ad. (Torbjörn Hegedüs). Antalet par som gick till häckning är osäkert, men säkerligen uppemot 20 par. Dessa resulterade i det tämligen mediokra antalet 8 flygga ungar. Frövisjön, Skultuna, 6.5-23.7. Som mest 63 ex. 15.5 (Markus Rehnberg). Tre par gick till häckning vilket resulterade i 4 flygga ungar. I övrigt: 3 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 29.4 (Lars Ström). 3 förbifl. Norra Björnö, Västerås, 6.5 (Bernt Larsson). 3 str. (N) Hargen, V.-Barkarö, 20.5 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg). 2 förbifl. Nyckelön, Rytterne, 21.6 (Kjell Ingeström). 1 förbifl. Kvicksund, Rytterne, 21.6 (Kjell Ingeström). 1 1K Askövik 3.8 (Torbjörn Hegedüs).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo, 1.5-12.7. Som mest 40 ad. vid flera tillfällen. Antalet par som gick till häckning är osäkert, men säkerligen uppemot 20 par, vilket resulterade i det mediokra antalet 4 flygga ungar. I övrigt: 6 ex. Gussjön, Fläckebo, 12.5 (Berndt Söderlund).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck, 27.4-25.6. Som mest 32 ex., men inga indikationer på häckning eller häckningsförsök.

Su: Gnien, Ramnäs, 27.4-21.7. Som mest 10 ad. (Lennart Eriksson [Ramnäs]). Av dessa gick minst 3 par till häckning vilket resulterade i sju flygga ungar. Övriga fynd: 2 r. Gläpen, Sura, 1.5 (Ralf Lundmark). 2 r. Gläpen 18.5 (Ralf Lundmark). 3 förbifl. Surahammar, Sura, 12.6 (Mikael Mälberg).

Kö: 1 ad. r. Rågsäcken, Munktorp, 24.5 (Patrik Rhönnsstad).

Markus Rehnberg

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)

Vä: 2 ad. r. Frövisjön, Skultuna, 17.5 (Johan Brenander, Tommy Ryding).

Fyndet sammanfallt tidsmässigt med ett kraftigare inflöde av arten till södra Sverige. De här var dock de fåglar som nådde längst norrut i landet.

Markus Rehnberg

Silvertärna *Sterna paradisaea* - F1

(-, 28, 54, 66)

Sett till antalet rapporterade fynd blev årets uppträdande tämligen normalt. Framför allt den 5.5 och 8.5 skedde dock ett tydligt "nedfall" och silvertärnor

kunde då noteras i ovanligt stora antal i Mälaren samt vid några slättsjöar i landskapets östra del. Högst antal inräknades vid Gläpen i Sura där minst 150 ex. inräknades den 8.5 (Mikael och Rose-Marie Mälberg).

Fyndens geografiska fördelning enligt nedan:

Vä: 14 fynd á 94 ex. 21.4-21.5 (fl. obs.). Högst antal (50 ex.) noterades vid Västeråsfjärden, Västerås, 5.5 (Pontus Lindberg, Markus Rehnberg). Ett höstfynd föreligger: 2 str. (V) Kviksund, Rytterne, 31.7 (Pontus Lindberg m.fl.).

Sa: 12 fynd á 77 ex. 29.4-12.5 (fl. obs.). Max 32 ex str. (NO) Notudden, Fläcksjön, Fläckebo, 5.5 (Berndt Söderlund, Janne Virking).

Ha: 7 fynd á 111 ex. 26.4-14.5, samtliga fynd gjorda vid Klovsten, Kolbäck och som mest 50 r. 5.5 (Ulf Carlson).

Su: 13 fynd á 394 ex. 28.4-18.5 (fl. obs.). Som mest 150 r. Gläpen, Sura, 8.5 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Kö: 1 ex. Norsa, Munktorp, 9.5 (Staffan Ekelund).

Ku: 3 str. (SV) Mörkrets backe, K. Barkarö, 16.8 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Fa: 12 fynd á 81 ex. 29.4-17.5 (fl. obs.). Som mest 21 ex str. (N) Stora Aspen, Västanfors, 8.5 (Bo Persson).

Li: 15 str. (N) Hagaberg, Frövi, Näsby, 10.5 (Jan-Erik Malmstigen).

No: 5 str. (NO) Södra Ås, Nora, 8.5 (Anders Carlberg). 1 r. Gyttorps reningsdamm, Nora, 10.5 (Anders Carlberg). 1 r. Gyttorps reningsdamm 12.5 (Roland Thuvander).

Sk: 2 ad. str. (N) Årsbäcken, Gunnilbo, 13.5 (Per Eriksson, Lena Öling).

Markus Rehnberg

Fisktärna *Sterna hirundo* - F1

(-, 177 h, 153 h, 34 h)

Fisktärnan har i år noterats mellan den 9 april och 26 september, vilket är tämligen normalt. Årets första fisktärna noterades redan den 9 april vid Lillåudden i Västerås (Per Hedenbo) och följdes därefter av ytterligare 11 fynd fram t.o.m. 15 april. Häckningar har endast rapporterats från nio lokaler vilket på inget sätt är heltäckande. Dessa fördelade sig enligt följande: Västerås (1 lokal/18 par), Sala (4/8), Surahammar (1/1), Lindesberg (2/2), Nora (1/5). Ingen större (> 200 ex.) sträcksumma har rapporterats. Årets sista fisktärna noterades vid Vikstenen i Kolbäck, 26.9 (Ralf Lundmark).

Markus Rehnberg

Tamduva *Columba livia*

Större (> 100 ex.) antal har rapporterats från tre lokaler.

Vä: 100 ex. Lillåudden, Västerås, 15.11 (Eva Johansson). 150 ex. Lillåudden 11.12 (Zsombor Károlyi).

Ha: 120 ex. Vallby, Kolbäck, 26.9 (Henrik Berg).

Su: 110 ex. Västsura, Sura, 25.9 (Mikael Mälberg).

Markus Rehnberg

Skogsduva *Columba oenas*

Skogsduvan är i Västmanland ett av de allra tidigaste tecknen på annalkande vår och vissa år kan enstaka duvor dyka upp redan i början av februari. Rena vinterfynd är dock ovanliga, men i år gjordes ett fynd i Lindesberg.

Li: 1 förbifl. Österhammarssjön, Fellingsbro, 1.1 (Sven Larsson).

Från och med den 16 februari började de första vårduvorna att dyka upp i landskapet. Fram till och med februari månads utgång hade ytterligare 18 fynd gjorts. Under övrig tid fram till dess att årets sista skogsduva noterades vid Gnien, Ramnäs den 18.10 (Fredrik Enoksson) gjordes inga särskilt anmärkningsvärda fynd.

Markus Rehnberg

Ringduva *Columba palumbus*

I Västerås tätort finns numera en liten men tämligen stabil population med ringduvor som väljer att spendera sina vintrar på våra nordliga breddgrader. Oftast är det också i ungefär samma stadsdelar som duvorna noteras. Antalet ringduvor tycks dock variera mellan olika år, mycket till följd av vintrarnas hårdhet men också som en följd av tillgången på mat, bl.a. ekens bildande av ekollon. Under januari och februari har ringduvor i Västerås noterats vid 27 lokaler om cirka 65 ex. I övrigt har följande vinterfynd (1.1-28.2), som i flera fall snarast bör betraktas som tidiga vårfåglar och inte genuina övervintrare, rapporterats.

Ha: 1 r. Åsby, Berg, 24.2 (Christina Bredin). 1 r. Herrskogen, Kolbäck, 24.2 (Catarina Pettersson). 1 r. Barnängen, Hallstahammar, 26.2 (Daniel Hedenbo).

Kö: 1-2 r. Tunadal, Köping, 14.1-22.2 (Staffan Ekelund m.fl.). 1 r. Östanäs, Köping, 28.1 (Gunilla Hammarström). 1 r. Malmön, Köping, 21.2 (Staffan Ekelund). 1 förbifl. Gamla stan, Köping, 23.2 (Daniel Brehmer). 1 r. Norsa, Munktorp, 25.2 (Kjell Ekelund). 1 ad. r. Köpings hamn, Köping, 27.2 (Daniel Brehmer). 1 sj. Köping 28.2 (Per Jonsson).

Su: 1 str. (N) Gnien, Ramnäs, 23.2 (Ralf Lundmark). 1 ex. Seglinsberg, Ramnäs, 24.2 (Solveig Wadelius, Kjell Wadelius). 2 förbifl. Norrsjölund, Norrsjön, Sura, 25.2 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Li: 1 r. Grönbo, Fellingsbro, 7.2 (gm. Jan-Erik Malmstigen). 1 str. (NO) Sjömosjön, Fellingsbro, 25.2 (Kjell Jansson). 1 sj. Österhammarssjön, Fellingsbro, 25.2 (Sven-Olof Eriksson). 1 sj. Lindesberg, Lindes, 25.2 (Mattias Rudenvall). 1 förbifl. Hinsebergsbron, Frövi, Näsby, 26.2 (Sven-Olof Eriksson).

No: 1 förbifl. Borsthällstorpet, Nora, 23.2 (Nils Eriksson). 2 r. Bergsmanshyttan, Nora, 25.2 (Claes Dyst).

Nb: 2 r. Kärrgruvan, Norberg, 26.2 (Hans Fahlström).

Lu: 1 r. Hörksbyn, Grängesberg, 24.2 (Bertil Rahm).

Hä: 1 förbifl. Vangsviken, Grythyttan, 23.2 (Jonny Kvist).

Under våren har tre större ansamlingar rapporterats:

Ha: 800 r. Billingen, Kolbäck, 16.3 (Ulf Carlsson).
Kö: 1500 r. Davids backe, Himmata, 20.4 (Staffan Ekelund).
Su: 700 r. Lisjö ängar, Sura, 12.5 (Joachim Karlsson).
Under hösten har åtta större ansamlingar rapporterats:
Vä: 600 r. Boasjön, Rytterne, 21.9 (Leif Carlsson).
1000 förbifl. Frövisjön 29.9 (Bernt Larsson). 500 r. Frövisjön 2.10 (Pentti J. Tatti).
Kö: 800 r. Krutkällaren, Munktorp, 13.10 (Ralf Lundmark).
Ku: 500 r. Barkaröskären, K. Barkarö, 27.9 (Lillebror Hammarström, Jonathan Brehmer).
Su: 2540 str. (S) Gnien, Ramnäs, 23.9 (Ralf Lundmark).
730 str. (S) Gnien 1.10 (Ralf Lundmark). 500 r. Lisjö ängar, Sura, 5.10 (Ralf Lundmark).
Under december noterades ringduvor vid fyra lokaler i Västerås samt en i Surahammar. Samtliga sammanställda nedan:
Vä: Max 6 ad. Berghamra 13-30.12 (Gunnar Lignell).
Max 5 ex Norra Malmaberg 14-25.12 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 2 ad. r. Kristiansborg 17.12 (Esbjörn Nordlund). 2 ex. Viksäng, Västerås, 19-31.12 (Hasse Berglund m.fl.).
Su: 2 r. Surahammar, Sura, 26.12 (Lise-Lotte Norin, Einar Marklund).

Markus Rehnberg

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Möjligt kan man ana en utplaning i turkduvas nedgång. Glädjande är t.ex. att arten fortfarande tycks vara spridd i flertalet av våra kommuner, även om antalet individer i flera fall är mycket lågt. Negativt är att det i Arboga, som tidigare har varit ett viktigt säte för turkduvan, inte har noterats en enda turkduva under året. Under året har två häckningar rapporterats, båda i Västerås kommun.

Vä: 1 häckning (1 ungar) Vega, Västerås (Bjarne Eriksson m.fl.). 1 häckning (2 ungar) Dingtuna (Elisabeth Evjen, Fredrik Engström).

I övrigt har turkduvor noterats enligt följande:

Vä: 1 ex. Hamre, Västerås, 22.3-8.4 (Joachim Karlsson, Staffan Rune). 1 sj. Biskopsbron, Västerås, 27.3 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 1 ex. Nordanby Gärde, Västerås, 1.5 (Markus Rehnberg). 2 ex. Lillåudden, Västerås, 9.8 (Johan Brenander). 1 r. Herrgårdet, Västerås, 1.9 (Daniel Green). 1 ad. Munkängen, Västerås 7.9 (Pontus Lindberg). 1 sj. Aroslund, Västerås, 8.9 (Henrik Berg). 1 ex. Munkängen 15.11 (Richard Lager).

Sa: 1 ex. Västermalm, Sala, 3-11.1 (Stefan Karlsson, Yngve Wiklund). 2 r. Åkra, Sala, 6.2 (Jan Fahlström). 2 sj. Kungsängen, Sala, 14.2 (Annelore Simon). 2 ex. Josefsdal, Sala, 18.2 (Krister Ekman). 1 ex. Josefsdal 29.3 (Niklas Eriksson). 1 sj. Sala stad, Sala, 4.4 (Krister Ekman). 1 ex. Katrinelund, Sala, 6.4-11.6 (Niklas Eriksson). 1 förbifl. Norrsälbo, Västerfärnebo, 30.4 (Anders Johansson, Mikael Dahlbom). 1 ex. Sala stad 3.6 (Niklas Eriksson). Max 7 ex. Stadsparken,

Sala, 27.6-11.7 (Kalle Källebrink). 2 ex. Sala stad 3.7 (Krister Ekman). Max 6 ex. Åkra, Sala, 12-24.7 (Kalle Källebrink). 2 ex. Jakob-Mats kvarn, Sala, 15.7 (Krister Ekman). 1 sj. Josefsdal 27.7 (Krister Ekman). 2 ex. Jakobsberg, Sala, 7-8.8 (Bengt Ottosson). Max 10 ex. Hyttan, Sala, 17.8-25.9 (Eva Johansson m.fl.). Max 15 ex. Sala sockenkyrka, Sala, 25.8-4.9 (Bengt Ottosson). 2 ex. Sala stad 18.9 (Eva Johansson). 1 ex. Katrinelund, Sala, 25.9 (Niklas Eriksson). 11 ex. Josefsdal 16.11 (Kjell Johansson).

Ha: Max 6 ex. Barnängen, Hallstahammar, 1.1-29.12 (Per Hedenbo m.fl.). Max 7 ex. Valstalund, Hallstahammar, 15.1-26.12 (Per Hagström m.fl.). Max 4 ex. Hallstahammar, Hallstahammar, 18.1-18.12 (Ulf Carlsson m.fl.). 3 sj. Fredhem, Hallstahammar, 2.3-24.9 (Per Hedenbo m.fl.). Max 2 sj. Skidbacken, Hallstahammar, 6.4-11.5 (Ulf Carlsson m.fl.). 1 ex. S:t Lars kyrka, Hallstahammar, 9.5 (Per Hedenbo, Lena Hedenbo). Max 6 ex. Tunagårde, Hallstahammar, 5.7-23.12 (Daniel Hedenbo, Ulf Carlsson). 3 ex. Näs, Hallstahammar, 6.7 (Thomas Hedström). 1 ex. Vänsta, Kolbäck, 19-26.11 (Ulf Carlsson, Leo Ivonson). 1 ex. Årby, Hallstahammar, 22.11 (Stefan Johansson). 1 sj. Borgby, Hallstahammar, 29.12 (Stefan Johansson).

Kö: Max 12 ex. Östanås, Köping, 1.1-26.12 (Peter Ekelund m.fl.). Max 3 ex. Elund, Köping, 5.1-19.9 (Patrik Rhönnsstad m.fl.). Max 8 ex. Ringvägen 23, Köping, 6.1-13.11 (Kenneth Nordberg m.fl.). 2 ex. Ågårdet, Köping, 13.1 (Hans Klinga). Max 3 ex. Tunadal, Köping, 27.3-24.12 (Staffan Ekelund, Peter Ekelund). 2 ex. Skogsborg, Köping, 29.3 (Kenneth Nordberg, Tina Nordberg). 2 ex. Köping, Köping, 4.4 (Patrik Rhönnsstad). 1 ad. m. sj. Arbmansberg, Köping, 30.5-11.6 (Per Lindh, Daniel Brehmer). Max 4 ex. Köpingsån, Köping, 11.6 (Johan Brenander). Max 3 ex. Sorby, Munktorp, 7-15.7 (Peter Ekelund). Max 2 r. Munktorp 5.8-21.11 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 3 ex. Erikslund, Köping, 25.8 (Göran Nilsson). 1 förbifl. Björden, Köping, 19.10 (Daniel Brehmer).

Ku: 1 ex. Valskog, Björskog, 24.8 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Su: 1 sj. Åsen, Ramnäs, 15-18.5 (Ralf Lundmark).

Sk: 1 ad. r. Riddarhyttan, Skinnskatteberg, 27.2 (Roland Waara). 1 sj. Skinnskatteberg 22-29.4 (Leif Johansson, Sören Björklind).

Li: 1 r. Frövi, Näsby, 7-18.3 (Sven-Ivar Andersson gm. Jan-Erik Malmstigen). 1 ex. födosökande Näsbygatan, Frövi, Näsby, 8.2-18.3 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling). 1 sj. Hinsebergsbron, Frövi, Näsby, 10-24.2 (Sven-Olof Eriksson m.fl.). 1 sj. Hagabergsliden, Lindsberg, 10.8 (Mats Andersson, Ally Andersson).

No: 1 r. Norra Ås, Nora, 13.4 (Leif Fernström, Anders Carlberg). 1 förbifl. Nora, Nora, 23.4 (Håkan Lavebratt).

Hä: 1 r. Grythyttaviken, Grythyttan, 23.5 (Gunde Persson).

Ör: 1 r. Torpa, Ervalla, 28.12 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Markus Rehnberg

Gök *Cuculus canorus*

(-, -, 410 sj., 428 sj.)

Det tidsmässiga uppträdandet inföll i år mellan 30.4 och 7.9. Årets två första gökar noterades vid Hässlö flygplats i Västerås (Marcus Teveborg) samt vid Björkängen i Västerfärnebo (PG Uterfors m.fl.). Totalt bokfördes 428 revirhävande gökar fördelade på Västerås (91), Hallstahammar (14), Köping (34), Kungsör (3), Arboga (01), Sala (46), Surahammar (52), Lindsberg (43), Örebro (2), Nora (33), Norberg (6), Fagersta (27), Skinnskatteberg (40), Ljusnarsberg (4), Ludvika (1) och Hällefors (32). I vissa områden ligger fyndplatserna tätt och det är därmed inte uteslutet att ett visst inslag av dubbelräkning förekommer i materialet. Helt i sin ordning är dock att de sista gökarna tynar efter den första veckan i juli. Årets sista hördes vid Öjesjön i Fläckebo, 8.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). Därefter noterades kringströvande gökar vid ett tjugotal lokaler fram till och med den 7.9, då ett ex. noterades vid Felingen i Ramnäs (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Markus Rehnberg

Berguv *Bubo bubo* - VU/F1

(2 h, 5 h, 12 h, 10 h)

Två säkra häckningar rapporterade från Sala k:n. Därutöver åtta (8) möjliga eller troliga häckningar fördelade på Västerås (1), Köping (2), Sala (1), Surahammar (1), Lindsberg (1), Fagersta och Ljusnarsberg (1) k.r. Övriga observationer:

Vä: 1 ex. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö, 5.10 (Johan Karlsson), 1 ex. Djäkneberget, Västerås, 1.12 (Zsombor Károlyi m.fl.).

No: 1 ex. Kungsgatan, Nora, 30.9 (Håkan Lavebratt).

Roland Thuvander

Hökuggla *Surnia ulula* - F1

(14 ex., 4 ex., 3 ex., 20 ex.).

I likhet med åren innan noterades ovanligt många hökugglor i landskapet under 2014. Alla observationer var i början på året, januari (17), februari (8), mars (2) och april (1). Kommunvis fördelning: Sala (3), Surahammar (2), Lindsberg (2), Norberg (4), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (1), Hällefors (3).

Roland Thuvander

Sparvuggla *Glaucidium passerinum* - F1

(-, 38 h, 77 h, 72 h)

En häckning konstaterad i Lindsbergs kommun. I övrigt 71 revirhävande fåglar fördelade på följande kommuner: Västerås (4), Hallstahammar (4), Köping (1), Sala (3), Surahammar (13), Lindsberg (5), Nora (4), Norberg (3), Fagersta (5), Skinnskatteberg (21), Hällefors (8).

Under hösten (1.8-31.12) rapporterades sammanlagt 72 ex., fördelade på augusti (5), september (15), oktober (11), november (18) och december (23).

Roland Thuvander

Kattuggla *Strix aluco*

(21 H, 31 H, 34 H, 38 H)

Trehundrasextioen (361) lokaler med ropande kattugglor under häckningstid, fördelade sig på följande kommuner: Västerås (54), Hallstahammar (21), Köping (33), Kungsör (4), Arboga (7), Sala (16), Surahammar (29), Lindsberg (35), Örebro (4), Nora (32), Norberg (14), Fagersta (16), Skinnskatteberg (64), Ljusnarsberg (1), Hällefors (33). I 38 fall konstaterades häckning, med följande kommunvisa fördelning: Västerås (4), Hallstahammar (1), Köping (5), Kungsör (1), Arboga (3), Sala (3), Surahammar (3), Lindsberg (6), Nora (6), Norberg (3), Skinnskatteberg (2), Hällefors (1).

Roland Thuvander

Slaguggla *Strix uralensis* - F1

(3 H, 10 H, 10 H, 18 H)

Arton (18) konstaterade häckningar har rapporterats, kommunvis fördelade: Västerås (1), Sala (7), Surahammar (2), Norberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (2), Hällefors (3). Kommunvis fördelning av observerade slagugglor: Västerås (18), Köping (3), Surahammar (8), Sala (30), Lindsberg (2), Norberg (7), Fagersta (2), Skinnskatteberg (11), Ljusnarsberg (2), Hällefors (10). Månadsvis fördelning: januari (4), februari (10), mars (56), april (16), maj (18), juni (6), juli (3), augusti (2), september (2), oktober (2), november (5), december (3).

Roland Thuvander

Lappuggla *Strix nebulosa* - NT/F1

(1 ex., 3 ex., 16 ex., 34 ex.)

(- h, - h, 17 h, 17 h)

Numera hör lappugglan till landskapets regelbundna häckfåglar och det är framför allt i landskapets centrala skogslandskap som arten har sin hemvist. Under året påträffades fem häckningar och observationer som indikerar häckning gjordes vid ytterligare 12 lokaler. Häckningar (H) och troliga häckningar (h) fördelade sig på följande kommuner: Västerås (1 H + 2 h), Köping (0 H + 4 h), Surahammar (0 H + 1 h), Norberg (2 H + 1 h), Fagersta (1 H + 1 h), Skinnskatteberg (0 H + 3 h).

I övrigt noterad vid ytterligare 4 lokaler fördelat på Surahammar (1), Örebro (1), Hällefors (2). Med andra ord ett för senare år normalt uppträdande i landskapet.

Roland Thuvander

Hornuggla *Asio otus*

(32 H, 27 H, 49 H, 79 H)

Sjuttionio (79) häckningar konstaterade, vilka fördelade sig på följande kommuner: Västerås (9), Hallstahammar (3), Köping (2), Kungsör (1), Sala (13), Surahammar (14), Lindsberg (3), Nora (3), Norberg (4), Fagersta (10), Skinnskatteberg (14), Hällefors (3).

Vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12):

Lu: 1 ex. Hörksbyn, Grängesberg, 25.12 (Bertil Rahm).

Roland Thuvander

Jorduggla *Asio flammeus* - F1

(18 FD, 5 FD, 19 FD, 12 FD)

Antalet fågeldagar (12) fördelade per månad: januari (0), februari (1), mars (3), april (3), maj (3), juni (1), juli-september (0), oktober (1), november-december (0). Årets uppträdande involverade 11 ex. vilka fördelade sig enligt följande: Västerås (4), Sala (1), Surahammar (2), Lindsberg (2), Norberg (2). Ingen häckning konstaterad.

*Roland Thuvander***Pärlluggla *Aegolius funereus* - F1**

(52 h, 61 h, 98 h, 187 h)

Nio häckningar har rapporterats från Köping (3), Fagersta (2) och Skinnskattebergs (4) k.r. Dessutom har minst 178 ropande hannar rapporterades från Västerås (8), Hallstahammars (1), Köpings (27), Sala (2), Surahammars (14), Lindsbergs (16), Örebro (1), Nora (14), Norbergs (15), Fagersta (7), Skinnskattebergs (41), Ljusnarsbergs (5), Hällefors (26) och Ludvika (1) k.r.

*Roland Thuvander***Nattskärra *Caprimulgus europaeus* - F1**

(45 ex., 43 ex., 85 ex., 103 ex.)

Det tidsmässiga uppträdandet inföll mellan 17.5 och 25.9. Under året rapporterades minst 89 revirhävande nattskärror med följande kommunvisa fördelning: Västerås (2), Sala (2), Hallstahammar (1), Köping (7), Kungsör (1), Surahammar (21), Lindsberg (17), Nora (6), Norberg (6), Fagersta (10), Skinnskatteberg (12) och Hällefors (4). Koncentrationer med fler än tre revirhävande hanar har rapporterats från flera flocker. Flest inräknades på Valsjöheden i Ramsberg där som mest 10 individer hävdade revir den 31.5 (Johan Andersson, Per Andersson).

Övriga fynd:

Vä: 1 r. Forkesta, Dingtuna, 12.6 (Ulf Carlson).

Ha: 1 honf. r. Fastön, Hallstahammar, 6.9 (Christer Andersson).

Su: 1 ex. Lisjö ängar, Sura, 17.5 (Ralf Lundmark). 1 ex. Magsjömaden, Ramnäs, 29.5 (Ralf Lundmark). 1 r. Ävångskullen, Ramnäs, 5.6 (Inge Larsson). 1 r. St. Källmora, Sura, 25.9 (Mikael Målberg).

Kö: 1 2K+ f Tjurmossen, Odensvi, 11.6 (Gunnar Niklasson).

Sk: 2 förbif. Sillbomossen, Skinnskatteberg, 20.5 (Claes-Göran Carlsson).

Li: 1 r. Svarttjärnsvägen, Ramsberg, 2.6 (Jan-Erik Malmstigen). 1 varn. St. Abborrtjärnmossen, Linds, 4.6 (Hans Norelius). 1 förbif. Reboda, Linds, 28.7 (Björn Wennberg).

No: 1 IK Bröstorp, Nora, 26.8 (Anders Carlberg).

Nb: 1 ex. Nyhyttan, Karbenning, 28-29.7 (Petter Lindholm).

*Markus Rehnberg***Tornseglare *Apus apus* - VU**

En viktig ingrediens i sommarens ljudkuliss är tornseglarnas skrianden. Om årets båda första tornseglare skriade ska vara osagt, men de dök i alla fall upp vid Lagårdssjön i Kolbäck (Daniel Hedenbo) samt vid Norsa i Munktorp (Göran Nilsson) den 10.5. Därefter fylldes förmodligen antalet på ganska raskt och i samband med vårflytten noterades som mest 500 ex. vid Frövisjön i Skultuna, 28.5 (Johan Sandström m.fl.). Motsvarande siffra för höstflytten var 230 str. (S) Gnien i Ramnäs 18.8 (Ralf Lundmark). Årets sista seglare (1 ex.) bokfördes vid Gnien den 9.9 (Mikael Målberg, Rose-Marie Målberg).

*Markus Rehnberg***Kungsfiskare *Alcedo atthis* - VU/F1**

(3 h, 6 h, 4 h, 5 h)

Fortsatt kräftgång för kungsfiskarna i landskapet. I år gjordes femton fynd varav minst fem vid lämpliga häckningslokaler under häckningstid. Samtliga fynd:

Vä: Max 2 ex. Limstabacken vid Trädarön, Irsta, 23-28.4 (Marcus Teveberg m.fl.). 1 förbif. Dyudden, Irsta, 12.5 (Bengt Stridh). 1 ex. Svartån vid Skultuna bruk, Skultuna, 26.7 (Sören Emet). 1 förbif. Svartån vid Skultuna bruk 28.9 (Håkan Lövgren gm Håkan Johansson). 1 ex. Ångkraftverket, Västerås, 2.11-31.12 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ex. Munkängen, Västerås, 28-31.12 (Janne Virking, Richard Lager).

Kö: 1 ex. Hedströmmen vid Kolsva 6.4 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 1 ex. Hedströmmen vid Gråbron, Kolsva, 12.4 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 1 ex. Hedströmmen vid Lersta, Kolsva, 25.5 (Kenneth Nordberg, Tina Nordberg). 1 ex. Hedströmmen vid Fettsta, Kolsva, 1.6 (Lennart Andersson). 1 ex. Hedsrömmen vid Ekebybro, Kolsva, 27.12 (Peter Ekelund).

Ar: 1 ex. Arbogaån vid Nästkrav, Arboga, 18.10 (Ulf Eriksson).

Sa: 1 ex. Öster Gullvalla, Kila, 5.5 (Mikael Larsson).

Su: 1 förbif. Kolbäckån vid Sura bruk, Sura, 19.10 (Ralf Lundmark).

No: 1 r. Hagbyån vid Gyttores reningsdam, Nora, 2.10 (Anders Carlberg).

*Markus Rehnberg***Härfågel *Upupa epops* - RE**

(2 ex., 2 ex., 1 ex., 1 ex.)

Sa: 1 r. Strå, Sala, 7.9 (gm Bengt Ottosson).

*Markus Rehnberg***Göktyta *Jynx torquilla***

(-, 94 ex., 177 ex., 247 ex.)

Nio (9) häckningar fördelade kommunvis: Köping (3), Arboga (2), Surahammar (2), Nora (1), Hällefors (1). Ytterligare har 238 ex. rapporterats under tiden 18.4-1.8 med följande kommunvisa fördelning: Västerås (78), Hallstahammar (14), Köping (11), Kungsör (5), Sala (38), Surahammar (15), Lindsberg (18), Örebro (1), Nora (12), Norberg (3), Fagersta (19), Skinnskatteberg

(8), och Hällefors (16). Ett obestämt antal av dessa rapporter bör vara göktytor som hörts under vårflyttningen.

Roland Thuvander

Gråspett *Picus canus* - F1

(5 ex., 41 ex., 96 ex., 133 ex.)

Ingen konstaterad häckning under året. Dock har trettiofem fynd gjorts under häckningstid (1.4-31.7). Dessa fördelade sig på följande kommuner: Köping (3), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (1), Nora (1), Norberg (7), Fagersta (7), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (2), Hällefors (4).

Under övriga året inräknades 200 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 151) respektive efteråret (31.7-31.12; 49), kommunvis: Köping (14/11), Sala (10/2), Surahammar (5/13), Lindesberg (13/0), Nora (32/2), Norberg (6/0), Fagersta (34/10), Skinnskatteberg (6/2), Ljusnarsberg (2/0), Hällefors (29/9).

Roland Thuvander

Gröngöling *Picus viridis* - NT

(-, 6 H, 11 H, 13 H)

Tretton (13) konstaterade häckningar fördelade kommunvis: Västerås (1), Hallstahammar (3), Köping (2), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (1), Nora (1), Fagersta (1) och Ludvika (1).

Roland Thuvander

Spillkråka *Dryocopus martius* - NT/F1

(-, 5 H, 6 H, 5 H)

Fem (5) konstaterade häckningar har rapporterats från: Köping (1), Nora (1), Norberg (1), och Fagersta (2) kommuner.

Roland Thuvander

Större hackspett *Dendrocopos major*

Ingen särskilt anmärkningsvärd observation rapporterad.

Roland Thuvander

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos* - CR/F1

(5 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)

No: 1 2K m (individmärkt) Nora kommun 27.12 (gm Anders Carlberg)

Denna individ som var färgmärkt fotograferades vid en talmatning i Nora kommun. Denna vitrygg, som ingår i SNF:s och Nordens arks återintroduceringsprogram, hade året innan (år 2013) blivit utsläppt i Klarälvområdet i Värmland. Kanske kan projektet med uppfödda och utsläppta hackspettungar i vårt närområde, leda till att fler vitryggar spiller över till lämpliga lokaler i Västmanland i framtiden.

Anders Carlberg

Mindre hackspett *Dendrocopos minor* - NT

(69 h, 68 h, 101 h, 157 h)

Etthundrafemtiosju (157) lokaler med fynd under häckningstid (1.4-30.6), i tre (3) fall med konstaterad häckning. Fyndens kommunvisa fördelning: Västerås (52), Hallstahammar (4), Köping (9), Sala (33), Surahammar (6), Lindesberg (17), Nora (10), Fagersta (14), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (1), Hällefors (8).

Under övriga året 208 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 123) respektive efteråret (1.7-31.12; 85), kommunvis: Västerås (36/30), Hallstahammar (4/7), Köping (5/3), Kungsör (1/3), Örebro (1/1), Sala (10/4), Surahammar (5/12), Lindesberg (32/4), Nora (11/10), Norberg (0/1), Fagersta (7/7), Skinnskatteberg (4/3), Ljusnarsberg (1/0), Hällefors (6/4).

Roland Thuvander

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* - NT/F1

(1 H, 2 H, 2 H, 4 H)

Fyra häckningar rapporterades från Lindesbergs (1), Nora (1), Skinnskattebergs (1), och Hällefors (1) kr. Fynd under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning har i övrigt rapporterats från 12 lokaler, vilka fördelade sig på Surahammars (1), Lindesbergs (1), Örebro (1), Nora (2), Fagersta (1), Skinnskattebergs (1), Ljusnarsbergs (1) och Hällefors (4) k.r.

Under övriga året 39 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 23) respektive efteråret (1.7-31.12; 16), kommunvis: Hallstahammar (1/1), Sala (1/0), Surahammar (3/4), Lindesberg (0/1), Fagersta (0/1), Skinnskatteberg (15/8), Hällefors (3/1). Merparten av observationerna i Skinnskatteberg är från en välbevakad lokal.

Roland Thuvander

Trädlärlka *Lullula arborea* - F1

(21 h, 24 h, 49 h, 46 h).

Observerad 4.3-5.10. Årets första respektive sista fynd för året:

Vä: 1 ex. Paradiset, V.-Barkarö, 5.10 (Zsombor Károlyi).

Ha: 1 ex. Golfbanan, Mölntorp, Kolbäck, 4.3 (Ulf Carlson).

Fyrtiosex (46) fynd som indikerar häckning har rapporterats enligt följande, kommunvis fördelade: Västerås (12), Hallstahammar (2), Köping (2), Arboga (1), Sala (8), Surahammar (11), Lindesberg (5), Nora (4), Fagersta (1). För övrigt gjordes fynd av sammanlagt 19 ex. under sträcktider, månadsvis fördelade: mars (12), april (3), september (2), oktober (2).

Roland Thuvander

Sånglärlka *Alauda arvensis* - NT

Observerades 17.2-11.10. Storsamlingar och höga sträcksummor (minst 50 ex.):

Vä: 100 ex. Bocksjön, Tortuna, 30.9 (Zsombor Károlyi, Bjarne Eriksson). 65 str. (S) Blacken, Rytterne, 10.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg). 82 str. (SV) Frövisjön, Skultuna, 11.10 (Magnus Eriksson).

Ha: 50 ex. Rallsta, Berg, 8.3 (Daniel Hedenbo, Per Hedenbo). 117 ex. Årby, Hallstahammar, 20.3 (Stefan Johansson).

Kö: 70 ex. Husta, Köping, 13.9 (Peter Ekelund).

Ar: 150 ex. Viby storäng, Arboga, 5.10 (Lars Karlsson m.fl.).

Su: 50 ex. Storängen, Ramnäs, 23.3 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 119 str. (S) Gnien, Ramnäs, 23.9 (Ralf Lundmark).

Li: 100 str. (N) Mon, Finnåkerssjön, Fellingsbro, 1.3 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling). 50 ex. Sjömosjön, Fellingsbro, 5.10 (Johan Andersson).

No: 60 ex. Bergsmanshyttan, Nora, 26.2 (Anders Carlberg). 100 ex. Bergsmanshyttan 6.3 (Claes Dyst).

Nb: 80 ex. Labodasjön, Karbenning, 7.3 (Torbjörn Jansson).

Roland Thuvander

Berglärka *Eremophila alpestris* - VU

(1 ex., 2 ex., 1 ex., 1 ex.)

No: 1 ad. Trångbobot, Nora, 31.10-1.11 (Håkan Lavebratt m.fl.).

Första fyndet i Nora kommun.

Roland Thuvander

Backsvala *Riparia riparia* - NT

(- H, 594 H, 102 H, 40 H)

Årets första backsvalor (5 ex.) noterades vid Fläcksjön i Fläckebo 30.4 (Lennart Wahlén m.fl.) och årets sista (1 ex.) noterades vid Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne 3.9 (Lars Ström).

Häckningar har rapporterats från fem (5) lokaler med sammanlagt ca 40 häckningar. Dessa fördelade sig enligt följande: Västerås (1 lokal/10 bohål), Sala (3/18), Lindesberg (1/12).

Kanske föreligger bristande rapportering av antalet häckningar men de rapporter som finns visar på en fortsatt mycket stor minskning i landskapet och om trenden fortsätter troligtvis borta som häckfågel i landskapet om några år.

Roland Thuvander

Ladusvala *Hirundo rustica*

Årets första respektive sista fynd: för året:

Vä: 2 ex. Dyudden, Irsta, 13.4 (Bengt Stridh).

Su: 2 str. (S) Gnien, Ramnäs, 4.10 (Ralf Lundmark).

Större (minst 500 ex.) ansamlingar rapporterade under året:

Vä: 1000 ex. Frövisjön, Skultuna, 22.8 (Pontus Lindberg). 4000 ex. Asköviken, V.-Barkarö, 9.9 (Robert Ekberg).

Ha: 500 str. (N) Klovstenen, Kolbäck, 4.5 (Ulf Carlsson).

Su: 500 ex. Gnien, Ramnäs, 23.8 (Mikael Mälberg,

Rose-Marie Mälberg). 530 str. (S) Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 9.9 (Ralf Lundmark).

No: 500 ex. Stensnäs, Nora, 2-3.9 (Håkan Lavebratt m.fl.).

Roland Thuvander

Hussvala *Delichon urbicum* - VU

Observerad 19.4-5.11. Årets första respektive sista hussvala noterades båda i Västerås: 1 ex. Frövisjön, Skultuna, 19.4 (Markus Rehnberg) samt 1 ex. Erikslund, Västerås, 5.11 (Johan Karlsson). Novemberfynd är mycket ovanligt i Västmanland och kanske det första av sitt slag i landskapet. Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 50 ex. Frövisjön, Skultuna, 11-12.5 (Inge Larsson, Jan Hellstrand). 54 ex. bobygge Björnöbron, Västerås, 22.5 (Martin Tjernberg). 50 ex. Frövisjön 28.5 (Thomas Hultquist m.fl.). 150 ex. Frövisjön 20.8 (Markus Rehnberg).

Su: 50 ex. Gnien, Ramnäs, 23.8 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Li: 50 ex. Ullersättersviken, Hagaberg, Frövi, Näsby, 13.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Roland Thuvander

Trädpiplärka *Anthus trivialis*

Observerad 18.4-23.9. Årets första respektive sista fynd för året:

Ha: 1 ex. Säterhagen, Berg, 18.4 (Daniel Hedenbo).

Su: 2 str. (S) Gnien, Ramnäs, 23.9 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Ängsplärka *Anthus pratensis* - NT

Observerad 6.3-5.11.

Årets första respektive sista fynd för året:

Ha: 4 ex. Bolunda, Kolbäck, 6.3 (Christer Andersson, Bengt Hultin).

Su: 1 str. (S) Gnien, Ramnäs, 5.11 (Ralf Lundmark).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Ha: 200 ex. Stora Sumpen, Kolbäck, 26.9 (Ralf Lundmark).

Su: 350 ex. Västersjön, Sura, 3.5 (Ralf Lundmark). 300 ex. Storängen, Ramnäs, 3.5 (Ralf Lundmark).

463 str. (S) Gnien, Ramnäs, 23.9 (Ralf Lundmark). 400 ex. Gnien 24.9 (Ralf Lundmark). 350 ex. Gnien 26.9 (Ralf Lundmark). 321 str. (S) Högbymaden, Gnien, Ramnäs, (Ralf Lundmark).

Fa: 300 ex. Västanfors, 20.4 (Sören Emet, Jan Hellström, Jan Lejdelin).

Roland Thuvander

Rödstrupig pipplärka *Anthus cervinus* - VU/F1

(22 FD, 35 FD, 33 FD, 70 FD)

Inget värfynd (3, 3, 0, 0) har rapporterats. Det blev i stället under höstflytten som årets båda första respektive sista fynd gjordes:

Su: 1 ex. Högbybaden, Gnien, Ramnäs, 22.9 (Ralf Lundmark).

Hä: 1 ex. Högborn, Grythyttan, 9.8 (Nils Hultman).

Sammanlagt 70 fågeldagar under hösten (9.8-22.9) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (15), Hallstahammar (5), Kungsör (1), Sala (1), Surahammar (18), Lindesberg (3), Nora (14), Fagersta (7), Hällefors (6).

Roland Thuvander

Skärpiplärka *Anthus petrosus*

(8 FD, 8 FD, 10 FD, 12 FD)

Vä: 1 r. Svinskär, Rytterne, 24.9 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 ex. Hungershall, Munktorp, 13.10 (Ralf Lundmark). 2 ex. Rågsäcken, Munktorp, 13.10 (Ralf Lundmark).

Su: 1 ex. Högbybaden, Gnien, Ramnäs, 3.4 (Ralf Lundmark). 1 ex. Nystrand, Sura, 20.10 (Ralf Lundmark).

Li: 1 ex. Morskoga, Ramsberg, 31.3 (Johan Månsson, Mikael Åkesson). 4 ex. Varingen, Näsby, 4.10 (Lennart Sandberg, Andreas Sandberg).

No: 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora, 13.3 (Anders Carlberg).

Roland Thuvander

Gulärla *Motacilla flava*

(-, -, 36 h, 34 h).

Observerad 25.4-27.9 där det första respektive sista datumet står för fynd (1 ex. vardera) gjorda vid Lövsta-pumpen, Asköviken i Dingtuna (Niclas Lignell) samt vid Sandholmarna i Kolbäck (Per Hedenbo, Lena Hedenbo).

Tjugonio (29) häckningar, eller troliga häckningar, har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (12), Hallstahammar (1), Köping (4), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (8), Lindesberg (1).

Större (minst 200 ex.) ansamlingar och sträcksummer:

Ha: 600 str. (S) Strömsvik, Kolbäck, 24.8 (Ulf Carlsson). 200 ex. Strömsvik, Kolbäck, 24.8 (Ulf Carlsson).

Kö: 200 ex. Norsa, Munktorp, 18.8 (Staffan Ekelund).

Su: 250 ex. Gnien, Ramnäs, 18.8 (Ralf Lundmark). 200 str. (S) Näs, Fläckebo, 21.8 (Berndt Söderlund). 228 str. (S) Gnien, Ramnäs, 25.8 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Forsärila *Motacilla cinerea*

(1 h, 8 h, 64 h, 87h)

Observerad 16.1-26.10.

Två vinterfynd:

Vä: 1 ex. Notudden, Västerås, 16.1 (Jan Dahlbäck).

Li: 1 ex. Museet, Frövifors, Näsby, 14.2 (Bo Dahlström).

Första vår- respektive höstfyndet gjordes båda i Nora:

No: 1 ex. Dalhem, Pershyttan, Nora, 7.3 (Erik Marcusson). 1 ex. Hammarbyån vid Hyttfallet, Nora, 26.10 (Anders Carlberg).

Åttiosju (87) häckningar, eller troliga häckningar, rapporterade, kommunvis fördelade: Västerås (7), Hallstahammar (6), Köping (10), Arboga (1), Sala (6), Surahammar (3), Lindesberg (16), Nora (14), Norberg (1), Fagersta (4), Skinnskatteberg (8), Ljusnarsberg (3), Hällefors (8).

Roland Thuvander

Sädesärila *Motacilla alba*

Årets första fynd:

Fa: 1 ex. Västanfors båthamn, Västanfors, 14.3 (Leif Lejdelin).

Vinterfynd (1.11-31.12)

Vä: 1 ex. Östra hamnen, Västerås, 2.11 (Anders Dahllöv). 1 ex. Lögarängen, Västerås, 2-11.11 (Anders Dahllöv m.fl.). 1 ex. Lillåudden, Västerås, 7.11 (Zsombor Károlyi). 1 ex. Dyvikskvarn, Ängsö, 23-25.11 (Robert Ekberg). 1 ex. Skuthällan, Ängsö, 27.11 (Henry Hedlund, Robert Ekberg). 1 ex. Hemdal, Västerås, 15.12 (Benjamin Rodling). 1 ex. Färjkajen, Västerås, 17-19.12 (Lillebror Hammarström, Zsombor Károlyi). 1 ex. Gryta soptipp, Västerås, 19.12 (Zsombor Károlyi).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar och sträcksummer:

Vä: 60 ex. Rudö, Rytterne, 2.4 (Robert Ekberg). 60 ex. Trådarängarna, Irsta, 9.4 (Nils Arvidsson). 95 str. (S) Hässlö flygplats, Västerås, 24.8 (Marcus Teveborg). 70 r. Hässlö flygplats 24.8 (Marcus Teveborg).

Ha: 75 ex. Storängen, Kolbäck, 6.4 (Ulf Carlsson). 50 ex. Bultenområdet, Hallstahammar, 22.8 (Per Hedenbo, Lena Hedenbo).

Su: 70 str. (N) Gnien, Ramnäs, 10.4 (Ralf Lundmark). 50 ex. Fiskartorp, Sura, 18.4 (Tom Sävström). 60 ex. Högbybaden, Gnien, Ramnäs, 24.8 (Ralf Lundmark, Hanna Lundmark). 93 str. (S) Högbybaden, Gnien, 9.9 (Ralf Lundmark). 54 ex. Högbybaden, Gnien, 20.9 (Ralf Lundmark).

No: 50 ex. Södra Ås, Nora, 9.9 (Anders Carlberg).

Roland Thuvander

Sidensvans *Bombicilla garrulus*

Antal dagar med minst 50 ex. (FD50) rapporterade, fördelat per månad: januari (9), februari (11), mars (1), april (1), maj-september (0), oktober (12), november (25), december (27).

Sista vårfyndet:

Fa: 3 ex. Västervåla kyrka, Västervåla, 3.5 (Staffan Liljeqvist).

Första höstfyndet:

Fa: 2 ex. Ombenning, Västervåla, 8.10 (Staffan Liljeqvist).

Större (minst 250 ex.) ansamlingar:

Vä: 300 ex. Södra Björnö, Västerås, 2.3 (Mona Löfgren, Lennart Eriksson [Ramnäs]). 300 ex.

Blåbandsbacken, Rytterne, 4.3 (Leif Carlsson). 300 ex. Gröna bron, Rytterne, 4.3 (Leif Carlsson). 700 ex. Kroneksbacken, Rytterne, 4.3 (Leif Carlsson). 300 ex. Rudö, Rytterne, 6.3 (Lennart Eriksson m.fl.). 250 ex. Södra Björnö 15.3 (Anders Dahllöv). 250 ex. Rudö 22.3 (Pontus Lindberg). 270 ex. Tunbytorp, Västerås, 15.11 (Mats Magnussen). 500 ex. Nordanby, Västerås, 1.12 (Bernt Larsson). 250 ex. Skälby, Västerås, 2.12 (Inger Hedlund, Henry Hedlund). 500 ex. Stallhagen, Västerås, 8.12 (Janne Virking, Gunilla Virking). 300 ex. Jakobsberg, Västerås, 22.12 (Bo Askerin). 300 ex. Nordanby 25.12 (Bernt Larsson). 250 ex. Ormberget, Västerås, 29.12 (Torbjörn Hegedüs).

Ha: 300 ex. Tunagärde, Hallstahammar, 3.11 (Ulf Carlsson). 350 ex. Barnängen, Hallstahammar, 9.11 (Daniel Hedenbo).

Su: 300 ex. Surahammar, Sura, 3.11 (Tom Sävström).

Li: 600 ex. Hagabergsliden, Linde, 1.11 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Fa: 300 ex. Uddnäs, Västanfors, 1.11 (Pentti Korhonen). 350 ex. Uddnäs 8.11 (Bo Persson).

Roland Thuvander

Strömstare *Cinclus cinclus*

(3 h, 5 h, 13 h, 11 h)

Elva (11) häckningar, eller troliga häckningar, har rapporterats från: Hallstahammar (1), Surahammar (1), Lindesberg (1), (Nora (4), Norberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Hällefors (1).

Roland Thuvander

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

Åttiosex (86) fåglar har rapporterats under vintermånaderna (januari 22, februari 23, december 41), med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Västerås (5, 6, 16), Hallstahammar (2, 1, 4), Köping (3, 2, 2), Kungsör (0, 1, 0), Arboga (0, 1, 0), Surahammar (1, 2, 11), Lindesberg (4, 2, 2), Nora (4, 10, 5), Fagersta (2, 1, 1), Hällefors (1, 0, 0).

Roland Thuvander

Järnsparv *Prunella modularis*

Observerad 7.1-30.12.

Vinterfynd:

Ha: 1 ex. Strömsholm, Kolbäck, 7.1 (Ralf Lundmark).

No: 1 ex. Södra Ås, Nora, 30.12 (Anders Carlberg).

Första vårfyndet:

Sk: 1 ex. Sundsbrotorp, Hed, 22.3 (Claes-Göran Carlsson).

Sista höstfyndet:

Su: 1 ex. Sägdammen, Ramnäs, 3.11 (Ralf Lundmark).

Stor ansamling:

Su: 17 str. (S) Högbymaden, Gnien, Ramnäs, 9.9 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Rödhake *Erithacus rubecula*

Vinterfynd (1.1-28.2) Kommunvis fördelade enligt följande:

Vä: 1 ex. Långholms brygga, Ängsö, 2.2 (Robert Ekberg). 1 ex. Dyudden, Irsta, 1-19.1 och 8-22.2 (Bengt Stridh). 1 ex. Norra Malmaberg, Västerås, 20.2 (Robert Ekberg). 1 ex. Hökåsen, Hubbo, 18.1 (Stefan Karlsson). 1 ex. Almeland, Västerås, 1-4.1 (Nils-Olof Jerling m.fl.). 1 ex. Stohagen, Västerås, 5.1 (Niclas Lignell).

Ha: 1 ex. Ärby, Hallstahammar, 11.1 (Kaj Engberg, Ulf Öhländer). 1 ex. Barnängen, Hallstahammar, 27.2 (Daniel Hedenbo).

Su: 1 ex. Stenbovägen, Surahammar, Sura, 27.2 (Tom och Gunnell Sävström). 1 ex. Torgvägen, Ramnäs, 28.2 (Ralf Lundmark).

Li: 1 ex. Hagabergsliden, Linde, 4.1 (Mats och Ally Andersson). 1 ex. Fanhyttan, Linde, 12.1 (Klas Holmqvist).

No: 1 ex. Kungsgatan, Nora, 25.2 (Håkan Lavebratt). 1 ex. Järnboås villaområde, Järnboås, 9-23.1 (Kjell Store).

Fa: 1 ex. Floda, Ängelsberg, Västervåla, 13-23.1 och 3-14.2 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 ex. Brandbo, Västanfors, 13.1 (Roland Narfström).

Hä: 1 ex. Hammargatan, Grythyttan, 22.2 (Gunde Persson, Gunilla Steinman). 1 ex. Saxhyttan, Grythyttan, 27.2 (Anders Johansson).

Vinterfynd (1-31.12):

Vä: 1 ex. Mårtenshamn, Kärrbo, 9-27.12 (Jan-Erik Lundström). 1 ex. Dyudden, Irsta, 11-31.12 (Bengt Stridh). 1 ex. Hässlö, Västerås, 27.12 (Gunnar Lignell). 1 ex. Hökåsen, Hubbo, 11.12 (Stefan Karlsson). 1 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 13.12 (Lars Ström). 1 ex. Stallhagen, Västerås, 18-22.12 (Janne Virking, Bo Askerin). 1 ex. Lögarängen, Västerås, 25-28.12 (Mats Magnussen, Bo Askerin). 1 ex. Billsta, Västerås, 6.12 (Jesper Andersson, Henrik Hamrefors).

Ha: 1 ex. Herrskogen, Kolbäck, 6.12 (Christer Andersson, Catarina Pettersson). 1 ex. Vänsta, Kolbäck, 2-29.12 (Leo Ivonén).

Kö: 1 ex. Gamla stan, Köping, 7-28.12 (Daniel Brehmer).

No: 1 ex. Dalsta, Nora, 2-31.12 (Berit Ragné). 1 ex. Ås, Nora, 27.12 (Anders Carlberg).

Hela 18 rödhakar har rapporterats mellan 1.1-28.2 och 13 rödhakar under december månad. Det är fler övervintrande rödhakar än de flesta år.

Anders Carlberg

Näktergal *Luscinia luscinia*

Sena fynd (efter 15.8):

Ku: 1 r. Barkarövik, K. Barkarö, 31.8 (Patrik Rhönnstad).

I övrigt rapporterad mellan 1.5-9.7. Höga tätheter:

Vä: 30 sj. Barkarö, V.-Barkarö, 18.5 (Mats Magnussen). 18 sj. Hässlö, Västerås, 13.5 (Marcus Teveborg).

Anders Carlberg

Blåhake *Luscinia svecica* - F1

Vår- och sommarfynd (3 ex., 3 ex., 2 ex., 4 ex.):

Fa: 1 r. Västanfors kyrka, Västanfors, 9.5 (Pentti Korhonen). 1 r. Backgården, Västanfors, 13.5 (Jan Hellström).

Hä: 1 m r. Björskogsnäs, Grythyttan, 3.5 (Gunde Persson). 1 m r. Älgviken, Grythyttan, 14.5 (Carl Magnus Svahn).

Samtliga höstfynd gjordes inom tidsramen 16.8-21.9.

Anders Carlberg

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros* - NT

(4 h, 2 h, 6 h, 8 h)

Sex (6) konstaterade häckningar har rapporterats enligt följande:

Kö: 1 pull. Invarit, Köpings hamn, Köping, 4.7 (Lise-Lotte Norin, Einar Marklund).

Li: 2 kullar Frövifors, Näsby, (Mats Andersson).

Fa: 1 f besöker bo Semla, Västanfors, 31.5 (Jan Hellström). 2 pull. FSAB, Fagersta, Västanfors, 15.7 (Pentti Korhonen, Bo Persson).

Hä: 1 pull. Ovako, Hällefors, 22.7 (Gunde Persson, Gunilla Steinman m.fl.).

Två (2) troliga häckningar har rapporterats:

Nb: 1 m bobygge Spännarhyttan, Norberg, 18.4 (Torbjörn Jansson).

Fa: 1 par bobygge Rudgruvan, Västanfors, 19-27.4 (Sören Emet m.fl.).

Övriga fynd:

Vä: 1 ex. Askö, V.-Barkarö, 19.3 (Esbjörn Nordlund). Max 2 2K m sj. + 2 honf. Munkängen, Västerås, 14.4-30.6 (Pentti Tatti m.fl.). 1 sj. m Oljehamnen, Västerås, 2.5 (Niclas Lignell). 1 ex. Kraftvärmeverket, Västerås, 22.6 (Henry och Inger Hedlund). 1 ad. m Saltängen, Västerås, 23.9 (Kjell Pålsson). 1 ad. m Munkängen, Västerås, 24.9 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 3 ex (1 ad m +2 honf.) Notudden, Västerås, 12.10 (Johan Karlsson).

Ha: 1 ad. m sj. Handbacken, Hallstahammar, 22-23.5 (Per Eriksson, Stefan Johansson). 1 f Strömsholm, Kolbäck, 4.5 (Ulf Carlsson). 1 ad. m Industrigatan, Hallstahammar, 1.7 (Daniel Hedenbo).

Kö: 1 m sj. Norsa, Munktorp, 3.5 (Claes-Göran Carlsson m.fl.).

Sa: 1 m sj. Bergmangatan, Sala, 28.5-10.6 (Kalle Källebrink m.fl.).

Su: 1 f Sörby, Ramnäs, 7.4 (Ralf Lundmark). 1 m Virsbo, Ramnäs, 26.4 (Inge Larsson). 2 1K Sörby, Ramnäs, 19.9 (Mikael och Rose-Marie Mälberg). 1 honf. Sura bruk, Sura, 19.10 (Ralf Lundmark).

Li: 1 m Fridhem, Ullersätter, Näsby, 3.5 (Lars Magnusson). 1 ad. m Stråssa, Ramsberg, 21.6 (Mats Andersson m.fl.).

Fa: 1 honf. Rudgruvan, Västanfors, 18.10 (Pentti Korhonen). 1 ex. Uddnäs, Västanfors, 10.9 (Thomas Österholm). 2 honf. FSAB, Fagersta, Västanfors, fram till 22.10 (Pentti Korhonen).

Hä: 1 m Vangsviken, Grythyttan, 22.8 (Jonny Kvist).

Anders Carlberg

Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*

(-, 20 H, 10 H, 9 H)

Nio (9) konstaterade häckningar från följande kommuner: Västerås (3), Sala (1), Nora (3), Fagersta (2).

Årets första rödstjärt:

Sk: 1 ex. Uttersberg, Skinnskatteberg, 18.4 (Claes-Göran Carlsson).

Sedan följer nitton fynd mellan 25-30.4.

Inget fynd efter 1.10 föreligger. Den sista rapporten rör en honfärgad fågel vid Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö den 28.9 (Torbjörn Hegedüs).

Anders Carlberg

Buskskvätta *Saxicola rubetra* - NT

Årets första buskskvätta:

Vä: 1 m Munkängen, Västerås, 21.4 (Niclas Lignell).

Sedan dröjde det fem dagar innan nästa buskskvätta observerades. Totalt finns över 30 fynd av arten rapporterad under den sista aprilveckan, då arten blev allmän

på lämpliga lokaler.

Årets sista buskskvätta:

Su: 1 ex. Gnien, Ramnäs, 18.9 (Sven Bågesund).

Anders Carlberg

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*

Säkra eller troliga häckningar har rapporterats från sju (7) olika platser.

Årets första stenskvätta:

Vä: 1 honf. Lilla Ängesta, Tortuna, 1.4 (Arvid Landgren).

De nio övriga observationerna fram till 15.4 enligt följande:

Vä: 1 honf. Stora Utön, Ängsö, 5.4 (Johan Karlsson, Niclas Lignell). 1 m Aftonvardshällarna, Ängsö, 12.4 (Joachim Karlsson). 1 m Lundby, Västerås, 12.4 (Torbjörn Hegedüs). 1 m Munkängen, Västerås, 15.4 (Johan Brenander, Thomas Strid).

Ha: 1 m Storängen, Kolbäck, 11.4 (Ulf Carlsson).

Sa: 1 ex. Stjärnberg, Möklinta, 13.4 (Owe Andersson, Maud Andersson).

Ku: 1 m Spikskär, Björskog, 5.4 (Patrik Rhönnsstad).

Fa: 1 m Brandbo, Västanfors, 11.4 (Bo Persson). 1 ex. Åvestbo, Västanfors, 13.4 (Jan Lejdelin, Leif Lejdelin).

Fem sena fynd (fr.o.m. 1.10):

Vä: 2 ex. Gryta soptipp, Västerås, 4.10 (Zsombor Károlyi). 1 1K Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 11.10 (Johan Brenander).

Su: 1 honf. Gnien, Ramnäs, 3-4.10 (Ralf Lundmark). Och möjligen samma individ på samma plats 8.10 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Och årets sista observation:

No: 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora, 30.10 (Claes Dyst).

Anders Carlberg

Ringtrast *Turdus torquatus*

(17 FD, 25 FD, 31 FD, 43 FD)

Tjugoåtta (28) fynd av 33 rastande fåglar. Vårfynden gjordes under perioden 6.4-8.5. Dessutom gjordes ett sommarfynd i juni, tre höstfynd: ett i oktober och två i november samt ett vinterfynd i december.

Vårfynd:

Vä: Max 1 m + 1 f r. Talltorp, Västerås, 15-19.4 (Johan

Brenander m.fl.). 1 m + 1 f r. Lövudden, Västerås, 1-3.5 samt 4.5 då endast honan noterades (Richard Lager m.fl.). 1 f Lövudden, Västerås, 8.5 (Lars Dahlberg). 1 ad. f Hässlö, Västerås, 6.5 (Marcus Teveborg).

Sa: 1 m Hällby, Västerfärnebo, 10.4 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 1 m Månsbo, Fläckebo, 29.4 (Ralf Lundmark). 1 m Rullsbo, Västerfärnebo, 3.5 (Jan Fahlström).

Su: 1 m Turkiesjön, Ramnäs, 9.4 (Ralf Lundmark). 1 m Lisjö, Sura, 10.4 (Ralf Lundmark).

No: 1 m Sjölundsvik, Nora, 14.4 (Anders Carlberg). 1 f Södra Ås, Nora, 26.4 (Anders Carlberg). 1 m Dalsta, Nora, 5.5 (Berit Ragné). 1 m Södra Ås 7-8.5 (Anders Carlberg). 2 ff Södra Ås 7.5 (Anders Carlberg).

Fa: 1 m Hedkärra, Västanfors, 18.4 (Sören Emet, Jan Hellström). 1 m Per-Ols, Fagersta, Västanfors, 19.4 (Jan Hellström m.fl.). 1 m r. Hedkärra, Västanfors, 20.4 (Jan Lejdelin). 2 mm +1 f Backgården, Västanfors, 1.5 (Jan Hellström m.fl.).

Lu: 1 m Hörksbyn, Grängesberg, 1.5 (Bertil Rahm). 1 honf Höjtjärn, 3.5 (Bertil Rahm).

Hä: 1 ex. Saxhyttan, Grythyttan, 7.4 (Anders Johansson). 1 ex. Bredsjö, Hjulsjö, 11.4 (Maria Flykt, Jan Larsson). 1 m Kronhagsvägen, Hällefors, 17.4 (Nils Hultman).

Sommarfynd:

Kö: 1 ex. r. Orsta, Kolsva, 13.6 (Tina och Kenneth Nordberg).

Höstfynd:

Kö: 1 m r. Sundänge, Kolsva, 2.11 (Lillebror och Gunilla Hammarström).

Su: 1 f r. Blåbärsvägen, Sura, 20.10 (Mikael Mälberg). 1 1K m r. Sura skans, Sura, 2.11 (Ralf Lundmark).

Vinterfynd:

Vä: 1 ad. m. r. Talltorp, Västerås, 25.12 (Kjetil Jensen).

Totalt sågs det fler ringtrastar i Västmanland år 2014, än något av de tio senaste åren.

Anders Carlberg

Koltrast *Turdus merula*

Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar eller andra anmärkningsvärda fynd av arten rapporterade.

Anders Carlberg

Björktrast *Turdus pilaris*

Från förråret finns rapporter om större (minst 200 ex.) ansamlingar från följande lokal:

Vä: ca 200 ex. r. Gäddeholm, Irsta, 4.1 (Torbjörn Hegedüs).

Från efteråret finns rapporter om större (minst 200 ex.) ansamlingar från sammanlagt 27 tillfällen. Här nämns ansamlingar med minst 1000 trastar:

Su: Gnien, Ramnäs; 3000 ex. r. 21.10, 1150 ex. str. (S) 23.10 samt 1080 ex. str. (S) 5.11 (Ralf Lundmark).

Anders Carlberg

Taltrast *Turdus philomelos*

En mild marsmånad medförde att rekordmånga tidiga fynd (t.o.m. 31.3) gjordes. Sammanlagt hela 66 fynd av 96 fåglar.

Årets första taltrast blev:

Vä: 1 ex. Hässlö flygplats, Västerås, 21.3 (Marcus Teveborg).

Sena fynd (f. o. m. 1.11):

Su: 1 ex. Gnien, Ramnäs, 2.11 (Ralf Lundmark).

No: 1 ex. Södra Ås, Nora, 1.11 (Anders Carlberg). 1 ex. Gyttorps reningsdamm, Nora, 19.11 (Peter Bernövall).

Anders Carlberg

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Tidiga fynd (t.o.m. 31.3):

Vä: 1 ex. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö, 21.3 (Torbjörn Hegedüs).

Sa: 1 ex. Kvarsta, Sala, 21.3 (Niklas Eriksson).

År 2014 rapporterades de första rödvingetrastarna den 21.3, se ovan. Under de återstående dagarna i mars finns ytterligare 94 rapporter. Det fanns alltså ovanligt gott om rödvingar i landskapet innan april månads början.

Vinterfynd:

Vä: 1 ex. Steneborg, V.-Barkarö, 28.12 (Richard Lager).

Kö: 1 ex. Gamla stan, Köping, 29.12 (Peter Ekelund).

Su: 1 ex. Suralussen, Sura, 1.12 (Ralf Lundmark).

1 ex. Kättingparken, Åliden, Ramnäs, 15.12 (Ralf Lundmark). 1 ex. Stenbryggan, Kolbäcksan, Ramnäs, 21-25.12 (Ralf Lundmark).

Större (minst 200 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Su: 400 ex. Gnien, Ramnäs, 21.10 (Ralf Lundmark).

400 ex. Sura skans, Sura, 20.10 (Ralf Lundmark). 400

ex. Ramnäs, Ramnäs, 15.10 (Ralf Lundmark). 310 ex. str. (S) Gnien 23.1 (Ralf Lundmark).

Lu: 250 ex. r. Hörksbyn, 22.10 (Bertil Rahm).

Anders Carlberg

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

Vinterfynd (1.1-29.2) om sammanlagt 109 ex. finns rapporterade. Antalet rapporterade individer fördelade sig delområdesvis enligt följande:

Vä: Västerås (25), V.-Barkarö (21), Rytterne (55).

Su: Sura (2).

Ku: K. Barkarö (4).

Li: Fellingsbro (2).

I december rapporterades 31 dubbeltrastar, alla från Västerås kommun, enligt följande:

Vä: Irsta (1), Västerås (17), V.-Barkarö (4), Rytterne (9).

Det övervintrade rekord-

många dubbeltrastar under förvintern. Milt väder och god tillgång på mistelbär är den troliga orsaken till det.

Anders Carlberg

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

(-, 143 ex., 176 ex., 126 ex.)

Observerad 6.5-6.8. Sammanlagt 126 sjungande individer under häckningstid, fördelade på följande kommuner: Västerås (46), Hallstahammar (19), Köping (10), Kungsör (6), Sala (11), Surahammar (5), Lindesberg (22), Nora (1), Norberg (2), Fagersta (4).

Årets antal är marginellt högre än förra årets bottennotering.

Thomas Pettersson

Flodsångare *Locustella fluviatilis* - NT

(17 ex., 15 ex., 16 ex., 27 ex.)

Sammanlagt rapporterades 27 sjungande fåglar 25.5-24.7, kommunvis fördelade: Västerås (5), Hallstahammar (3), Köping (1), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (3), Nora (2), Fagersta (5), Skinnkatteberg (1), Hällefors (2). Sent på året sjungande:

Vä: 1 sj. Hässlö, Västerås, 24.7 (Niklas Holmström, Mona Löfgren).

Årssumman är hög, den tredje högsta de senaste tjugo åren, men ändå avsevärt lägre än de exceptionellt höga antalen 2012 (40) och 2013 (75).

Thomas Pettersson

Vassångare *Locustella luscinioides* - NT

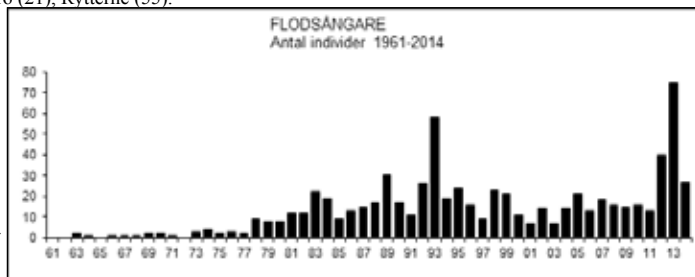
(1 ex, 1 ex., 1 ex., 5 ex.)

Vä: 1 sj. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 29.4-6.6 (Lars Ström m.fl.). 1 sj. Björnöbron, Västerås, 5-15.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 sj. Halsen, Södra Björnö, Västerås, 5-11.5 (Fredrik Engström m.fl.). 1 sj. Hässlösundet, Irsta, 1.6 (Markus Rehnberg). 1 sj. Österängen, Tidö-Lindö, 21.7-9.8 (Lars Ström).

Su: 1 sj. Västersjön, Sura, 16-17.5 (Ralf Lundmark).

Femte året i följd med fynd i landskapet och tredje året i följd med fynd vid Hässlösundet. Årssumman är den högsta genom tiderna.

Thomas Pettersson

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*

Observerad (20.4) 26.4-13.9. Ett mycket tidigt fynd:

Vä: 3 sj. Trådarängarna, Irsta, 20.4 (Jan Bergman).

Nästa fynd dröjde till 26.4, men därifrån droppade fynden in dagligen.

Thomas Pettersson

Busksångare *Acrocephalus dumetorum* - NT

(3 ex., 3 ex., 6 ex., 7 ex.)

Vä: 1 sj. Ekeborg, Västerås, 24-25.5 (Johan Karlsson m.fl.). 1 sj. Lillån vid Dräggesta, Tortuna, 14-15.6 (Markus Rehnberg).

Ha: 1 sj. Häggsholmen, Kolbäck, 29.5-17.6 (Stefan Johansson m.fl.).

Ar: 1 sj. Viby, Arboga, 6.6 (Ulf Eriksson).

Sa: 1 sj. Sand, Västerfärnebo, 18.6 (Kalle Källebrink).

Su: 1 sj. Turkiesjön, Ramnäs, 29.5-1.6 (Ralf Lundmark).

Li: 1 sj. Frövifors, Näsby, 2.6 (Mats Andersson).

Efter ett par mycket goda år 2012 (14 ex.) och 2013 (13 ex.) är årets summa mer genomsnittlig för den senaste tjugoårsperioden. Det kan också anmärkas att tre av årets individer upptäcktes före 1 juni, vilket är ovanligt.

Thomas Pettersson

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

(53 ex., 39 ex., 78 ex., 68 ex.)

Observerad 14.5-27.7. Antalet individer, det stora flertalet sjungande, fördelades på följande kommuner: Västerås (15), Hallstahammar (11), Köping (3), Kungsör (1), Arboga (3), Sala (3), Surahammar (2), Lindesberg (10), Nora (7), Norberg (1), Fagersta (2), Skinnskatteberg (5), Ludvika (2), Hällefors (3). En konstaterad häckning rapporterades:

Fa: 1 (föda åt ungar) Semla, Västanfors, 18.6-27.7 (Pentti Korhonen m.fl.).

Thomas Pettersson

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*

Observerad 27.4-21.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterats.

Thomas Pettersson

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* - NT

(16 ex., 14 ex., 13 ex., 12 ex.)

Vä: 1-3 sj. Hässlösundet, Irsta, 18.5-14.7 (Mona Löfgren m.fl.). 1 sj. Roparudden, Rytterne, 18.5-21.6 (Kjell Ingeström m.fl.). 1 sj. Askövik, V.-Barkarö, 2.6-9.7 (Robert Ekberg m.fl.).

Ha: 1 sj. Lagårdssjön, Kolbäck, 10-14.5 (Daniel Hedenbo m.fl.). 1 sj. Borgåsund, Kolbäck, 25-27.5 (Ulf Carlsson m.fl.). 1 sj. Strömsvik, Kolbäck, 31.5 (Kaj Engberg).

Kö: 1 sj. Bastviken, Munktorp, 21.6 (Patrik Rhönnstad). 1 sj. Norsa, Munktorp, 19.7 (Daniel Brehmer, Jonathan Bremer).

Su: 1 sj. Gläpen, Sura, 6.6 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 1 sj. Storåbadet, Lindes, 31.5 (Andreas Sandberg m.fl.).

Tolv (12) sjungande är återigen en mycket låg årssumma och arten är onekligen på dekis i Västmanland. Anmärkningsvärt är att inga rapporter från Hjälmaren föreligger i år.

Thomas Pettersson

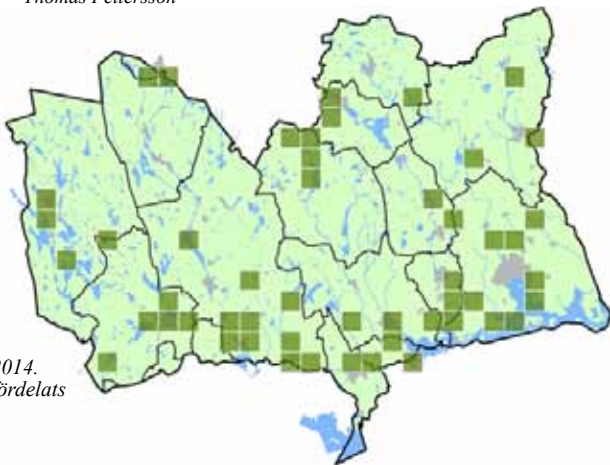
Härmsångare *Hippolais icterina*

Observerad 10.5-9.7 (7.8). Höstfynd (fr.o.m. 1.8):

Fa: 1 ex. Hjortbo, Västanfors, 7.8 (Leif Lejdellin).

Thomas Pettersson

Kärrsångare (Acrocephalus palustris) i Västmanland år 2014. Fyndplatserna har i figuren fördelats på 5x5 km rutor.

Ärtsångare *Sylvia curruca*

Observerad (13.4) 26.4-23.9 (27.10). Ett mycket tidigt fynd:

Vä: 1 sj. Nora, Nora, 13.4 (Magdalena Wennberg-Lavebratt gm Håkan Lavebratt).

Sent fynd:

No: 1 ex. Nora, Nora, 27.10 (Håkan Lavebratt).

Thomas Pettersson

Törnsångare *Sylvia communis*

Observerad 28.4-7.9. Ingen särskilt anmärkningsvärd observation rapporterad.

Thomas Pettersson

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

Observerad 6.5-23.9. De tidigaste (t.o.m. 10.5) vårfynd:

Vä: 1 sj. Hässlö, Västerås, 6.5 (Marcus Teveborg). 1 sj. Gisselholmen, Ångsö, 10.5 (Sven Blomqvist).

Kö: 1 sj. Norsa, Munktorp, 8.5 (Per Jonsson).

Ku: 1 sj. Jordmarken, K. Barkarö, 10.5 (Börje Wennerström).

Fa: 1 sj. Björksta, Västanfors, 9.5 (Jan Hellström).

No: 1 sj. Södra Ås, Nora, 10.5 (Anders Carlberg).

Ovanligt många sena (fr.o.m. 1.9) höstfynd gjordes i år:

Ha: 1 ex. Barnängen, Hallstahammar, 13.9 (Daniel Hedenbo).

Su: 1 ex. Virsbo, Ramnäs, 1.9 (Inge Larsson). 1 ex. Sörby, Ramnäs, 21.9 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 1 ex. Åsen, Ramnäs, 23.9 (Ralf Lundmark).

No: 1 ex. Södra Ås, Nora, 9.9 (Anders Carlberg).

Fa: 1-2 ex. Björksta, Västanfors, 6-15.9 (Jan Hellström, Sören Emet). 1 ex. Floda, Ångelsberg, Västeråla, 9.9 (Staffan Liljeqvist).

Thomas Pettersson

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

Under "ordinarie" tid observerad 19.4-31.10. Fynd under vinterhalvåret (1.11-31.3):

Vä: 1 f Jakobsberg, Västerås, 1.1 (Bo Askerin). 1 f Vega, Västerås, 5.1-4.4 (Bjarne Eriksson m.fl.). 1 m Jakobsberg 16.1-2.2 (Bo Askerin).

Ha: 1 sj. Näs, Hallstahammar, 30.3 (Daniel Hedenbo).

Kö: 1 f Köping, Köping, 22.2 (Göran Nilsson). 1 m Östanäs, Köping, 10.3 (Barbro Jönsson).

Li: 1 f Frövi, Näsby, 8-11.1 (Sven-Olof Eriksson, Johan Andersson). 1 f Frövi 29.1 (Jan-Erik Malmstigen). 1 f Frövifors, Näsby, 9.11 (Anders Hutter, Anita Hutter).

No: 1 f Dalsta, Nora, 1-11.1 (Anders Carlberg m.fl.).

Fa: 1 m Uggebo, Västanfors, 13.12 (Bo Persson).

Hä: 1 m Hällefors, Hällefors, 3.12 (Karin Bergh).

Thomas Pettersson

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*

NT

(0 ex., 1 ex., 1 ex., 4 ex.)

Su: 1 sj. Baståsen, Sura, 4.6 (Ralf Lundmark). 1 sj. Djupen, Ramnäs, 12.6 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 sj. Norrsjölunden, Sura, 30.6 (Ralf Lundmark).

Sk: 1 sj. Bruket, Skinnskatteberg, 9.6 (Tommy Abrahamsson, Simon Paulin).

Fyra (4) sjungande är den näst högsta årssumman genom tiderna. Fynd nr. 39-42 i Västmanland.

Thomas Pettersson

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Hä: 1 ex. Björskogsnäs, Grythyttan, 4.10 (Nils Hultman)*.

Tionde fyndet i landskapet, där samtliga utom två har gjorts inom tidsperioden 16.9 och 4.10. De båda övriga har noterats i maj. Den geografiska fördelningen av fynden är Sala (3 fynd), Ludvika (3), Köping, Arboga, Lindesberg och Hällefors (1 fynd vardera).

Markus Rehnberg

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*

Observerad 21.4-12.7. Inget höstfynd (fr.o.m. 1.8) rapporterat.

Thomas Pettersson

Gransångare *Phylloscopus collybita*

(7 h, 6 h, 12 h, 30 h)

Observerad 23.3-3.11. Antalet fågeldagar (375) under året fördelade sig månadsvis enligt följande: januari-februari, mars (8), april (129), maj (58), juni (5), juli (4), augusti (6), september (106), oktober (58), november (1), december (0). Sommarfynd (16.5-31.7):

Vä: 1-3 sj. Hässlö, Västerås, 16.5-6.7 (Christina Bredin m.fl.). 1 sj. Tidö-Lindö, Rytterne, 17.5-19.6 (Lars Ström). 1 sj. Skultuna, Skultuna, 18.5 (Bernt Larsson). 1 sj. Södra Björnö, Västerås, 22.5 (Pontus Lindberg). 1 sj. Bjurhovda, Västerås, 23.5 (Robert Ekberg). 1 sj. Lindö, Kärrobo, 25.6 (Jesper Andersson, Bjarne Eriksson).

Ha: 1 sj. Norrkvarn, Hallstahammar, 18.5 (Dan Petrini).

Kö: 1 sj. Norsa, Munktorp, 16.5-12.7 (Daniel Brehmer m.fl.). 1 sj. Sörhamra, Munktorp, 26.5 (Torbjörn Dahlgren). 1 sj. Orsta, Kolsva, 12-24.6 (Kenneth Nordberg, Tina Nordberg).

Sa: 1 sj. Skvåkällan, Sala, 18.5 (Maud Andersson, Owe Andersson).

Su: 1 sj. Lönnbrosjön, Ramnäs, 1.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 1 sj. Lejakärret, Lindes, 23.5-2.7 (Mats Andersson m.fl.). 1 sj. Gälsmossen, Ramsberg, 31.5 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg). 1 sj. Lövsäter, Fellingsbro, 1.6 (Sven Larsson). 1 sj. Stensta, Fellingsbro, 3-7.6 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen).

No: 1 sj. Södra Ås, Nora, 18.5 (Anders Carlberg m.fl.). 1 sj. Gyttores reningsdamm, Nora, 19.5-2.7 (Anders Carlberg m.fl.). 1 sj. Bergsäng, Nora, 26.5 (Peter Bernövall). 1 sj. Älvhyttan, Vikar, 30.5 (Roland Thuvander). 1 sj. Ulriksdal, Nora, 2.6 (Camilla Pettersson). 1-2 sj. Oskarsvik, Nora, 1-2.7 (Jörgen Fritzon, Edvin Klein).

Fa: 1 sj. Meling, Västanfors, 16.5-8.7 (Leif Lejdelin m.fl.). 1 sj. Högbyn, Västanfors, 18.5-6.6 (Pentti Korhonen m.fl.).

Sk: 1 sj. Sundsbrotorp, Hed, 16.5 (Claes-Göran Carlsson). 1 sj. Krabovägen, Skinnskatteberg, 25.5 (Leif Edberg).

Lu: 1 sj. Hörsby 17-20.7 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

Observerad 17.4-2.10. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Kungsfågel *Regulus regulus* - VU

Ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterade vid 14 tillfällen, månadsvis fördelade: januari (3), februari (1), mars (2), april-augusti (0), september (2), oktober (4), november (1), december (1). Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Grå flugsnappare *Muscicapa striata*

Den första grå flugsnapparen för året rapporterades från Surahammar: 1 ex. Blåbärsvägen, Sura, 2.5 (Mikael och Rose-Marie Mälberg). Fågel nummer två rapporteras från samma kommun, vid Baståsen i Sura, 5.5 (Ralf Lundmark). Den tredje grå flugsnapparen hittades vid Erikslund i Västerås, 6.5 (Johan Karlsson). Sedan följer totalt 44 rapporter fram till den 15 maj.

Inga sena höstfynd (fr.o.m. 1.10) rapporterades. Årets sista rapport kommer från Köping: 1 ex. Köpingsön, Köping, 28.9 (Peter Ekelund).

I Artportalen återfinns endast tre västmanländska aprilfynd av arten. De tre fåglarna ovan, som rapporterades mellan den 2-6.5 får alltså anses som mycket tidiga fynd. Trenden är ju att de tropiska flyttfågeln, i den

globala uppvärmningens spår, anländer allt tidigare till Sverige under våren. Många fågelarter har också en tendens att försvinna tidigare söderut under hösten.

Anders Carlberg

Mindre flugsnappare *Ficedula parva* - F1

(13 ex., 9 ex., 7 ex., 17 ex.)

Vår- och sommarfynd:

Vä: 1 ad. sj. Södra Björnö, Västerås, 23.5 (Kjetil Jensen). 1 sj. Hamre, Västerås, 2.6 (Nicklas Elfving).

Ha: 2 ad. mm sj. Djurgården, Kolbäck, 28.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 sj. Djurgården 27-28.6 (Ulf Carlson, Markus Rehnberg).

Kö: Max 2 sj. Karlbergsskogen, Köping, 5-8.6 (Daniel Brehmer m.fl.).

Sa: 1 sj. m Västerängen, Fläckebo, 18-22.5 (Maud och Owe Andersson).

Su: 1 sj. Hillersberget, Ramnäs, 22-23.5 (Ralf Lundmark). 1 sj. Kohagen, Sura, 31.5 (Tom Sävström). 1 sj. Sinäbben, Sura, 3.6 (Ralf Lundmark).

Li: 1 sj. Liaskogen, Näsby, 27.5 (Sven-Olof Eriksson).

No: 1 sj. Näsmarkerna, Vikar, 10.6 (Bengt Hertzman, Lars Bergendorff).

Fa: 1 sj. Skrikbo, Västanfors, 29.5-9.6 (Bo Persson m.fl.).

Sk: 1 sj. Bastnäs, Skinnskatteberg, 26.5 (Tommy Abrahamsson).

Höstfynd:

Su: 1 r. Brunströmsviken, Gnien, Ramnäs, 12.8 (Mikael och Rose-Marie Mälberg). 1 honf. r. Sörby, Ramnäs, 14.9 (Mikael och Rose-Marie Mälberg).

Med 17 rapporterades fåglar blev år 2014 ett riktigt rekordår för arten. Normalt rapporteras färre än tio fynd årligen.

Anders Carlberg

Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleuca*

Årets första svartvita flugsnappare rapporterades från Åkesta i Skultuna den 24.4 (1 m; Nils Arvidsson).

Följande dag fanns hannar på ytterligare tre lokaler i

Västerås (Hedensberg i Tillberga; Kalle Källebrink), Hallstahammar (Valstasjön i Hallstahammar; Ulf Carlsson) och Kungsör (Rudtorp i K. Barkarö; Börje Wennerström). Fram till 30.4 gjordes ytterligare 53 fynd och därefter får vi nog anse att den svartvita flugsnapparen är allmän i landskapet.

Höstfynd (fr.o.m. 15.8): Det rapporterades om fem fåglar under den sista halvan av augusti:

Vä: 1 ex. Mamrelund, Romfartuna, 23.8 (Markus Rehnberg).

Su: 1 ex. Sörby, Ramnäs, 20.8 (Mikael och Rose-Marie Mälberg). 1 IK Torgvägen, Ramnäs, 24.8 (Ralf Lundmark).

No: 1 ex. Sjölundsvik, Åsbojsjön, Nora, 28.8 (Anders Carlberg).

Fa: 1 ex. Uggelbo, Västanfors, 16.8 (Pentti Korhonen).

Anders Carlberg

Skägges *Panurus biarmicus* - NT

Funnen på sju (7) lokaler under häckningstid (1.4-31.8).

Häckning konstaterad vid Askövikens, vid flera tillfällen, samt vid Hässlö i Västerås genom observation av 1K-fåglar:

Vä: Hässlö, Västerås: 2 IK 30.6 (Johan Karlsson). Askövikens, V.-Barkarö: 2 IK 29.6, 3 IK 23.7, 7 IK 23.7 samt 7 IK 8.8 (Torbjörn Hegedüs).

Övriga fynd under häckningstid (1.4-31.8):

Vä: 1 ex. Kurösundet, Ridön, V.-Barkarö, 20.5 (Ralf Lundmark). Max 4 ex. Hässlö, Västerås, (Johan Brenander m.fl.). 1 ex. Måsviken, Tidö-Lindö, Rytterne, 28.4 (Henrik Dahl).

Kö: 4 ex. Norsa, Munktorp, 26.7 (Göran Nilsson).

Ku: 1 ex. Kungsudden, K. Barkarö, 31.8 (Patrik Rhönnsstad). 1 ex. Barkarövikens, K. Barkarö 7.6 (Olle Sköld). 1 ex. Barkarövikens 25.8 (Börje Wennerström). 2 ex. Barkarövikens 31.8 (Patrik Rhönnsstad).

Övriga fynd utanför häckningstid med 10 ex. eller fler:

Vä: 67 ex. Rudö, Rytterne, 21.9 (Åsa och Robert Ekberg). 65 ex. Rudö 28.9 (Robert Ekberg). Dessa två rapporter med rekordmånga fåglar, men det finns många rapporter från Askövikens mellan 12.9-22.11

med flockar på flera tiotals fåglar, vilket vittnar om en mycket bra häckningssäsong i området.

Ha: 10 ex. Stora Sumpen, Kolbäck, 26.9 (Ralf Lundmark).

Li: 18 ex. Sjömosjön, Fellingsbro, 11.3 (Kjell Jansson).

Utöver ovan nämnda kommuner har skäggesar observerats i följande kommun:

Su: 5 ex. Gläpen, Sura, 20.9 (Ralf Lundmark).

Sammanfattningsvis kan man som vanligt säga att skäggesar verkar trivas bra i Mälarens större vassområden och att 2014 blev ett bra år för arten. Utanför Mälaren gjordes mycket få fynd av skäggesar.

Anders Carlberg

Stjartmes *Aegithalos caudatus*

Antal dagar med minst 10 ex. rapporterade, månadsvis fördelade: januari (28), februari (12), mars (1), april (0), maj (0), juni (2), juli (2), augusti (3), september (9), oktober (11), november (14), december (13). Detta ger sammanlagt 94 rapporter med flockar med minst 10 ex., vilket är ett normalt antal, jämfört med tidigare år, sett över hela året.

Liksom tidigare år är det väldigt tydligt att stjartmesarna gärna födosöker i stora flockar under icke-häckningstid och att flockarna löses upp under häckningstid.

Största flock:

Vä: 30 ex. Nygård, Skultuna, 11.7 (Anette och Rune Berglinn).

Anders Carlberg

Svartmes *Parus ater*

Inget särskilt anmärkningsvärt fynd.

Anders Carlberg

Blåmes *Parus caeruleus*

Inget särskilt anmärkningsvärt fynd.

Anders Carlberg

Pungmes *Remiz pendulinus* - EN

(0, 3, 1, 3)

Vä: 2 i par bobygge Hässlö, Västerås, 28.4-23.5 (Marcus Teveborg m.fl.).

Sa: 1 sj. m Gussjön, Fläckebo, 3-4.5 (Lars Ström, Yngve Hareland m.fl.).

Det är fortsatt mycket ont om pungmesar i Västmanland. Självklart är det glädjande att ett par byggde bo vid Mälaren och att en ensam hane sågs i Sala kommun, men någon tendens att arten skulle bli mer allmän i vårt landskap verkar inte finnas.

Anders Carlberg

Sommargylling *Oriolus oriolus* - VU

(2, 2, 1, 1)

Ha: 1 sj. Billingen, Kolbäck, 30.5 (Stefan Johansson) samt 1 sj. Billingen 5.6 (Stefan Johansson m.fl.).

Kö: 1 sj. Sjöboda, Munktorp, 24-25.5 (Thomas Levan-der m.fl.). 1 m sj. Dävö, Munktorp, 7.6 (Patrik Rhönn-stad). 1 m förbiff. Sjöboda 8.6 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström)

Samtliga lokaler ligger nära varandra och det har här bedömts att samtliga fynd rör en och samma kringfly-gande individ.

Roland Thuvander

Törnskata *Lanius collurio* - F1

(-, 19 H, 33 H, 33 H).

Observerad 1.5-4.10 där årets första rapport gäller 1 ex. vid Älvhyttan i Viken, 1.5 (Roland Thuvander). Årets sista törnskata noterades vid Kindbro, Odensvi, 9.9 (Joachim Karlsson).

I övrigt konstaterades 33 häckningar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (7), Halstahammar (1), Köping (3), Sala (1), Surahammar (5), Lindsberg (2), Örebro (1), Nora (3), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (2), Hällefors (3).

Roland Thuvander

Varfågel *Lanius excubitor*

(-, 209 FD, 602 FD, 544 FD)

Sommarfynd av varfågel görs nästintill årligen i land-skapet, men det är långt ifrån årligen som häckningar kan konstateras. I år har två häckningar konstaterats i Hällefors.

Häckningar samt sommarfynd:

Nb: 1 ex. Nyhyttan, Karbenning, 1.7 (Petter Lindholm).

Hä: 1 häckning Sandsjöhöjden, Hällefors (Nils Hultman m.fl.). 1 häckning Sandsjön, Hällefors, (Nils Hultman).

1 ex. Sävsjön, Hällefors, 10.6 (Erik Jansson). 1 ex. Norra Svensken, Hällefors, 19.6 (Mikael Zander, Leena Zander). 1 IK Bodagen, Bastukullen, Hällefors, 16.8 (Bo Jansson).

Förutom ovan angivna fynd gjordes vårens sista note-ring vid Mälby i Västerfärnebo, 29.4 (Bengt Ottosson) och höstens första vid Bodagen, Bastukullen, Hällefors, 16.8 (Bo Jansson).

Sammanlagt har 150 vinterrevir rapporterats med föl-jande kommunvisa fördelning på föråret (1.1-28.2; 113) respektive efteråret (1.12-31.12; 37): Västerås (20/6), Hallstahammar (7/3), Köping (9/4), Kungsör (0/2), Arboga (1/0), Örebro (1/1), Sala (18/7), Surahammar (18/6), Lindsberg (16/3), Nora (5/3), Norberg (4/1), Fagersta (8/1), Hällefors (6/0).

Roland Thuvander

Nötskrika *Garrulus glandarius*

Större (minst 25 ex.) ansamlingar:

Su: 26 str. (S) Gnien, Ramnäs, 23.9 (Ralf Lundmark).

Hä: 30 ex. Högborn, Grythyttan, 17.9 (Nils Hultman), 25 ex. Högborn 20.9 (Karin Bergh m.fl.).

Roland Thuvander

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes* - NT

(-, 5 h, 13 h, 9 h)

Under häckningstid (1.2-30.6) föreligger rapporter från 7 lokaler med sammanlagt ca 9 par, kommunvis förde-lade: Västerås (3), Sala (3), Lindsberg (1), Nora (2).

Fågeldagarna (-, 64, 213, 271) fördelade sig på årets månader enligt följande: januari (37), februari (29), mars (2), april (0), maj (0), juni (11), juli (13), augusti (63), september (50), oktober (25), november (14), de-cember (33). Av årets 425 fågeldagar är 74 fågeldagar från matningen vid Skillberg, Fläckebo, med som mest 5 exemplar på föråret och 4 exemplar på efteråret.

Av årets 271 fågeldagar är 37 rapporterade som smalnäbbade, ingen som tjocknäbbad och resten till ras obestämda.

Roland Thuvander

Smalnäbbad nötkråka *Nucifraga caryocatactes macrorhynchos*

(1 ex., 4 ex., 4 ex., 16 ex.)

Årets rapporterade smalnäbbade:

Vä: 4 ex. Björnön, Västerås, 27.9 (Daniel Green).

Ha: 3 ex. Tunagårde, Hallstahammar, 18-23.8 (Ulf Carlsson).

Nb: 1 ex. Tingshusparken, Norberg, 14.8 (Torbjörn Jansson).

Fa: 1 ex. Uggelbo Västanfors, 4.1 (Lennart Andersson). 1 ex. Kottmossen, Västanfors, 25.6 (Pentti Korhonen), 3 ex. Per-Ols, Västanfors, 26.6-8.7 (Pentti Korhonen). 1 ex. Björksta, Västanfors, 17.7 (Staffan Liljeqvist).

Sk: 2 ex. Bastnäs, Skinnskatteberg, 13-15.8 (Leif Johansson, Sören Björklind).

Roland Thuvander

Kaja *Corvus monedula*

Tre (3) större ansamlingar (minst 1 000 ex.) har rap-porterats:

Vä: 1000 ex. Gryta soptipp, Västerås, 6.1 (Markus Rehnberg).

Sa: 1000 ex. Sala flygplats, Sala, 22.8 (Anders Lind-holm).

Su: 1600 ex. Ståltorp, Sura, 26.9 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Råka *Corvus frugilegus*

(-, 125 FD, 232 FD, 141 FD)

Under hela året rapporterades sammanlagt 141 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (3), februari (12), mars (50), april (17), maj (2), juni (1), juli (1), augusti (0), september (0), oktober (49), november (2), december (4). Senvår- och sommarfynd (1.5-31.8):

Vä: 1 ex. Östanbro, Björksta, 3.5 (Hasse Berglund).

Li: 1 ex. Skrymtarboda, Lindes, 1.7 (Anders Carlberg).

No: 1 ex. Järleås naturreservat, Nora, 18.6 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Fa: 1 ex. St. Aspen, Västanfors, 16.5 (Staffan Liljeqvist).

Roland Thuvander

Kråka *Corvus corone*

En större ansamling (minst 500 ex.) har rapporterats under året:

Vä: 500 ex. Gryta soptipp, Västerås, 6.1 (Markus Rehnberg).

Roland Thuvander

Korp *Corvus corax*

En större (minst 50 ex.) ansamling har noterats under året:

Nb: 60 ex. Bogärdet, Norberg, 23.9 (Torbjörn Jansson).

Roland Thuvander

Stare *Sturnus vulgaris* - VU

Tvåhundrafemtiofyra (254) fågeldagar (FD) rapporterades från vintermånaderna (januari 11, februari 63, december 180) med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Västerås (8, 17, 37), Hallstahammar (3, 0, 0), Köping (0, 0, 18), Kungsör (0, 7, 0), Sala (0, 1, 4), Surahammar (0, 31, 8), Nora (0, 0, 113), Fagersta (0, 7, 0).

Större (minst 400 ex.) ansamlingar:

Vä: 400 ex. Hässlö flygplats, Västerås, 6.5 (Marcus Teveborg). 1000 ex. Hedensberg, Tillberga, 28.8 (Markus Rehnberg). 500 ex. Näsby, Dingtuna, 1.9 (Robert Ekberg). 800 ex. Näsby, Dingtuna, 8.9 (Robert Ekberg).

Ku: 400 ex. Barkarövik, K. Barkarö, 5.5 (Patrik Rhönnsstad).

Kö: 900 ex. Norsa, Munktorp, 9.6 (Staffan Ekelund).

Roland Thuvander

Bofink *Fringilla coelebs*

Sammanlagt 183 bofinkar rapporterades från vintermånaderna (januari 83, februari 9, december 86) med följande kommunvisa och månadsvisa fördelning: Vä: (5, 1, 37), Ha: (33, 1, 5), Kö: (8, 1, 2), Ar: (2, 0, 0), Sa: (1, 0, 0), Su: (19, 3, 20), Li: (1, 1, 1), Ör: (0, 0, 1), No: (2, 0, 3), Fa: (5, 1, 7), Sk: (7, 0, 0), Hä: (0, 1, 5).

Större (minst 500 ex.) ansamlingar eller sträckssummor:

Vä: 600 ex. Löt, Rytterne, 21.3 (Robert Ekberg). 500 r. Bocksjön, Tortuna, 22.3 (Markus Rehnberg). 500 r. Rudö, Rytterne, 25.3 (Robert Ekberg, Bengt Johansson). 800 ex. Löt 10.4 (Robert Ekberg).

Ha: 500 ex. Kvalsta, Berg, 19.3 (Ulf Carlson). 1000 r. Kvalsta 24.3 (Ulf Carlson).

Ku: 1000 r. Sorby, Björskog, 14.9 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Sa: 800 r. Näs, Fläckebo, 26.9 (Berndt Söderlund).

Fa: 1000 r. Hyppenbenning, Västanfors, 15.8 (Jan Hellström, Sören Emet). 1500 r. Ävestbo, Västanfors, 12.9 (Pentti Korhonen).

Gunilla Hammarström

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Sammanlagt 48 fåglar rapporterades från vintermånaderna (januari 15, februari 6, december 27) med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Vä: (1, 0, 10), Ha: (3, 1, 1), Kö: (3, 0, 1), Ar: (1, 0, 0), Sa: (1, 0, 0), Su: (6, 2, 9), No: (0, 2, 3), Fa: (0, 1, 1), Sk: (0, 0, 2).

Inga större ansamlingar rapporterades.

Gunilla Hammarström

Grönfink *Carduelis chloris*

Inga rapporter om större ansamlingar föreligger.

Gunilla Hammarström

Steglits *Carduelis carduelis*

Två (2) konstaterade häckningar har rapporterats:

Vä: 3 pulli Vega, Västerås, 29.6-9.7 (Bjarne Eriksson).

Sa: 2 pulli Östervad, Möklinta 29.6 (Maud Andersson).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: 100 ex. Kvarnbro, Romfartuna, 3.9 (Pentti J. Tatti). 150 ex. Frövisjön, Skultuna, 28.9 (Zsombor Károlyi).

Ha: 150 ex. Hälsta, Berg, 25.1- 6.2 (Thomas Hedström m.fl.).

Ettusenniohundra sextiotre (1963) fåglar rapporterades från vintermånaderna (januari 818, februari 508, december 637) med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Vä: (141, 49, 160), Ha: (120,

152, 129), Kö: (126, 38, 23), Ku: (4, 0, 1), Ar: (1, 1, 0), Sa: (67, 117, 31), Su: (60, 65, 129), Li: (93, 23, 58), Ör: (37, 1, 0), No: (61, 26, 50), Fa: (48, 10, 3), Sk: (58, 24, 52), Hä: (2, 2, 1).

Gunilla Hammarström

Grönsiska *Carduelis spinus*

Rapporter om större (minst 100 ex.) ansamlingar föreligger från: april (5), oktober (4), november (6), december (1).

Vä: 100 ex. Västerängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 23.11 (Leif Carlsson). 100 ex. Notudden, Västerås, 25.11 (Janne Virking, Gunilla Virking). 100 ex. Norra Björnö, Västerås, 13.12 (Zsombor Károlyi).

Kö: 120 ex. Ringvägen, Köping, 11.4 (Göran Nilsson, Carina Nilsson).

Su: 800 ex. str. (N) Gryten, Sura, 20.4 (Johan Frölinghaus). 100 ex. Baståsen, Sura, 2.10 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 150 ex. str. (SV) Snickarberget, Sura, 4.10 (Mikael Mälberg). 150 ex. str. (SV) Tippen, Sura, 5.10 (Mikael Mälberg). 125 ex. str. (S) Gnien, Ramnäs, 5.11 (Ralf Lundmark). 150 ex. r. Baståsen 25.11 (Ralf Lundmark). 100 ex. Alderudden, Sura, 28.11 (Ralf Lundmark).

Li: 130 ex. Karlslund, Ullersätter, Näsby, 8.4 (Bo Dahlström). 100 ex. Grindtorp, Linde, 18.4 (Hans Norelius). No: 100 ex. Trångbobot, Nora, 31.10 (Anders Carlberg).

Sk: 200 ex. Sundsbrotorp, Hed, 2.11 (Claes-Göran Carlsson)

Gunilla Hammarström

Hämpling *Carduelis cannabina*

Större (minst 20 ex) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 20 r. Askövik, V.-Barkarö 29.9 (Christer Olsson, Karl-Gunnar Rehn). 20 ex. Gryta soptipp, Västerås, 4.10 (Zsombor Károlyi).

Ha: 25 ex. Utnäslöt, Säby, 18.9 (Ulf Carlson). 30 ex. Strömsvik, Kolbäck, 21.9 (Daniel Hedenbo).

Kö: 20 ex. Koldammen, Malmön, Köping, 2.10 (Peter Ekelund).

Gunilla Hammarström

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris* - VU

(682 FD, 826 FD, 912 FD, 1102 FD)

Fågeldagarna hade följande månadsvisa fördelning: januari (1), februari (60), mars (80), april (580), maj-augusti (0), september (20), oktober (108), november (212), december (41).

De största ansamlingarna:

Vä: 35 2K+ str. (N) Barkarö, V.-Barkarö 16.2 (Niclas Lignell). 40 ex. Frövisjön, Skultuna, 30.3 (Markus Rehnberg). 40 ex. Frövisjön 6.4 (Markus Rehnberg). 30 ex. Frövisjön 12.4 (Markus Rehnberg).

Ha: 60 ex. Kvalsta, Berg, 13.4 (Ulf Carlson). 100 ex. Storängen, Kolbäck, 14.4 (Christer Andersson, Catarina

Pettersson).

Sa: Max 90 r. Hällby, Västerfärnebo, 10-13.4 (Kalle Källebrink m.fl.). 30 ex. Gussjöbäck, Fläckebo, 12.4 (Johan Brenander, Tommy Ryding). 55 r. Hällby 30.11 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Su: 35 r. Gnien, Ramnäs, 2.11 (Ralf Lundmark). 53 str. (S) Gnien 5.11 (Ralf Lundmark).

Li: 30 ex. Österhammarssjön, Fellingsbro, 26.10 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Gunilla Hammarström

Gräsiska *Carduelis flammea*

Inget (0) fynd under häckningstid (16.5-15.7) har rapporterats.

Från föråret (1.1-31.3) föreligger sjutton (17) rapporter om större ansamlingar (minst 100 ex.).

Från efteråret (1.9-31.12) föreligger åtta (8) rapporter om större ansamlingar (minst 100 ex.).

Största ansamlingarna (300 ex.):

Su: 360 str. (S) Gnien, Ramnäs, 5.11 (Ralf Lundmark).

Gunilla Hammarström

Brunsiska *Carduelis flammea cabaret*

(0 ex., 42 ex. 83 ex., 200 ex.)

Sammanlagt rapporterades 200 ex. under året under januari (46), april (2), september (3), oktober (122), november (10), december (17).

Den kommunvisa fördelningen var:

Ar: (3). Su: (190). Li: (1). Fa: (2). Sk: (4).

Gunilla Hammarström

Snösiska *Carduelis hornemannii*

(28 FD, 65 FD, 77 FD, 194 FD)

Fågeldagarna fördelades kommunvis på föråret (189) resp. efteråret (5): Västerås (28/1), Hallstahammar (14/0), Köping (2/0), Kungsör (0/2), Arboga (2/0), Sala (5/0), Surahammar: (61/2), Nora (4/0), Fagersta (5/0), Skinnkatteberg (1/0), Ludvika (9/0), Hällefors (4/0).

Den månadsvisa fördelningen var: januari (67), februari (25), mars (40), november (2), december (3).

Gunilla Hammarström

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*

(6 ex., 14 ex., 26 ex., 145 ex.)

Sammanlagt sågs 145 ex. under året. Den kommunvisa fördelningen: Västerås (42), Hallstahammar (4), Köping (2), Kungsör (2), Sala (5), Surahammar (45), Lindesberg (10), Nora (2), Norberg (2), Fagersta (29), Hällefors (2). Den månadsvisa fördelningen: januari (1), februari (2), juli (1), augusti (41), september (28), oktober (18), november (46), december (8).

Störst ansamling (minst 10):

Su: 10 ex. Surahammar, Sura, 7.11 (Inge Larsson).

*Gunilla Hammarström***Mindre korsnäbb** *Loxia curvirostra*

Tjugofyra (24) fynd av flockar på minst 15 fåglar, månadsvis fördelade: januari (2), mars (2), april (1), maj (1), juni (1), juli (2), augusti (6), september (1), oktober (2), november (3), december (3).

Större (minst 25) ansamlingar:

Vä: 25 str. (S) Frövisjön, Skultuna, 18.8 (Markus Rehnberg).

Su: 35 str. (SV) Sörby, Ramnäs, 14.8 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 25 str. (S) Snickarberget, Sura, 17.10 (Mikael Mälberg).

Fa: 25 ex. Bredatjärnen, Västervåla, 2.1 (Roland Narfström). 55 ex. Stora Tvillingen, Västervåla, 4.6 (Roland Narfström)

*Gunilla Hammarström***Större korsnäbb** *Loxia pytyopsittacus*

(-, 24, 90, 126)

Inga (0) häckningar har konstaterats.

Etthundratjugosex (126) observationer i övrigt, månadsvis fördelade:

januari (6), februari (16), mars (20), april (13), maj (8), juni (11), juli (5), augusti (5), september (8), oktober (11), november (10), december (13).

*Gunilla Hammarström***Rosenfink** *Carpodacus erythrinus* - VU

(- ex. 83 ex., 97 ex., 108 ex)

En (1) häckning har rapporterats:

Fa: 1 häckning (5 ungar) Kallmossen, Västanfors, 25.5-22.6 (Leif Lejdelin m.fl.).

Etthundraåtta (108) sjungande hannar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås: (7), Hallstahammar: (1), Köping: (4), Kungsör: (4), Sala: (4), Surahammar: (5), Lindesberg: (33), Nora: (19), Norberg: (1), Fagersta: (16), Skinnskatteberg: (11), Ludvika: (2), Hällefors: (1).

*Gunilla Hammarström***Tallbit** *Pinicola enucleator*

(-, 523 FD, 61 FD, 248 FD)

Fynd januari-mars, kommunvis: Kö: (1, 0, 0), Su: (98, 0, 0), No: (30, 0, 0), Fa: (66, 0, 0), Sk: (5, 0, 0).

Fynd oktober-december, kommunvis: Su: (0, 2, 0), Li: (0, 10, 0), Fa: (0, 0, 31), Hä: (1, 0, 4).

Stora flockar:

Su: Max 45 ex. Uggelbo, Sura, 25-26.1 (Sören Larsson, Inge Larsson).

No: 30 ex. Digerberget, Nora, 18.1 (Erik Marcusson m.fl.).

Fa: 30 ex. Semla, Västanfors, 20.1 (Leif Lejdelin m.fl.). 31 ex. Bredatjärnen, Västervåla, 13.12 (Roland Narfström).

*Gunilla Hammarström***Domherre** *Pyrrhula pyrrhula*

Två (2) fynd med minst 25 fåglar har rapporterats:

Su: 29 str. (S) Gnien, Ramnäs, 5.11 (Ralf Lundmark).

Li: 30 ex. Grindtorp, Linde, 24.11 (gnm Hans Norelius).

*Gunilla Hammarström***Stenknäck** *Coccothraustes coccothraustes*

Sex (6) häckningar har rapporterats:

Kö: 1 häckning (1 unge) Östanäs, Köping 9.5 (Gunilla Hammarström, Lillebror Hammarstöml.).

Su: 1 häckning (3 ungar) Norrsjölunden, Sura, 30.6 (Ralf Lundmark). 1 häckning (2 ungar) Åsenlund, Ramnäs, 1.8 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Ar: 1 häckning (1 hane med föda åt ungar) Emaus, Arboga, 19.6 (Seppo Leppälampi).

Fa: 1 häckning (1 ex. med föda åt ungar) Andra sidan, Västanfors, 31.5 (Jan Hellström, Bo Persson). 1 häckning (2 ungar) Björksta, Västanfors, 30.6 (Jan Hellström).

Under vintermånaderna (januari, februari och december) rapporterades sammanlagt 283 fåglar med följande kommunvisa respektive månadsvisa fördelning: Västerås: (55, 23, 36), Hallstahammar: (5, 1, 2), Köping (12, 6, 14), Surahammar: (8, 15, 3), Lindesberg (7, 5,

8), Örebro (0, 9, 0), Nora (7, 1, 3), Fagersta (39, 5, 11), Skinnkatteberg (4, 1, 0).

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: Max 21 ex. Isflaksvägen, Hubbo, 4-31.1 (Stefan Karlsson, Yngve Wiklund). Max 15 ex. Ekliden, Skerike, 2-18.2 (Sten-Ove Sandell m.fl.). 10 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 2-6.4 (Lars Ström). Max 13 ex. Ekliden, Skerike, 6-20.12 (Anders Dahllövi m.fl.).

Kö: 15 ex. Karlsdal, Köping, 22.8 (Daniel Brehmer). 12 ex. Ullvi backar, Köping, 12.9 (Daniel Brehmer). 13 ex. Hushagen, Köping, 21.9 (Peter Ekelund). 22 ex. Ullvi backar 29.9 (Daniel Brehmer).

Ar: 20 ex. Arboga, Arboga, 11.10 (Ulf Eriksson). 17 r. Arboga 26.10 (Ulf Eriksson).

Su: Max 15 ex. Blåbärsvägen, Sura, 9-21.2 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Li: 13 ex. Kägelbanan, Linde, 9.9 (Jan Myhlback).

Fa: Max 13 ex. Andra sidan, Fagersta, 11-27.1 (Jan Hellström m.fl.). 11 ex. Andra sidan 29.12 (Pentti Korhonen).

Gunilla Hammarström

Lappspärv *Calcarius lapponicus* - VU

(149 FD, 29 FD, 35 FD, 33 FD)

Fågeldagar fördelade kommunvis på föråret (7) resp. efteråret (26).

Västerås: (0/1), Hallstahammar: (0/1), Sala: (0/1), Surahammar: (2/12), Lindesberg: (2/8), Nora: (2/2), Fagersta (0/1), Hällefors (1/0).

Lillebror Hammarström

Snöspärv *Plectrophenax nivalis*

(107 FD50, 7 FD50, 11 FD50, 1 FD50)

Antal dagar med minst 50 ex., fördelade kommunvis på föråret (0) resp. efteråret (1).

Su: 60 str. (S) Gnien, Ramnäs, 8.11 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Större flockar med snöspärvar blir mer och mer sällsynta i Västmanland!

Lillebror Hammarström

Gulspärv *Emberiza citrinella* - VU

Större (minst 100 ex.) ansamlingar.

Vä: 100 ex. Askö, V.-Barkarö, 1.1 (Niclas Lignell). 200 ex. Slagårda, Lillhärad, 11.12 (Zsombor Károlyi).

Kö: 100 ex. Ståholm, Munktorp, 6.1 (Staffan Ekelund). 100 ex. Köpings hamn, Köping, 17.1 (Peter Ekelund). 150 ex. Köpings hamn 1.2 (Peter Ekelund). 150 ex. Ståholm 14.12 (Joachim Karlsson). 130 ex. Köpings hamn 27.12 (Peter Ekelund).

Sa: 100 ex. Kappelbo, Sala, 10.1 (Maud Andersson, Owe Andersson). Max 200 ex. Svedboäng, Västerfärnebo, 14.11- 13.12 (Berndt Söderlund).

Su: 110 ex. Annehill, Ramnäs, 26.1 (Ralf Lundmark, Anne-Marie Lundmark). 100 ex. Hovgårdsgårde, Sura, 13.2 (Tom Sävström). 100 ex. Hovgårdsgårde 20.10 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 100 ex. Hovgårdsgårde 13.12 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Nb: 125 ex. Långsjön, Karbenning, 1.3 (Bo Persson).

Lillebror Hammarström

Ortolanspärv *Emberiza hortulana* - VU/F1

(125 sj., 45 sj., 31 sj., 47 sj.)

Fyrtiosju (47) sjungande hannar har rapporterats under häckningstid med följande kommunvisa fördelning: Västerås (5), Köping (7), Kungsör (29), Arboga (5), Norberg (1).

Inga konstaterade häckningar men, 1 ex. upprörd/varnande Norra Hästhagen, Björskog, 8.6 (Patrik Rhönnstad). 1 hona upprörd/varnande Ängeholm, Himmetså, 8.6 (Patrik Rhönnstad).

Övriga fynd:

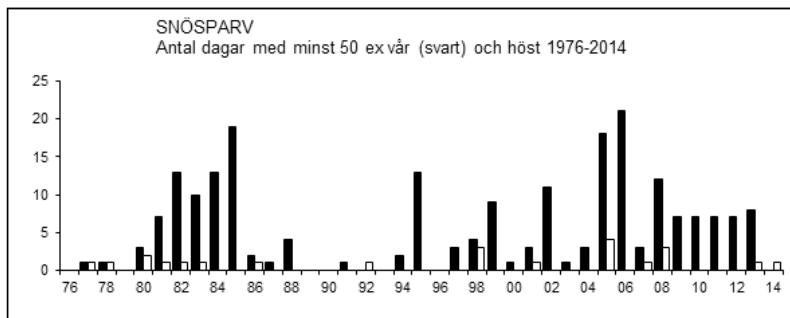
Ha: 1 str. (SV) Strömsvik, Kolbäck, 3.9 (Ulf Carlson).

Su: 1 m r. Botvidstorp, Ramnäs, 29.4 (Ralf Lundmark). 1 IK r. Storängen, Ramnäs, 8.9 (Ralf Lundmark).

Fa: 1 IK r. Åvestbo ängar, Västanfors, 6.9 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Antalet sjungande hannar ligger på ungefär samma antal som föregående år.

Lillebror Hammarström

Sävsparv *Emberiza schoeniclus* - VU

Vinterfynd:

6 fynd har rapporterats under vintermånaderna. Kom-munvis.

Vä: 8 r. Munkängen, Västerås, 1.1-5.2 (Niclas Lignell m.fl.). 1 r. Stenarna, Asköviken, V.-Barkarö, 5.1 (Tor-björn Hegedüs). 1 ex. Björnögården, Västerås, 16.2 (Jan Bergman). 2 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 17.2 (Lars Ström). 1 ex. Stenarna, Asköviken, 23.2 (Johan Brenander).

Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 18.2 (Ralf Lundmark).

*Lillebror Hammarström***Kornsparv** *Emberiza calandra* - EN

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)

Su: 1 r. Sörby, Ramnäs, 17.9 (Mikael Mälberg).*

Fa: 1 sj. Backgården, Västanfors, 31.5 (Leif Lejdelin m.fl.).*

Landskapets femte och sjätte kornsparv. Tidigare fynd har gjorts i Fagersta (maj 1967), Västerås (juni 1989), Nora (maj 2003) och i Köping (augusti 2007).

*Markus Rehnberg***Kategori D**

Arter/taxa som skulle ha placerats i kategori A eller B, om det inte förelegat ett visst tvivel om de med säkerhet har uppträtt spontant, t.ex. snögås och gulkindad cricka.

Av arter funna i Västmanland har fynd av snögås, kejs-sargås, rödhalsad gås, gulkindad cricka och kamskrake regelmässigt förts till kategori D. Inga fynd av dessa arter har dock rapporterats under 2014.

Kategori E

Arter/taxa vilka betraktas som förrymda eller utsläppta från fångenskap (t.ex. undulat). Till denna kategori förs även införda fåglar som har häckat eller häckar i frihet, men som inte uppnått ett självreproducerande bestånd (t.ex. mandarinand). Arter som tillhör kategori D eller E anses inte vara fullvärdiga medlemmar av den västman-ländska fågelfaunan.

Strippgås *Anser indicus*

(1 ex., 0 ex., 2 ex., 1 ex.)

1 r. Gnien, Ramnäs, 24-25.5 (Ralf Lundmark).

*Lillebror Hammarström***Mandarinand** *Aix galericulata*

(0 ex., 1 ex., 1 ex., 2 ex.)

Vä: 1 m Biskopsbron, Västerås, 20-21.4 (Janne Virking m.fl.). 1 m r. Lillåudden, Västerås, 22.4-8.6 (Johan Bre-nander m.fl.). 1 honf. Lillåudden 24.8 (Janne Virking, Gunilla Virking). 1 m Notudden, Västerås, 1.10 (gm Joachim Karlsson). 1 m Munkängen, Västerås, 2.11-16.12 (Johan Karlsson m.fl.).

Kö: 1 m r. Norsa, Munktorp, 21.3 (Staffan Ekelund).

Vi bedömer att det rör sig om samma individ under året i Västerås.

*Thomas Pettersson***Fynd som enligt Rk** eller Rrk* inte har ansetts uppfylla kravet för publicering****Purpurhäger** (*Ardea purpurea*)**

Vä: 1 förbif. Finnslätten, Västerås, 11.11 2013.

Brandkronad kungsfågel (*Regulus ignicapillus*)*

Vä: 1 sj. Dyudden, Irsta, 4.6 2013.

Referenser

Anonym. 2013. Nu väntar vi på första pilgrimsfalks-häckningen. Fåglar i Västmanland 44 [4]: 24-25.

Anonym. 2014. Pilgrimsfalksungar i Köping och i Västerås. Fåglar i Västmanland 45 [4]: 75.

ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Breife, Bertil, Erik Hirschfeld, Nils Kjellén & Magnus Ullman. 2003. Sällsynta fåglar i Sverige. 2:a upplagan. Stockholm.

Green, Daniel. 2011. Projekt Pilgrimsfalk. Fåglar i Västmanland 42 [4]: 16-19.

Hedenbo, Per & Martin Green. 2013. Hur går det för fåglarna i Västmanland? Länstrender 1998-2011 för arter och miljöindikatorer baserade på data från häckfå-gelrutter. Länsstyrelsens rapportserie. Rapport 2013:23. <http://www.lansstyrelsen.se/vastmanland/SiteCollectionDocuments/Sv/publikationer/rapportserie/2013/Rapport2013-23-Faglar-i-Vastmanlandr.pdf>

Hoyo, Josep del, Andrew Elliott & Jordi Sargatal (eds.) 1992. Handbook of the Birds of the World. Volume 1. Ostrich to Ducks. Lynx Edicions, Barcelona.

Hoyo, Josep del, Andrew Elliott & Jordi Sargatal (eds.) 1996. Handbook of the Birds of the World. Volume 3. Hoatzin to Auks. Lynx Edicions, Barcelona.

Lettstrand, Göran & SOF 2011. Raritetskatalogen. <http://www.sofnet.org/rk/raritetskatalogen>

Lindell, Lars. 1976. Fågelrapport för Västmanland 1975. MVOF 7(2): 1-7.

Ottosson, Ulf, Richard Ottvall, Johan Elmberg, Martin Green, Rolf Gustafsson, Fredrik Haas, Niklas Holmqvist, Åke Lindström, Leif Nilsson, Mikael Svensson, Sören Svensson & Martin Tjernberg. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.

Pettersson, Th. 2003-2015. Västmanlands fåglar. En översikt över deras utbredning, numerär och flyttning, förr och nu. En levande publikation på webben, ständigt

utvecklad och aktualiserad. <http://hem.bredband.net/thomaspettersson/VF.htm>

Sibley, David. 2003. Field Guide to the Birds of Eastern North America. Christopher Helm, London. Urby, Lenart. 2012. Pilgrimsfalkar på stan. Fåglar i Västmanland 43 [4]: 18-21.

Westman, Erik. 2014. Pilgrimsfalkar 2014. Fåglar i Västmanland 45 [2-3]: 75.

Tack för att ni rapporterar!

Fler och fler väljer att registrera sina fågelobservationer i artportalen, vilket är mycket glädjande. Rapportmängden har ökat från några tusen inrapporterade fynd årligen under 1990-talet till uppmot 100 000 under 2014. En stor del av dessa ska kontrolleras och kvalitetsgranskas i enlighet med VOF:s rapporteringsmall.

Arbetet som sker helt ideellt börjar dock bli allt mer tidskrävande. För att underlätta rapportkommitténs (Rrk) hantering av den, som det verkar, aldrig sinande strömmen av fågelrapporter önskar Rrk att ni som rapporterar följer följande rekommendationer;

1. Rapportera så noggrant som möjligt. Det minsta som bör anges är korrekt art, antal, aktivitet, lokal och datum.).
2. Tänk på att det är fågelns geografiska placering som är intressant, inte rapportörens (om det skiljer

sig). Här kan ni också underlätta genom att rapportera uppenbart samma fåglar från samma lokal som tidigare rapportör(er).

3. Dela upp och rapportera hannar och honor, unga och gamla (där så är möjligt) var för sig och i fältet som är avsett för detta. Uppgift i kommentarsfältet är oanvändbar.

4. Vid fynd där flera observatörer är delaktiga kan ni underlätta genom att en observatör rapporterar fyndet med övriga observatörer som medobservatörer. Vi slipper då gissa om huruvida två eller flera fynd utgör samma observation eller inte.

5. Slutligen rapportera hellre lite för mycket än för alldeles för lite. Använd kommentarsfältet för extra information som det inte finns något särskilt avsett fält för!

Marcus Rehnberg

Rrk

MÄLARDALENS REHAB CENTER

Hos oss tränar du efter ditt eget personliga program. Du får den behandling just din kropp och själ behöver.

Vi erbjuder SJUKGYMNASTISK behandling, friskvård och rehabilitering till både privatpersoner och företag. Vi har vårdavtal med Västmanlands läns landsting.

Du hittar oss i Kanalhuset i Hallstahammar. Ring oss gärna så får du veta mer: 0220-122 30.

www.malarrehab.se